Roald Dahl

Charlie şi fabrica de ciocolată
(Charlie and the Chocolate Factory, 1964)

1
Faceţi cunoştinţă cu Charlie

Aceste două persoane foarte în vârstă sunt tatăl şi mama domnului Bucket. Numele lor sunt bunicuţul Joe şi bunicuţa Josephine.

Iar aceste persoane foarte în vârstă sunt tatăl şi mama doamnei Bucket. Ei se numesc bunicuţul George şi bunicuţa Georgina.

Acesta este domnul Bucket. Aceasta este doamna Bucket.

Domnul şi doamna Bucket au un băieţel pe nume Charlie Bucket.

El e Charlie.

Ce mai faceţi? Bine, dar tu? Bine, mulţumesc.

E încântat să vă cunoască.

Întreaga familie — cei şase adulţi (număraţi-i) şi micuţul Charlie Bucket —trăieşte într-o căsuţă din lemn, aflată la marginea unui mare oraş.

Casa nu era nici pe departe îndeajuns de spaţioasă pentru atâţia oameni, care trăiau extrem de înghesuiţi. Nu erau decât două camere, cu totul, şi un singur pat. Acesta fusese dat spre folosinţa bunicilor, care erau atât de bătrâni şi de obosiţi. Atât erau de obosiţi, că nu se dădeau niciodată jos din el.

Bunicuţul Joe şi bunicuţa Josephine la un capăt, bunicuţul George şi bunicuţa Georgina la capătul celălalt.

Domnul şi doamna Bucket, împreună cu micuţul Charlie Bucket, dormeau în camera învecinată, pe nişte saltele aşezate pe duşumea.

Pe timpul verii, asta nu era aşa de rău, însă iarna, curenţi reci ca gheaţa măturau podeaua cât era noaptea de lungă, şi era ceva groaznic.

Nici vorbă să îşi poată permite să cumpere o casă mai de Doamne-ajută — nici măcar un pat în plus. Erau mult prea săraci.

Domnul Bucket era singurul din familie care avea o slujbă. Lucra într-o fabrică de pastă de dinţi, unde stătea toată ziulica la o masă şi înşuruba căpăcelele în capul tuburilor, după ce fuseseră umplute. Numai că o persoană care înşurubează capacele nu e plătită cine ştie ce, şi bietul domn Bucket, oricât de mult ar fi muncit şi oricât de repede ar fi înşurubat căpăcelele, nu izbutea niciodată să strângă destui bani ca să cumpere măcar jumătate din lucrurile de care are nevoie o familie atât de numeroasă. Nu erau nici măcar destui bani ca să cumpere mâncare pentru toţi. Singurele alimente pe care şi le puteau permite erau pâine cu margarină la micul dejun, cartofi fierţi şi varză la prânz şi ciorbă de varză la masa de seară. Duminica era niţeluş mai bine. Aşteptau cu toţii nerăbdători să vină duminica, fiindcă atunci, chiar dacă aveau exact aceleaşi feluri de mâncare, fiecare din ei avea voie să mai mănânce o porţie.

Fireşte, familia Bucket nu murea de foame, dar absolut toţi — cei doi bunicuţi, cele două bunicuţe, tatăl lui Charlie, mama lui, dar, mai ales, micuţul Charlie — trăiau de dimineaţa până seara cu o senzaţie oribilă de gol în stomăcele.

Charlie suferea cel mai tare. Şi, cu toate că deseori tatăl şi mama lui renunţau la porţiile lor de la cină sau de la prânz ca să i le dea lui, tot nu era suficient pentru un băieţel în creştere. El îşi dorea cu disperare ceva mai săţios şi mai bun decât varza sau ciorba de varză. Lucrul după care tânjea mai mult decât orice pe lume era... CIOCOLATA.

Dimineaţa, în drum spre şcoală, Charlie vedea tablete imense de ciocolată în vitrinele magazinelor şi se oprea să se holbeze la ele, cu nasul lipit de geam, simţind cum îi lasă gura apă de poftă. De mai multe ori pe zi, vedea cum alţi copii scoteau din buzunare batoane cu cremă, pe care le mestecau lacomi, iar asta, desigur, era tortură pură.

O dată pe an doar, de ziua lui, apuca şi Charlie Bucket să guste o fărâmă de ciocolată. Toţi membrii familiei puneau bănuţi

deoparte pentru această ocazie specială, iar, când sosea ziua cea mare, Charlie era întotdeauna cadorisit cu un baton mititel de ciocolată doar al lui. Şi, de fiecare dată când îl primea, în acele dimineţi miraculoase când era ziua lui, îl punea cu grijă într-o cutiuţă de lemn, care îi aparţinea, şi îl preţuia de parcă ar fi fost aur curat; apoi, în zilele următoare, nu îşi permitea decât să îl privească, fără să îl atingă. Când, în cele din urmă, nu mai rezista, desfăcea o bucăţică minusculă de ambalaj, într-un colţ, care scotea la iveală o bucăţică minusculă de ciocolată, din care lua o bucăţică minusculă — doar cât să permită gustului încântător de dulce să i se împrăştie încet pe limbă. În ziua următoare, mai ronţăia un picuţ, şi tot aşa. În felul ăsta, Charlie făcea ca batonul lui de ciocolată de zece cenţi să îl ţină mai bine de o lună.

Dar încă nu v-am spus ce lucru îl chinuia pe Charlie, iubitorul de ciocolată, mai mult decât orice altceva. Acest lucru, pentru el, era mult, mult mai rău decât să vadă tabletele de ciocolată în vitrine sau pe ceilalţi copii molfăind batoane cu cremă chiar în faţa lui. Era cea mai groaznică tortură pe care v-o puteţi imagina, şi anume:

Chiar în acel oraş de fapt, chiar în faţa casei în care locuia Charlie, se afla o IMENSA FABRICĂ DE CIOCOLATĂ!

Ia închipuiţi-vă aşa ceva!

Şi nu era vorba, pur şi simplu, de o fabrica enormă oarecare de ciocolată. Era cea mai mare şi mai faimoasă din lume! Era FABRICA WONKA, proprietatea unui domn pe nume Willy Wonka, cel mai mare inventator şi fabricant de ciocolată care a existat vreodată pe faţa pământului. Şi ce minunată şi imensă era fabrica! Avea porţi uriaşe, de fier, şi era împrejmuită de un zid înalt, şi coloane de fum suiau pe coşuri, iar dinăuntru se auzeau sunete şi zbârnâituri ciudate, ce păreau să vină din străfundurile ei.

Iar dincolo de ziduri, pe o distanţă de un kilometru de jur împrejurul ei, aerul era parfumat cu mirosul pregnant, îmbătător de ciocolată topită!

De două ori pe zi, în drum spre şcoală, micuţul Charlie Bucket era nevoit să treacă chiar prin faţa porţilor fabricii. Şi, de fiecare dată când se apropia, începea să păşească foarte, foarte încet, să-şi ridice nasul cât putea de sus şi să tragă adânc în piept mirosul fantastic de ciocolată din jurul lui.

Oh, cât de mult îndrăgea acel miros!
Şi, vai, cât de tare îşi dorea să poată intra în fabrică, să vadă cu ochii lui cum e înăuntru!

2
Fabrica domnului Willy Wonka

Seara, după ce mânca repede ciorba subţire de varză de la cină, Charlie se ducea întotdeauna în odaia celor patru bunici, să le asculte poveştile, după care le spunea noapte bună.

Toţi cei patru bătrânei trecuseră de nouăzeci de ani. Erau zbârciţi ca nişte prune uscate şi ciolănoşi ca nişte schelete şi, cât era ziulica de lungă, până să îşi facă Charlie apariţia, zăceau claie peste grămada în patul comun, câte doi la fiecare capăt, cu scufiile în cap, ca să le ţină de cald, moţăind ca să le treacă vremea, fiindcă nu aveau nimic altceva de făcut. Însă, de cum auzeau uşa deschizându-se şi pe Charlie zicând: „Bună seara, bunicuţule Joe, bunicuţo Josephine, bunicuţule George şi bunicuţo Georgina", se ridicau câteşipatru în capul oaselor, cu feţele bătrâne şi încreţite, luminate de zâmbete de bucurie — şi începea discuţia. Fiindcă toţi îl iubeau pe băieţel. Era lumina vieţii lor, iar vizitele lui din fiecare seară erau aşteptate cu nerăbdare întreaga zi. Adesea, tatăl şi mama lui Charlie li se alăturau şi ei, lângă uşă, să asculte poveştile celor bătrâni; şi astfel, pentru, să zicem, o jumătate de oră, în fiecare seară, odaia aceasta se transforma într-un palat fericit şi toţi membrii familiei uitau cât erau de flămânzi şi de amărâţi.

Într-o seară, când Charlie se duse să îşi vadă bunicii, le zise:

— Chiar e adevărat că Fabrica de Ciocolată Wonka e cea mai mare din lume?

— Adevărat? strigară cei patru într-un singur glas. Bineînţeles că-i adevărat! Dumnezeule, chiar nu ştiai una ca asta? E de aproape cincizeci de ori mai mare decât oricare alta!

— Şi domnul Willy Wonka e de-adevăratelea cel mai deştept fabricant de ciocolată din lume?

— Dragul meu băiat, spuse bunicuţul Joe, ridicându-se niţeluş pe pernă. Domnul Willy Wonka e cel mai uimitor, cel mai fantastic, mai extraordinar fabricant de ciocolată de pe lume! Credeam că toata lumea ştie asta!

— Ştiam că e faimos, bunicuţule Joe, şi ştiam că e foarte deştept...

— Deştept! strigă bătrânelul. E mai mult decât atât! E un magician al ciocolatei! Poate să facă orice — absolut orice îşi pune-n cap! Nu-i aşa, dragii mei?

Ceilalţi trei bătrânei dădură aprobator din cap şi ziseră:

— Absolut adevărat. Pe cât se poate de adevărat.

— Vrei să spui că nu ţi-am povestit niciodată despre domnul Willy Wonka şi despre fabrica lui? se miră bunicuţul Joe.

— Niciodată, îi răspunse micuţul Charlie.

— Dumnezeule mare din ceruri! Nu ştiu ce-i cu mine!

— Îmi povesteşti acum, te rog, bunicuţule Joe?

— Bineînţeles că-ţi povestesc. Aşează-te lângă mine, pe pat, scumpule, şi ascultă cu atenţie!

Bunicuţul Joe era cel mai în vârstă dintre cei patru bunici. Avea nouăzeci şi şase de ani şi jumătate, adică aproape vârsta maximă la care poate ajunge cineva. Ca toate persoanele extrem de bătrâne, era delicat şi slăbit şi, pe tot parcursul zilei, vorbea foarte puţin. Seara însă, când Charlie, nepoţelul lui iubit, venea în odaie, părea, în mod miraculos, să întinerească. Toată oboseala îl părăsea şi bătrânul devenea energic şi înflăcărat ca un puşti.

— Oh, ce om e domnul Willy Wonka! strigă bunicuţul Joe. Ştiai, bunăoară, că a inventat el singur mai mult de două sute de sortimente de batoane de ciocolată, fiecare cu o altă umplutură, fiecare de departe mai dulce, mai cremos şi mai delicios decât orice produs al oricărei alte fabrici?!

— Perfect adevărat! exclamă bunicuţa Josephine. Şi le trimite în toate cele patru colţuri ale lumii! Nu-i aşa, bunicuţule Joe?

— Aşa-i, draga mea, aşa-i. Şi la toţi regii şi preşedinţii de pe pământ. Dar nu face doar batoane de ciocolată. Vai de mine, nu! Are nişte invenţii de-a dreptul fantastice în mânecă, domnul Willy Wonka al nostru! Ştiai că a inventat o modalitate de a fabrica îngheţata în aşa fel încât să rămână rece ore în şir, fără să stea în lada frigorifică? Poţi s-o laşi în soare toată dimineaţa, pe arşiţa cea mai mare, că nu se topeşte!

— Dar asta e imposibil! spuse micuţul Charlie, făcând ochii mari la bunicul lui.

— Sigur că e imposibil! exclamă bunicuţul Joe. E complet absurd! Dar domnul Willy Wonka a reuşit s-o facă!

— Chiar aşa! îl susţinură ceilalţi, dând din cap ca să-i întărească spusele. Domnul Wonka a reuşit.

— Şi apoi, continuă bunicuţul Joe, vorbind foarte rar, ca Charlie să nu piardă nici un cuvinţel, domnul Willy Wonka poate să facă bezele cu gust de violete, şi caramele savuroase, care-şi schimbă culoarea din zece în zece secunde, în timp ce le sugi, şi dulciuri pufoase, care se topesc de cum ţi-ai atins buzele de ele. Poate să facă gumă de mestecat care nu-şi pierde gustul niciodată şi baloane dulci, pe care le umfli la dimensiuni enorme, înainte să le înţepi cu un ac şi să le spargi. Şi, printr-o metodă secretă, poate să facă ouă de sturz cu picăţele negre pe ele şi, când le bagi în gură, se fac din ce în ce mai mici, până ce, dintr-odată, te trezeşti că n-ai mai rămas decât cu un puişor din zahăr roz, pe vârful limbii.

Bunicuţul Joe luă o pauză, ca să-şi treacă, încet, vârful limbii peste buze.

— Îmi lasă gura apă doar când mă gândesc, mărturisi el.

— Şi mie, i se alătură micuţul Charlie. Dar zi mai departe, te rog!

În timp ce vorbeau, domnul şi doamna Bucket, părinţii lui Charlie, intraseră pe nesimţite în odaie, iar acum şedeau amândoi în pragul uşii şi ascultau.

— Povesteşte-i lui Charlie de prinţul nebun din India! sugeră bunicuţa Josephine. I-ar plăcea povestea.

— Vrei să spui, prinţul Pondicherry[1]? întrebă bunicuţul Joe, izbucnind în râs.

— Complet ţicnit! aprecie bunicuţul George.

— Însă foarte bogat, completă bunicuţa Georgina.

— Dar ce-a făcut? întrebă, nerăbdător, Charlie.

— Ascultă, îi spuse bunicuţul Joe, şi-o să afli.

3
Domnul Wonka şi prinţul indian

— Prinţul Pondicherry i-a scris o scrisoare domnului Willy Wonka, începu bunicuţul Joe, în care îl ruga să vină până în India

---
[1] Cireş de baltă (trad. aprox.)

şi să-i construiască un palat colosal, numai şi numai din ciocolată.

— Şi domnul Wonka l-a construit, bunicuţule?

— Fireşte că l-a construit. Şi ce palat! Avea o sută de camere, şi totul era făcut din ciocolată neagră sau albă! Cărămizile erau din ciocolată, şi cimentul care le lega era tot ciocolată, şi ferestrele erau din ciocolată, şi toţi pereţii şi tavanele erau tot din ciocolată, la fel şi covoarele, şi tablourile, şi mobilierul, şi paturile; iar când deschideai robinetele la baie, pe-acolo curgea ciocolată fierbinte.

Când l-a terminat, domnul Wonka i-a spus prinţului Pondicherry: „Te previn că n-o să ţină foarte mult, aşa c-ai face bine să te-apuci să-l mănânci cât mai repede". „Prostii!" a strigat prinţul. „N-o să m-apuc să-mi mănânc palatul! N-am să ronţăi nici măcar scările, şi nici n-am să ling pereţii! Am să locuiesc în el!" Numai că domnul Wonka a avut dreptate, fireşte, fiindcă, la scurt timp după asta, a sosit o zi toridă, cu un soare ucigător, şi tot palatul a început să se topească, după care s-a prăbuşit încet la pământ, aşa că prinţul cel ţăcănit, care moţăia în camera de zi în momentul acela, s-a trezit înotând într-un lac imens şi lipicios de ciocolată.

Micuţul Charlie stătea foarte cuminte pe marginea patului, cu ochii cât cepele la bunicul lui. Faţa i se luminase şi căscase aşa tare ochii, că i se vedea numai albul de pe margini.

— Şi povestea asta e adevărată? vru el să afle. Sau mă luaţi peste picior?

— E adevărată! strigară într-un glas cei patru bătrânei. Bineînţeles că e adevărată! întreabă pe cine vrei tu!

— Şi să vă mai spun ceva adevărat, îi ademeni bunicuţul Joe, de data asta aplecându-se mai mult către Charlie şi coborând glasul până ce ajunse să şoptească tainic. Nimeni... nu iese... niciodată!

— De unde? întrebă Charlie.

— Şi... nimeni... nu intră... niciodată!

— Unde să intre?

— În Fabrica lui Wonka, fireşte!

— Bunicuţule, ce vrei să spui?

— Vorbesc de muncitori, Charlie.

— Muncitori?

— Toate fabricile, îi explică bunicuţul Joe, au muncitori care intră şi ies pe porţi dimineaţa şi seara — cu excepţia celei a lui Wonka! Ai văzut tu vreodată pe cineva care să intre în locul acela — sau să iasă de-acolo?

Micuţul Charlie se uită cu atenţie la fiecare din cele patru feţe îmbătrânite, şi ele îl priviră la rândul lor. Erau nişte feţe prietenoase şi zâmbitoare, dar, în acelaşi timp, serioase. Nu se citea nici urmă de glumă sau de luat peste picior pe nici una dintre ele.

— Ei! Ai văzut? insistă bunicuţul Joe.

— Păi... nu prea ştiu, bunicuţule, se bâlbâi Charlie. De câte ori trec eu pe lângă fabrică, porţile par să fie închise.

— Exact! exclama bunicuţul Joe.

— Dar trebuie să existe oameni care să lucreze acolo...

— Nu oameni, Charlie. Nu oameni obişnuiţi, în orice caz.

— Atunci, cine? strigă Charlie.

— A-ha... Vezi tu, asta e... Asta e încă o dovadă a deşteptăciunii domnului Willy Wonka.

— Charlie, scumpule, îl strigă doamna Bucket din locul în care stătea, lângă uşă, e timpul să te duci la culcare. Ajunge pentru seara asta!

— Dar, mamă, trebuie să aud...

— Mâine, scumpule...

— Aşa-i, aprobă bunicuţul Joe. O să-ţi povestesc restul mâine-seară.

4
Muncitorii misterioşi

În seara următoare, bunicuţul Joe îşi reluă firul poveştii.

— Vezi tu, Charlie, nu cu mult timp în urmă, mii de oameni lucrau în Fabrica domnului Willy Wonka. După care, într-o bună zi, pe neaşteptate, domnul Wonka le-a cerut absolut tuturor să plece, să se ducă la ei acasă şi să nu mai vină niciodată.

— Dar de ce? întrebă Charlie.

— Din cauza spionilor.

— A spionilor?

— Da. Vezi tu, toţi ceilalţi fabricanţi de ciocolată începuseră să invidieze dulciurile minunate ale domnului Wonka şi se

apucaseră să trimită spioni, să fure reţetele secrete. Spionii se angajau la Fabrica Wonka, prefăcându-se că sunt muncitori obişnuiţi, şi, în timp ce erau acolo, aflau din sursă sigură cum se face un anumit produs.

— Şi se duceau înapoi la fabricile lor şi povesteau? întrebă Charlie.

— Trebuie să fi făcut aşa, răspunse bunicuţul Joe, pentru că, la scurt timp după aceea, fabrica lui Fickelgruber[2] s-a pornit să facă o îngheţată care nu se topea niciodată, nici sub soarele cel mai dogoritor. După asta, fabrica domnului Prodnose[3] a scos pe piaţă o gumă de mestecat care nu îşi pierdea niciodată aroma, indiferent cât mestecai la ea. Şi, după asta, fabrica domnului Slugworth[4] a început să facă baloane de zahăr pe care le umflai la dimensiuni urieşeşti, înainte să le înţepi cu acul şi să le spargi. Şi povestea se repeta şi la alte fabrici. Domnul Willy Wonka ajunsese să îşi smulgă barba şi să strige: „Ce îngrozitor! Voi fi ruinat! Sunt spioni peste tot! Va trebui să închid fabrica!"

— Doar n-a făcut una ca asta! se revoltă Charlie.

— Ba da, a făcut. Le-a spus tuturor muncitorilor că regretă, însă trebuie să-i trimită acasă. Apoi, a închis porţile principale şi le-a legat cu un lanţ. Dintr-odată, gigantica Fabrică de Ciocolată Wonka a devenit tăcută şi pustie. Coşurile au încetat să mai scoată fum, maşinile şi-au oprit bâzâitul şi, de atunci, nu s-a mai fabricat nici măcar o ciocolată sau o bomboană. Nu se zărea nici un suflet de om care să intre sau să iasă, şi până şi domnul Willy Wonka dispăruse cu desăvârşire. Lunile treceau una după alta, continuă bunicuţul Joe, şi fabrica rămânea tot închisă. Toată lumea zicea: „Săracu' domnu' Wonka. Era aşa de cumsecade. Şi făcea nişte lucruri aşa de bune. Dar acum e la pământ. S-a terminat cu el." Apoi, s-a petrecut ceva uimitor. Într-o buna zi, dis-de-dimineaţă, coloane subţirele de fum au început să fie văzute ieşind din vârful coşurilor înalte ale fabricii! Lumea din oraş se oprea să caşte ochii. „Ce se-ntâmplă?" strigau. „Cineva a aprins cuptoarele! Domnul Wonka deschide din nou fabrica!" Au alergat la porţi, aşteptându-se să le vadă larg deschise şi pe domnul Wonka stând acolo, să îşi primească iarăşi muncitorii. Dar n-a fost aşa! Imensele porţi de fier erau tot încuiate şi

---

[2] Neseriosul

[3] Băgăciosul (trad. aprox)

[4] Trândavul (trad. aprox)

legate la fel de sigur ca mai înainte, iar domnul Wonka nu era de văzut nicăieri. „Dar în fabrică se lucrează!" strigau oamenii. „Ascultaţi! Se aud maşinile! Zbârnâie din nou! Şi se simte mirosul de ciocolată în aer!"

Bunicuţul Joe se aplecă în faţă şi puse un deget lung şi subţire pe genunchiul lui Charlie, spunându-i încet:

— Dar misterul cel mai mare, Charlie, erau umbrele de la ferestrele fabricii. Lumea care stătea afară, în stradă, a văzut umbre întunecate care se mişcau în spatele ferestrelor mate.

— Umbrele cui? întrebă iute Charlie.

— Asta voiau să afle cu toţii. „Clădirea e plină de muncitori! strigau oamenii. Da' nimeni n-a intrat! Porţile sunt încuiate! E-o nebunie! Şi nici nu iese nimeni!" Numai că nu mai era nici o îndoială, continuă bunicuţul Joe, că fabrica funcţiona. Şi de-atunci nu şi-a mai oprit activitatea, de zece ani. Mai mult, ciocolatele şi dulciurile s-au făcut şi mai fantastice şi mai delicioase. Şi, fireşte, acum, când domnul Wonka inventează vreo acadea nemaipomenită, nici domnul Fickelgruber, nici domnul Prodnose, nici domnul Slugworth, nici nimeni altcineva nu mai e în stare să o copieze. Nici un spion nu mai poate să intre în fabrică, să afle reţeta.

— Dar, bunicuţule, strigă Charlie, pe cine a angajat domnul Wonka să lucreze în fabrică?

— Nimeni nu ştie, Charlie.

— Dar e absurd! Nu l-a întrebat nimeni pe domnul Wonka?

— Nimeni nu îl vede. Nu iese niciodată. Singurele lucruri care ies din locul acela sunt ciocolatele şi dulciurile. Ies printr-o trapă specială din perete, ambalate şi cu adresele scrise pe ele, şi sunt ridicate, în fiecare zi, de camioanele poştei.

— Dar, bunicuţule, ce fel de oameni sunt cei care lucrează acolo?

— Dragul meu, zise bunicul Joe, ăsta e unul dintre marile mistere ale lumii fabricanţilor de ciocolată. Ştim un singur lucru despre ei: sunt foarte micuţi. Umbrele firave ce apar uneori în spatele geamurilor, mai cu seamă noaptea, târziu, când sunt aprinse luminile, sunt ale unor oameni mărunţei de tot, care mi-ar ajunge cam până la genunchi...

— Nu există asemenea oameni, comentă Charlie.

Chiar în clipa aceea, domnul Bucket, tatăl lui Charlie, intră în odaie. Se întorsese de la fabrica de pastă de dinţi şi flutura entuziasmat ziarul de seară.

— Aţi aflat vestea cea mare? strigă el, ţinând ziarul astfel încât să poată vedea cu toţii titlul uriaş. Acesta spunea:

FABRICA WONKA SE VA DESCHIDE ÎN SFÂRŞIT
PENTRU CÂŢIVA NOROCOŞI

5
Biletele Aurii

— Adică oamenii o să poată să intre în fabrică? ţipă bunicuţul Joe. Citeşte-ne ce zice — iute!

— Bine, se învoi domnul Bucket, netezind ziarul. Ascultaţi:

Domnul Willy Wonka, geniul fabricant de dulciuri, pe care nu la mai văzut nimeni în ultimii zece ani, nea trimis azi următoarea înştiinţare:

Eu, Willy Wonka, m-am hotărât să permit la cinci copii — doar cinci, luaţi aminte, nu mai mulţi — să îmi viziteze fabrica anul acesta. Cei cinci norocoşi vor face un tur al cărui ghid voi fi chiar eu, în persoana, şi vor fi lăsaţi să vadă toate secretele şi lucrurile magice din fabrica mea. Apoi, la sfârşitul vizitei, ca un cadou special, vor primi cu toţii destule ciocolate şi acadele cât să le ajungă tot restul vieţii! Aşadar, căutaţi Biletele Aurii! Cinci Bilete Aurii au fost tipărite pe hârtie aurită, şi aceste cinci Bilete Aurii au fost ascunse sub ambalajul obişnuit a cinci batoane obişnuite. Aceste cinci batoane se pot găsi oriunde — în orice magazin de pe oricare stradă din orice oraş al oricărei ţări din lume —, pe orice tejghea unde se vând dulciuri Wonka. Iar cei cinci norocoşi care găsesc aceste cinci Bilete Aurii sunt singurele persoane cărora li se va permite să viziteze fabrica mea şi să vadă cum e acum înăuntru! Mult succes tuturor şi vânătoare plăcută!

(Semnat Willy Wonka.)

— Omul s-a ţicnit! murmură bunicuţa Josephine.

— Ba e genial! strigă bunicuţul Joe. E un magician! Ia închipuiţi-vă ce-o să se întâmple acum! Toată lumea o să caute Biletele acelea Aurii! Toată lumea o să cumpere batoane Wonka, sperând să găsească unul dintre ele! O să aibă vânzări mai mari ca niciodată! O, ce minunat ar fi să găseşti unul!

— Şi toată ciocolata şi bomboanele pe care le poţi mânca pentru tot restul vieţii —gratis! observă bunicuţul George. Ia gândiţi-vă cum ar fi!

— Ar fi nevoiţi să le livreze într-un camion! comentă bunicuţa Georgina.

— Îmi vine rău şi numai când mă gândesc la asta, zise bunicuţa Josephine.

— Prostii! strigă bunicuţul Joe. Ce-ar fi, Charlie, să desfaci un baton de ciocolată şi să vezi că înăuntru sclipeşte un Bilet Auriu!

— Ar fi ceva, bunicuţule. Dar n-am nici o speranţă, spuse cu tristeţe Charlie. Eu primesc doar unul pe an.

— Nu se ştie niciodată, scumpule, îl încurajă bunicuţa Georgina. Săptămâna viitoare e ziua ta. Ai la fel de multe şanse ca oricare alt copil.

— Mă tem că asta nu-i adevărat, zise bunicuţul George. Copiii care o să găsească Biletele Aurii sunt cei care îşi permit să cumpere dulciuri în fiecare zi. Charlie al nostru nu primeşte decât o dată pe an. N-are nici o şansă.

6
Primii doi norocoşi

Chiar în ziua următoare se găsi primul Bilet Auriu. Găsitorul era un băiat pe nume Augustus Gloop, şi ediţia de seară a ziarului domnului Bucket avea, pe prima pagină, o fotografie mare cu el. Aceasta înfăţişa un băiat de nouă ani, atât de gras, de parcă ar fi fost umflat cu pompa. Falduri uriaşe, fleşcăite, de grăsime i se lăbărţau în toate părţile corpului, iar faţa băiatului semăna cu o minge monstruoasă de aluat, cu două stafide micuţe şi pofticioase în loc de ochi, cu care cerceta lumea. Oraşul în care locuia Augustus Gloop, se spunea în ziar, era entuziasmat până în pragul nebuniei de succesul eroului lor. Steaguri fluturau la toate ferestrele, copiilor li se dăduse liber de la şcoală şi o paradă era organizată în cinstea faimosului june.

„Ştiam că Augustus o să găsească un Bilet Auriu", le mărturisise ziariştilor mama acestuia. „Mănâncă atât de multe dulciuri în fiecare zi, că era aproape imposibil să nu găsească unul. Mâncarea e hobby-ul lui, ştiţi. Doar asta îl interesează. Totuşi, e mai bine decât să fie un huligan şi să tragă cu puşca sau mai ştiu eu ce să facă în timpul liber, nu? Şi eu întotdeauna am considerat, nu-i aşa, că n-ar mânca, tot timpul, dacă n-ar avea nevoie să se alimenteze. Sunt doar vitamine, oricum. Ce senzaţional va fi să viziteze fabrica minunată a domnului Wonka! Nu ne mai încăpem în piele de mândrie!"

— Ce femeie revoltătoare, comentă bunicuţa Josephine.

— Şi ce băiat nesuferit, adăugă bunicuţa Georgina.

— Au mai rămas doar patru Bilete Aurii, constată bunicuţul George. Mă întreb cine-o să le capete pe acelea.

Şi acum, întreaga ţară, ba nu, chiar întreaga lume părea să se fi prins, deodată, în nebunia cumpărării de dulciuri, fiecare căutând cu frenezie acele preţioase bilete rămase. Femei în toată firea erau văzute intrând în magazinele cu dulciuri şi cumpărând pe loc câte zece batoane de ciocolata Wonka, apoi rupându-le imediat ambalajul şi uitându-se nerăbdătoare după sclipirea vreunei hârtii aurite. Copiii îşi spărgeau cu ciocanele puşculiţele-purceluş şi dădeau fuguţa la magazin cu pumnii plini de bani.

Într-un oraş, un gangster celebru a jefuit o bancă şi a luat cinci mii de dolari pe care i-a cheltuit pe dulciuri, în aceeaşi după-amiază. Când poliţiştii au intrat în casa acestuia să îl aresteze, l-au găsit pe jos, în mijlocul unor munţi de dulciuri, despicând ambalajele cu tăişul unui pumnal lung. În îndepărtata Rusie, o femeie pe nume Charlotte Russe a pretins că a găsit cel de-al doilea bilet, însă s-a dovedit că acesta era un fals destul de reuşit. În Anglia, un renumit om de ştiinţă, profesorul Foulbody, a inventat o maşină care îţi poate spune imediat, fără să fie nevoie să desfaci ambalajul, dacă sub el se ascunde sau nu un Bilet Auriu. Instrumentul avea un braţ mecanic ce se lansa cu o forţă teribilă şi înhăţa orice conţinea o bucăţică de aur, oricât de mică ar fi fost. Pentru moment, părea să se fi găsit răspunsul la toate întrebările. Din nefericire însă, în timp ce profesorul arăta maşinăria publicului larg de la raionul de dulciuri al unui mare magazin, braţul mecanic a ţâşnit şi a înhăţat plomba de aur din măseaua unei ducese care stătea în

apropierea lui. A urmat o scenă urâtă, şi instrumentul a fost făcut bucăţele de către mulţime.

Brusc, cu o zi înainte de aniversarea lui Charlie, ziarele anunţară găsirea celui de-al doilea Bilet Auriu. Norocoasa era o fetiţă numită Veruca Salt, care locuia împreună cu părinţii într-o metropolă îndepărtată. Din nou, ziarul de seară al domnului Bucket avea o fotografie uriaşă a norocoasei. Fetiţa stătea între tatăl şi mama ei, ambii radiind de bucurie, în camera de zi, şi flutura Biletul Auriu deasupra capului, rânjind cu gura până la urechi.

Tatăl Verucăi, domnul Salt, fusese bucuros să le explice în amănunt ziariştilor cum fusese găsit biletul: „Vedeţi, băieţi, începuse el, de cum mi-a spus fetiţa mea că, pur şi simplu, trebuie să aibă unul dintre Biletele Aurii, m-am dus în oraş şi am cumpărat toate dulciurile Wonka pe care le-am găsit. Mii, probabil că am luat. Sute de mii! După asta, le-am încărcat în camioane şi le-am trimis direct la fabrica mea. Fac afaceri cu arahide, înţelegeţi, şi am vreo sută de femei care lucrează pentru mine, adică descojesc arahidele, ca să fie apoi prăjite şi sărate. Asta fac toată ziulica femeile alea, stau şi descojesc arahide. Aşa că le zisei: «Gata, fetelor, de-acu' să vă opriţi din descojitu' arahidelor şi să v-apucaţi să desfaceţi ambalajele de la dulciurile astea!» Şi-aşa au făcut. Absolut toate muncitoarele smulgeau hârtiile de pe batoanele alea de ciocolată, la viteză maximă, de dimineaţă până seara.

Dar au trecut trei zile, şi nimic. Oh, a fost groaznic! Micuţa mea Veruca se întrista tot mai tare şi, cum ajungeam acasă, zbiera la mine: «Unde mi-e Biletul Auriu? Vreau Biletul meu Auriu!» Şi zăcea ore în şir pe podea, dând din picioare şi urlând de ţi se făcea pielea de găină. Ei bine, domnilor, nu suportam să-mi văd fetiţa aşa nefericită, aşa că m-am jurat c-o să continui căutarea, până o să obţin ce-şi dorea. Şi-apoi, deodată... În seara celei de-a patra zile, una dintre muncitoare a strigat: «L-am găsit! Un Bilet Auriu!» Şi i-am zis: «Dă-l încoa' iute!», şi mi l-a dat, şi m-am dus în goană acasă şi i l-am dat iubitei mele Veruca, şi acum e din nou zâmbitoare, şi avem iar o familie fericită."

— E chiar mai rea decât grăsanul, aprecie bunicuţa Josephine.

— Îi trebuie o bătaie bună, fu de părere bunicuţa Georgina.

— Da, dragul meu, confirmă mama lui. Bineînţeles.

— Oh, ce minunat ar fi să găsesc înăuntru cel de-al treilea Bilet Auriu! spuse Charlie.

— Adu încoace cadoul, când îl primeşti, îl rugă bunicuţul Joe. Atunci, o să putem să ne uităm cu toţii când îi desfaci ambalajul.

— Nu cred ca tatăl fetei a procedat corect, bunicuţule, tu ce zici? murmură Charlie.

— O răsfaţă, spuse bunicuţul Joe. Şi nu iese nimic bun dacă răsfeţi aşa un copil, Charlie, ascultă-mă pe mine.

— Hai la culcare, scumpule! îi zise mama lui Charlie. Mâine e ziua ta, nu uita, aşa că sper să te trezeşti devreme ca să-ţi deschizi cadoul.

— O ciocolată Wonka! exclamă Charlie. E o ciocolată Wonka, nu-i aşa?

7
Ziua lui Charlie

— La mulţi ani! strigară cei patru bunici când Charlie îşi făcu apariţia în odaia lor, a doua zi dimineaţă.

Charlie zâmbi nervos şi se aşeză pe marginea patului. Ţinea cadoul, unicul său cadou, cu mare grijă, cu amândouă mâinile. Pe ambalaj scria: WONKA'S WHIPPLE-SCRUMPTIOUS FUDGEMALLOW DELIGHT[5].

Cei patru bătrânei, doi la un capăt, şi doi la celălalt capăt al patului, se proptiră pe perne şi fixară cu ochi neliniştiţi batonul de ciocolată din mâna lui Charlie.

Domnul şi doamna Bucket intrară şi ei şi veniră lângă pat, cu ochii la Charlie.

În odaie se făcu linişte. Cu toţii îl aşteptau acum pe Charlie să îşi desfacă darul. Charlie se uită la batonul de ciocolată. Îşi plimbă degetele încet pe toată lungimea lui, mângâindu-l cu dragoste, şi hârtia sclipitoare foşni discret în camera cufundată în tăcere.

Atunci, doamna Bucket spuse cu blândeţe:

— Scumpul meu, să nu fii prea dezamăgit dacă nu găseşti ceea ce cauţi sub ambalaj. Nu poţi să te aştepţi să ai atâta noroc.

---

[5] Fondantă de ciocolată straşnic de fină (trad. aprox.)

— Are dreptate, zise şi domnul Bucket.
Charlie nu spuse nimic.
— La urma urmelor, adăugă bunicuţa Josephine, în lumea întreagă nu mai sunt decât trei bilete ramase de descoperit.
— Ce trebuie să nu uiţi, îi zise bunicuţa Georgina, e că, orice s-ar întâmpla, rămâi cu batonul de ciocolată.
— Wonka's Whipple-Scrumptious Fudge-mallow Delight! strigă bunicuţul George. E cea mai bună dintre toate! Îţi va plăcea la nebunie!
— Da, şopti Charlie. Ştiu.
— Nu te mai gândi la Biletele Aurii şi savurează ciocolata, îl sfătui bunicuţul Joe. Ce-ar fi să faci asta?
Ştiau cu toţii că era ridicol să se aştepte ca acel unic baton de ciocolată să conţină un bilet magic, aşa că se străduiau, cât se poate de blând şi de delicat, să îl pregătească pe Charlie să înfrunte dezamăgirea. Numai că adulţii mai ştiau un lucru, şi anume că, oricât de mică era şansa de a câştiga, acea şansă exista.
Şansa trebuia să existe.
Acel baton de ciocolată avea la fel de multe şanse ca oricare altul să conţină un Bilet Auriu.
Şi, din această cauză, toţi bunicii şi părinţii din încăpere erau, de fapt, la fel de tensionaţi şi de nerăbdători ca Charlie, cu toate că se prefăceau a fi foarte calmi.
— Ar fi bine să-l deschizi, altfel întârzii la şcoală, zise bunicuţul Joe.
— Poţi să termini cu emoţiile, completă bunicuţul George.
— Desfă-l, dragul meu, îl încuraja bunicuţa Georgina. Te rog să-l desfaci. Mă faci să tremur de emoţie.
Foarte încet, degetele lui Charlie începură să rupă un colţişor din ambalaj.
Bătrâneii din pat se aplecară cu toţii în faţă, lungindu-şi gâturile firave.
Apoi, brusc, ca şi când n-ar mai fi putut suporta tensiunea momentului, Charlie rupse ambalajul exact pe mijloc... şi în poala lui căzu... un baton de ciocolată de culoare crem.
Nici urmă de Bilet Auriu pe nicăieri.
— Ei — asta el rosti vesel bunicuţul Joe. E aşa cum ne aşteptam.

Charlie îşi ridică privirea de la ciocolată. Patru feţe bătrâne şi blajine îl priveau de pe pat. Le zâmbi şi el, trist, după care ridică din umeri şi luă batonul şi i-l întinse mamei lui, spunând:

— Mamă, ia şi tu o bucăţică. O să-l împărţim. Vreau să guste toată lumea din el.

— Nici să nu te gândeşti! refuză mama.

— Nu, nu! strigară şi ceilalţi. Nici prin gând nu ne trece! E doar al tău!

— Vă rog, îi imploră Charlie, întorcându-se să i-l ofere bunicuţului Joe.

Însă nici el, nici nimeni altcineva nu vru să ia nici măcar un colţişor.

— E vremea să te duci la şcoală, scumpule, spuse doamna Bucket, înconjurând umerii slăbuţi ai lui Charlie cu braţul. Haide, altfel întârzii.

8
Se mai găsesc două bilete

În aceeaşi seară, ziarul domnului Bucket anunţă găsirea nu doar a celui de-al treilea Bilet Auriu, ci chiar şi pe a celui de-al patrulea, „AZI S-AU GĂSIT DOUĂ BILETE", urlau ziarele, „A MAI RĂMAS UNUL SINGUR".

— Bine, spuse bunicuţul Joe, când întreaga familie se strânse în odăiţa bătrânilor, după cină. Hai să vedem cine le-a găsit.

„Cel de-al treilea Bilet Auriu, citi domnul Bucket, ţinând ziarul aproape de el, fiindcă avea vederea slabă şi nu îşi permitea să-şi cumpere ochelari, cel de-al treilea Bilet a fost găsit de domnişoara Violet Beauregarde. Era mare agitaţie în casa familiei Beauregarde, când a ajuns reporterul nostru, să îi ia un interviu norocoasei domnişoare — aparatele nu mai prididеau cu pozele, bliţurile te orbeau şi lumea se împingea şi se înghiontea, în încercarea de a ajunge cât mai aproape de noua celebritate. Şi faimoasa domnişoară stătea în sufragerie, urcată-n picioare pe un scaun, şi flutura nebuneşte Biletul Auriu, de parcă ar fi vrut să cheme taxiul. Vorbea foarte repede şi foarte tare cu toată lumea, însă nu era uşor de înţeles ce spunea, pentru că, în acelaşi timp, mesteca feroce o gumă.

«Sunt o fană a gumei, normal, strigă ea, dar, când am auzit de biletele astea ale domnului Wonka, am lăsat deoparte guma şi m-am apucat de ciocolată, în speranţa că voi avea noroc. Acum, fireşte, m-am întors la gumă. Pur şi simplu ador guma. N-aş putea trăi fără ea. Mestec toată ziua, mai puţin cele câteva minute în care mănânc, dar atunci mi-o pun după ureche, la loc sigur. Să vă spun cinstit, pur şi simplu nu m-aş simţi bine dacă nu aş avea o fărâmiţă de gumă să mestec în fiecare moment al zilei; pur şi simplu, n-aş rezista. Mama zice că o doamnă nu face aşa ceva şi că-i urât să vezi fălcile unei fete cum se tot mişcă, aşa ca ale mele, dar nu-mi pasă. Şi, oricum, cine-i ea să mă critice, că, dacă mă-ntrebaţi pe mine, pot să vă spun că fălcile ei se mişcă aproape la fel de mult ca ale mele, când tot zbiară la mine şi nu mă slăbeşte nici o secundă.»

«Hei, Violet, vezi ce spui», o atenţiona doamna Beauregarde din colţul celălalt al camerei, unde se urcase pe pian, ca să nu fie călcată în picioare de gloată.

«Gata, mamă, nu te ambala! ţipă domnişoara Beauregarde. Şi-acum, continuă ea, întorcându-se către reporteri, poate vă interesează să aflaţi că bucata asta de gumă pe care o mestec în clipa asta am început-o acum trei luni. E un record, să ştiţi. Am bătut recordul deţinut de prietena mea cea mai bună, domnişoara Cornelia Prinzmetel. Şi era o ţăcănită! E cel mai preţios lucru pe care-l am acum, bucăţica asta de gumă. Seara, doar o lipesc de piciorul patului, şi dimineaţa e la fel de bună — un picuţ cam tare, la început, dar se înmoaie iar după ce o mestec zdravăn de câteva ori. Înainte să m-apuc să mestec pentru a bate recordul mondial, îmi schimbam guma în fiecare zi. Făceam asta în lift, când mă-ntorceam de la şcoală. De ce în lift? Pentru că-mi plăcea să lipesc guma folosită pe unul din butoanele liftului. După aia, persoana care venea şi apăsa pe buton se trezea cu guma mea veche în vârful degetului. Ha-ha! Şi ce scandal monstru făceau unii! Cele mai bune rezultate le ai cu femeile care poartă mănuşi scumpe. Oh, da, abia aştept să vizitez Fabrica domnului Wonka. Şi-am înţeles că, apoi, o să-mi dea gumă să-mi ajungă o viaţă. Iuhu! Uraaa!»"

— Îngrozitoare fată! zise bunicuţa Josephine.

— Oribilă! întări bunicuţa Georgina. O să-şi prindă ea gâtul în guma aia lipicioasă într-o bună zi, ascultaţi-mă pe mine.

— Şi cine-a luat cel de-al patrulea Bilet Auriu, tăticule? se interesă Charlie.

— Stai să vedem, zise domnul Bucket, cercetând din nou ziarul. A, da, uite aici. „Cel de-al patrulea Bilet Auriu, citi el, a fost găsit de un băiat pe nume Mike Teavee."

— Altă pramatie, pun rămăşag, mormăi bunicuţa Josephine.

— Nu-l întrerupe, buni, o rugă doamna Bucket.

„Casa familiei Teavee, îşi reluă domnul Bucket lectura, era înţesată, ca şi în celelalte cazuri, de vizitatori entuziasmaţi, în momentul când a apărut reporterul nostru, însă tânărul Mike Teavee, fericitul câştigător, părea extrem de enervat de întreaga afacere. «Nu vedeţi că mă uit la televizor, proştilor?, rosti el furios. Nu mă mai întrerupeţi!»

Băiatul de nouă ani stătea în faţa unui televizor enorm, cu ochii lipiţi de ecran, şi se uita la un film în care o bandă de gangsteri trăgea cu mitralierele într-o altă bandă de gangsteri. Mike Teavee avea el însuşi nu mai puţin de optsprezece pistoale de jucărie, de diferite mărimi, atârnate de curelele strânse pe corp, şi, din când în când, sărea în picioare şi trăgea câte şase focuri cu una din arme."

«Linişte!, strigă el, când cineva încercă să îi pună o întrebare. Nu v-am zis să nu mă întrerupeţi? Filmu' ăsta-i marfă! Beton! Mă uit în fiecare zi. Mă uit la toate, în fiecare zi, până şi la porcăriile alea fără împuşcături. Cel mai mult îmi plac gangsterii. Sunt marfă gangsterii ăia! Mai ales când încep să-şi pompeze plumb unul în altul, sau să-şi fulgere stiletele vechi, sau când fac figura aia un-doi-trei cu placa metalică de pe degete! Măiculiţă, ce n-aş da să fiu în locul lor! Asta da viaţă, vă zic eu! E marfă!»"

— De-ajuns! se răţoi bunicuţa Josephine. Nu mai suport să ascult chestia asta!

— Nici eu, i se alătură bunicuţa Georgina. Aşa se poartă toţi copiii din ziua de azi — ca răsfăţaţii ăştia de care am tot auzit?

— Fireşte că nu, o linişti domnul Bucket, zâmbind spre bătrâna doamnă de pe pat. Sigur, unii aşa fac. De fapt, sunt destul de mulţi care se poartă aşa. Dar nu toţi.

— Şi-acum n-a mai rămas decât un bilet! spuse bunicuţul George.

— Chiar aşa, pufni bunicuţa Georgina. Şi, la fel de sigur cum avem noi ciorbă de varză mâine la cină, tot aşa biletul ăla o s-ajungă la vreo bestie mică, care nu-l merită!

9
Bunicuţul Joe îşi încearcă norocul

În ziua următoare, când Charlie se întoarse de la şcoală şi se duse să îşi vadă bunicii, îl găsi treaz numai pe bunicuţul Joe. Ceilalţi trei sforăiau zgomotos.

— Şşşt! şopti bunicuţul Joe şi-i făcu semn lui Charlie să se apropie. Băiatul merse în vârful picioarelor până la marginea patului. Bătrânul îi aruncă un zâmbet şmecher şi se apucă să scotocească pe sub pernă cu o mână; şi, când mâna reveni la vedere, ţinea degetele strânse în jurul unei punguţe vechi din piele. La adăpostul păturii, bătrânul deschise punguţa şi o răsturnă cu fundu-n sus. Din ea căzu o singură monedă de argint, de zece cenţi. E rezerva mea secretă, şopti el. Ceilalţi nu ştiu de ea. Şi-acum, noi doi o să mai facem o încercare să găsim ultimul bilet. Ce zici de asta, ei? Dar trebuie să mă ajuţi.

— Eşti sigur că vrei să-ţi prăpădeşti banii pe asta, bunicuţule? murmură Charlie.

— Bineînţeles că sunt sigur! bolborosi entuziast bătrânul. Nu mai sta acolo să te contrazici cu mine! Sunt la fel de înnebunit ca tine să găsesc biletul ăla! Haide — ia banii şi fugi la cel mai apropiat magazin, cumpără prima ciocolată Wonka pe care pui ochii şi adu-o imediat aici, să o desfacem împreună.

Charlie luă moneda de argint şi se furişă iute din odaie. În cinci minute, era înapoi.

— Ai luat-o? şopti bunicuţul Joe, cu ochii strălucind de nerăbdare.

Charlie dădu din cap şi scoase la iveală un baton de ciocolată. Pe ambalaj scria."

WONKA 'S NUTTY CRUNCH SURPRISE[6].

— Bravo! îl felicită în şoaptă bătrânul, ridicându-se în capul oaselor şi frecându-şi mâinile. Acum — vino aici şi aşează-te lângă mine, şi-o s-o deschidem împreună. Eşti gata?

— Da, răspunse Charlie. Sunt gata.

---

[6] Surpriza crocantă cu nucă (trad. aprox.)

— Bine. Rupe prima bucăţică.

— Nu, se opuse Charlie, tu ai plătit-o. Tu o desfaci.

Degetele bătrânelului tremurau îngrozitor la atingerea bucăţii de ciocolată.

— N-avem nici o şansă, de fapt, şopti el, hlizindu-se. Ştii şi tu că n-avem nici o şansă, nu-i aşa?

— Da, răspunse Charlie. Ştiu asta.

Se uitară unul la altul şi începură amândoi să chicotească nervos.

— Ai grijă, îl avertiză bunicuţul Joe, nu există decât o şansă infimă să ne aducă noroc, eşti de acord?

— Da, îl linişti Charlie. Fireşte. De ce nu desfaci ciocolata, bunicuţule?

— Toate la timpul lor, băiete, toate la timpul lor. Din care capăt crezi c-ar trebui să încep'?

— Din capătul ăla. Cel mai departe de tine. Rupe doar un milimetru, ca să nu vedem tot deodată.

— Aşa? întreba bătrânul.

— Da. Şi-acum, încă puţin.

— Termină tu, zise bunicuţul Joe. Eu sunt prea agitat.

— Nu, bunicuţule. Trebuie să duci treaba la bun sfârşit.

— Prea bine, atunci. Uite — şi rupse ambalajul.

Ramaseră amândoi cu ochii aţintiţi la ce se ascundea sub el.

Era un baton de ciocolată — atât şi nimic mai mult.

Dintr-odată, văzură amândoi partea amuzantă a întregii poveşti şi izbucniră în hohote de râs.

— Ce naiba se-ntâmplă aici? strigă bunicuţa Josephine, trezita brusc din somn.

— Nimic, o linişti bunicuţul Joe. Culcă-te la loc!

10

Familia începe să flămânzească

În următoarele două săptămâni, vremea se răci simţitor. Mai întâi, se porni să ningă, începu dintr-odată, într-una din dimineţi, pe când Charlie Bucket se îmbrăca să plece la şcoală. Văzu pe fereastră cum fulgii uriaşi coborau încet din cerul îngheţat, de culoarea oţelului.

Până seara, se aşezase un strat de un metru în jurul căsuţei, şi domnul Bucket fu nevoit să facă potecă de la uşă până la stradă.

După zăpadă, veni un crivăţ năprasnic, ce bătu zile în şir, fără încetare. Şi, vai, era un frig de crăpau pietrele, nu alta! Tot ce atingea Charlie părea să fie făcut din gheaţă şi, de fiecare dată când ieşea pe uşă, vântul îi tăia obrajii de parcă ar fi fost un cuţit.

În casă, curenţi de aer îngheţat pătrundeau pe la tocurile ferestrelor şi pe sub uşi, şi nu aveai unde să te duci ca să scapi de ei. Cei patru bătrâni zăceau tăcuţi şi strânşi grămadă în pat, străduindu-se să nu le intre frigul în oase. Entuziasmul legat de Biletele Aurii fusese de mult dat uitării. Nimeni din familie nu se mai gândea acum la nimic, în afara celor două probleme vitale: să încerce să se încălzească şi să mănânce îndeajuns.

Nu se ştie cum, vremea foarte rece ne face să avem un apetit enorm. Cei mai mulţi dintre noi ne trezim că jinduim după tocane grase, aburinde şi plăcinte fierbinţi de mere, precum şi după alte asemenea feluri delicioase şi calde; şi, cum suntem mult mai norocoşi decât ne dăm seama, de obicei primim ceea ce ne dorim sau ceva foarte apropiat de acel lucru. Numai că Charlie Bucket nu primea niciodată ceea ce îşi dorea, fiindcă familia lui nu îşi putea permite acest lucru, aşa că, pe măsură ce frigul punea stăpânire peste tot, băiatul era tot mai nesătul, îngrozitor de flămând. Ambele batoane de ciocolată, cel primit de ziua lui şi cel cumpărat de bunicuţul Joe, terminaseră de mult, şi tot ce mânca el acum erau cele trei mese nesăţioase, cu nelipsita ciorbă lungă de varză.

Apoi, dintr-odată, mesele deveniră şi mai nesăţioase.

Motivul era că fabrica de pastă de dinţi, unde lucra domnul Bucket, dădu brusc faliment şi trebui să se închidă. Domnul Bucket încercă să-şi găsească repede o altă slujbă, însă nu avu noroc. În cele din urmă, singura modalitate prin care izbutea să câştige câţiva bănuţi era să cureţe zăpada de pe străzi. Numai că nu era de ajuns să cumpere nici măcar un sfert din mâncarea necesară pentru şapte persoane. Situaţia deveni disperată. La micul dejun aveau acum o singură felie de pâine, iar la prânz, poate, o jumătate de cartof fiert.

Încet, dar sigur, toată lumea din casă începu să flămânzească.

Şi, în fiecare zi, micuţul Charlie Bucket, luptând cu zăpada în drum spre şcoală, trecea pe lângă gigantica Fabrică de Ciocolată a domnului Willy Wonka. Şi, în fiecare zi, când se apropia de ea, îşi înălţa năsucul cârn în aer şi adulmeca minunata aromă de ciocolata topită. Uneori, rămânea nemişcat în faţa porţilor câteva minute, trăgând adânc în piept aerul aromat, de parcă ar fi încercat să mănânce mirosul.

— Copilul ăsta, zise bunicuţul Joe, iţindu-şi capul de sub pătură într-o dimineaţă geroasă, copilul ăsta trebuie să mănânce mai mult. Nu contează ce mâncăm noi. Suntem prea bătrâni să ne mai facem griji pentru asta. Dar el e un băiat în creştere! Nu poate să continue aşa! începe să semene cu un schelet!

— Dar ce putem face? murmură bunicuţa Josephine cu glas trist. Refuză să primească ceva de la noi. Am auzit că, de dimineaţă, mama lui a încercat să-i pună în farfurie bucata ei de pâine, la micul dejun, dar el n-a vrut să se atingă de ea. A făcut-o să şi-o ia înapoi.

— E un băieţel pe cinste, spuse bunicuţul George. Merită mai mult decât atât.

Vremea aspră îşi continua domnia.

Şi, în fiecare zi, Charlie Bucket se subţia tot mai tare. Faţa îi deveni înspăimântător de albă şi ciupită. Pielea i se trăsese atât de rău pe obraji, că i se vedeau oasele de sub ea. Nu exista nici o îndoială că nu putea continua multă vreme în ritmul ăsta, fără să se îmbolnăvească grav.

Şi acum, foarte calm, cu acea ciudată înţelepciune pe care o capătă copilaşii în vremuri de restrişte, începu să facă mici schimbări pe ici, pe colo în efortul pe care-l depunea, ca să îşi păstreze puterile. Dimineaţa, pleca de acasă cu zece minute mai devreme, ca să meargă mai încet spre şcoală, fără să fie nevoit să alerge. Stătea liniştit în clasă în timpul pauzei, să se odihnească, în vreme ce restul copiilor se năpusteau pe uşă afară, să se bată cu bulgări sau să se ia la trântă în zăpadă. Acum făcea totul încet şi cu grijă, ca să nu-şi epuizeze forţele.

Apoi, într-o după-amiază, în timp ce se întorcea acasă, cu vântul tăios bătându-i în faţă (şi, întâmplător, simţindu-se mai înfometat ca niciodată), ochii îi căzură brusc pe o bucată de hârtie ce zăcea în rigolă, în zăpadă. Hârtia era de culoare verzuie şi avea ceva vag familiar. Charlie păşi peste bordură şi

se aplecă să o examineze. Era parţial îngropată sub zăpada, însă văzu imediat ce era.

Era o bancnotă de un dolar!

Se uită iute de jur împrejur.

O fi scăpat-o cineva chiar atunci?

Nu, era imposibil, din cauza felului în care era acoperită de zăpadă o parte din ea.

Câţiva oameni treceau în pas grăbit pe lângă el, pe trotuar, cu bărbiile ascunse în gulerele paltoanelor şi trosnind zăpada sub picioare. Nici unul nu îşi căuta banii; nici unul nu acorda nici cea mai mică atenţie băieţaşului ghemuit în rigolă.

Îl ţinea strâns între degetele sale tremurătoare, holbându-se la el. În acel moment, nu însemna decât un singur lucru pentru el. Însemna MÂNCARE.

Automat, Charlie se întoarse şi porni spre cel mai apropiat magazin. Era la doar zece paşi… avea ziare şi obiecte de papetărie, genul de băcănie unde se vinde aproape orice, inclusiv bomboane şi ţigări… şi ştia ce-o să facă, şopti iute, doar pentru sine… avea să cumpere un baton savuros de ciocolată şi-o să-l mănânce pe tot, până la ultima firimitură, chiar acolo şi atunci… Şi restul de bani avea să-i ducă imediat acasă şi o să-i dea mamei lui.

Atunci, dolarul ăsta era al lui? Putea să-l ia el?

Cu grijă, Charlie îl trase de sub zăpadă. Era umed şi murdar, dar, în rest, era perfect. UN DOLAR ÎNTREG! Consistent! Fericirea simplă de a putea să îşi umple gura cu hrană solidă şi gustoasă!

11
Minunea

Charlie intră în magazin şi puse bancnota udă de un dolar pe tejghea.

— O Wonka's Whipple-Scrumptious Fudgemallow Delight, ceru el, amintindu-şi cât de mult îi plăcuse cea pe care o primise de ziua lui.

Bărbatul din spatele tejghelei părea gras şi bine hrănit. Avea buze mari, obraji rotofei şi un gât foarte gros. Grăsimea din jurul gâtului i se revărsa peste guler, asemenea unui inel de cauciuc.

Omul se întoarse şi întinse mâna după o ciocolată, apoi reveni cu faţa la Charlie şi i-o dădu. Charlie o înhaţă, îi rupse iute ambalajul şi luă o înghiţitură uriaşă. Apoi încă una... Şi încă una... Şi, oh, bucuria de a putea să îndese în gură bucăţi mari din ceva dulce şi

— Se pare că o doreai tare mult, băiete, spuse prietenos vânzătorul.

Charlie aprobă din cap, cu gura plină de ciocolată.

Vânzătorul puse restul lui Charlie pe tejghea.

— Ia-o mai uşor, îl sfătui el. O să te doară stomacul, dacă înghiţi aşa, pe nemestecate.

Charlie continuă să înfulece ciocolata. Nu se putea opri. Şi, în mai puţin de o jumătate de minut, dispăruse cu totul pe gât. Rămăsese fără suflare, însă acum se simţea minunat, extraordinar de fericit. Întinse mâna să ia restul, după care se opri. Ochii îi ajungeau exact la nivelul tejghelei, aţintiţi asupra monedelor argintii răsfirate acolo. Monedele erau de câte zece cenţi — nouă în total. Sigur n-avea să conteze dacă mai cheltuia una singură...

— Cred, rosti el încet, cred... că o să mai iau un baton de ciocolată. De acelaşi fel, vă rog.

— De ce nu? îi aprobă vânzătorul decizia, întinzând din nou mâna şi luând o altă Wonka's Whipple-Scrumptious Fudgemallow Delight de pe raft. Puse ciocolata pe tejghea.

Charlie o luă şi îi rupse ambalajul... Şi deodată... de sub ambalaj... se zări o fulgerare aurie.

Inima lui Charlie încetă să mai bată de uimire.

— E un Bilet Auriu! ţipă vânzătorul, sărind de bucurie aproape o jumătate de metru. Ai un Bilet Auriu! Ai găsit ultimul Bilet Auriu! Hei, ce chestie! Veniţi să vedeţi cu toţii! Puştiu' a găsit ultimul Bilet Auriu de la Wonka! Uite-l acolo! E chiar acolo, în mâna lui!

Se părea că vânzătorul era cât pe ce să facă o criză.

— Şi chiar la mine-n magazin! urlă el. L-a găsit chiar aici, în micul meu magazin! Să sune cineva repede la ziare şi să le spună! Ai mare grija acum, fiule! Să nu-l rupi când îl desfaci! E un obiect foarte preţios!

În doar câteva clipe, vreo douăzeci de oameni se îmbulzeau în jurul lui Charlie şi mulţi alţii se împingeau pe trotuar. Cu toţii doreau să vadă Biletul Auriu şi pe norocosul câştigător.

— Unde e? strigă cineva. Ţine-l sus, să-l vadă toată lumea!

— Uite-l acolo! strigă altcineva. Îl ţine în mână! Uite cum străluceşte aurul!

— Cum a reuşit el să-l găsească, vreau să ştiu? ţipă supărat un băiat plinuţ. Eu cumpăr câte douăzeci de batoane pe zi de săptămâni întregi!

— Ia gândiţi-vă la toate chestiile pe care o să le primească gratuit! zise invidios un altul. Provizii pentru toată viaţa!

— O să aibă nevoie de ele, râse o fetiţă. Bietul prichindel e numai piele şi os!

Charlie nu se clintise din loc. Nici măcar nu desfăcuse Biletul Auriu ce învelea batonul de ciocolată. Stătea nemişcat, ţinându-l strâns cu amândouă mâinile, în timp ce gloata se împingea şi urla în jurul lui. Simţea că ameţeşte. Era cuprins de o senzaţie ciudată, ca şi când ar fi plutit sau s-ar fi înălţat în aer, asemenea unui balon. Tălpile nu păreau să mai atingă pământul. Îşi auzea inima bătând cu putere undeva în gât. În acel moment, îşi dădu seama că o mână se odihnea uşor pe umărul lui şi, când îşi ridică ochii, zări un bărbat înalt, care stătea în faţa lui.

— Ascultă, şopti bărbatul. Ţi-l cumpăr eu. Îţi dau cincizeci de dolari pe el. Ei, ce zici? Şi-ţi mai dau şi o bicicletă nouă. Batem palma?

— Eşti nebun? ţipă o femeie care stătea la fel de aproape. Pai, eu îi dau cinci sute de dolari pe biletul ăla! Vrei să vinzi biletul ăla pe cinci sute de dolari, tinere?

— Ajunge cu prostiile astea! strigă vânzătorul cel durduliu, făcându-şi loc prin mulţime şi luându-l hotărât de mână pe Charlie. Lăsaţi puştiul în pace! Faceţi loc! Lăsaţi-l să iasă! Să nu laşi pe nimeni să-l ia! îi spuse lui Charlie, în şoaptă, pe când îl conducea spre uşă. Du-l direct acasă, până nu-l pierzi! Aleargă şi nu te opri decât acasă, m-ai înţeles?

Charlie încuviinţă tăcut.

— Ştii ceva, spuse vânzătorul cel gras, oprindu-se o clipă şi zâmbind. Am senzaţia că aveai nevoie de o vacanţă ca asta. Sunt extrem de bucuros că ai căpătat-o. Mult noroc, fiule!

— Mulţumesc, spuse Charlie şi o zbughi la fuga prin nămeţi cât îl ţinură picioarele. Şi, trecând în zbor pe lângă Fabrica domnului Willy Wonka, se întoarse, îi făcu uşor cu mâna şi cântă în direcţia ei: Ne vedem mai încolo! O să ne vedem în curând! Şi, cinci minute mai târziu, ajunse acasă.

12
Ce scria pe Biletul Auriu

Charlie dădu buzna în casă, strigând:

— Mamă! Mamă! Mamă!

Doamna Bucket era în odaia bunicilor, unde le dusese ciorba de seară.

— Mamă! ţipă Charlie, năvălind peste ei ca un uragan. Uite! L-am găsit! Uite, mamă, uite! Ultimul Bilet Auriu! E al meu! Am găsit nişte bani pe stradă şi am cumpărat două batoane de ciocolată, şi al doilea avea Biletul Auriu, şi în jurul meu erau o mulţime de oameni care voiau să-l vadă, şi vânzătorul m-a salvat, şi am alergat până acasă, şi uite c-am ajuns! E AL CINCILEA BILET AURIU, MAMA, ŞI EU L-AM GĂSIT!

Doamna Bucket încremenise cu ochii la el, iar cei patru bunici, care stăteau în capul oaselor în pat, ţinând castroanele cu ciorbă în poală, scăpară toţi lingurile din mână şi încremeniră rezemaţi de perne.

Preţ de zece secunde, în încăpere se lăsă o linişte deplină. Nimeni nu îndrăznea să vorbească sau să mişte. Era un moment magic. Apoi, foarte încet, bunicuţul Joe spuse:

— Ne iei peste picior, Charlie, nu-i aşa? Faci glume cu noi?

— Ba nu! strigă Charlie, sărind în pat şi scoţând Biletul Auriu mare şi frumos ca să i-l arate.

Bunicuţul Joe se aplecă şi se uită cu atenţie, cu nasul aproape lipit de bilet. Ceilalţi îl urmăreau, în aşteptarea verdictului.

Apoi, fără grabă, cu un zâmbet minunat întinzându-i-se încet pe faţă, bunicuţul Joe înălţă capul şi se uită drept la Charlie. Obrajii îi prinseră culoare şi ochii i se căscară cât cepele, strălucind de bucurie, şi, în centrul fiecărui ochi, dar exact în centru, în pupilă, îi juca ghiduş un licăr de fericire nebună. După asta, bătrânul trase adânc aer în piept şi, brusc, fără nici un fel de avertisment, păru să explodeze. Îşi aruncă braţele în aer şi strigă „Iu-huuu!" Şi, în acelaşi moment, trupul lui lung şi ciolănos se ridică din pat, aruncând castronul cu ciorbă în capul bunicuţei Josephine, şi, cu o săritură fantastică, acest bătrânel de nouăzeci şi şase de ani şi jumătate, care nu se dăduse jos din

pat de douăzeci de ani, sari pe podea şi începu sa danseze, în pijama, dansul victoriei.

— Iu-huuuuu! strigă el. De trei ori ura pentru Charlie! Hip, hip, ura!

În acel moment, uşa se deschise şi intră domnul Bucket. Era îngheţat şi obosit, şi asta i se citea clar pe chip.

— La naiba! exclamă el. Ce se-ntâmplă aici?

Nu le luă mult să îi povestească ce se întâmplase.

— Nu cred! se îndoi el. Nu-i posibil aşa ceva.

— Arată-i biletul, Charlie! strigă bunicuţul Joe, care îşi continua dansul pe duşumea, ca un derviş în pijamale cu dungi. Arată-i tatălui tău al cincilea şi ultimul Bilet Auriu din lume!

— Dă-mi-l să-l văd, Charlie, ceru domnul Bucket, prăbuşindu-se într-un scaun şi întinzând mâna. Charlie veni să-i arate biletul.

Era o frumuseţe, Biletul ăsta Auriu, făcut, se pare, dintr-o foiţă de aur pur, subţire aproape cât o foaie de hârtie. Pe una din părţi, tipărită printr-o metodă isteaţă, cu litere negre ca de cărbune, era chiar invitaţia de la domnul Wonka.

— Citeşte-o cu glas tare, spuse bunicuţul Joe, suindu-se, în cele din urmă, înapoi în pat. Să auzim exact ce spune.

Domnul Bucket ţinu minunatul Bilet Auriu aproape de ochi. Mâinile îi tremurau uşor şi părea copleşit de întreaga afacere. Trase de mai multe ori aer în piept, după care îşi drese glasul.

— Gata, încep să citesc, anunţă el. Zice aşa:

"Salutari de la domnul Willy Wonka, norocosule câştigător al acestui bilet! Îţi strâng mâna cu căldură! Te aşteaptă nişte lucruri miraculoase! Vei avea multe surprize minunate! Pentru că, acum, te invit să vii la mine la fabrică şi să fii oaspetele meu o zi întreagă — tu şi toţi ceilalţi care au avut norocul sa găsească Biletele mele Aurii. Eu, Willy Wonka, o să te conduc prin fabrică şi o să-ţi arăt tot ce e de văzut, după care, când vine vremea să pleci, vei fi însoţit acasă de o caravană de camioane mari. Aceste camioane, te asigur, vor fi încărcate cu destule dulciuri delicioase, cât să vă ajungă ţie şi întregii familii mulţi ani de-acum încolo. Dacă, vreodată după aceea, vei rămâne fără provizii, nu trebuie decât să te întorci la fabrică şi să arăţi acest Bilet Auriu, şi vom fi fericiţi să îţi umplem cămara cu orice vei dori. În acest fel, vei putea ca de acum încolo să ai bunătăţi mereu, toată viaţa ta.

Dar acesta nu e nici pe departe cel mai uimitor lucru care ţi se va întâmpla în ziua vizitei la noi. Pregătesc şi alte surprize, chiar mai minunate şi mai fantastice pentru tine şi toţi dragii mei deţinători de Bilete Aurii — surprize magice şi miraculoase, care te vor vrăji, încânta, intriga, uimi şi contraria peste măsură. Nici măcar în visele tale cele mai îndrăzneţe nu ţi-ai putea imagina că aşa ceva ţi s-ar putea întâmpla! Aşteaptă şi-ai să vezi!

Şi acum, iată instrucţiunile: Data pe care am ales-o pentru vizită e prima zi din luna februarie. În aceasta zi, nu în alta, trebuie să vii la porţile fabricii, la ora zece fix dimineaţa. Să nu întârzii! Îţi este permis să fii însoţit de unul sau doi membri ai familiei, care să aibă grijă de tine şi să se asigure că nu dai de vreo belea. Încă ceva — să ai, neapărat, acest bilet cu tine, altfel nu ţi se va permite să intri.

(Semnat) Willy Wonka."

— Prima zi din februarie! striga doamna Bucket. Dar asta e mâine! Astăzi e ultima zi din ianuarie, ştiu sigur!

— La naiba! zise domnul Bucket. Cred că ai dreptate!

— Eşti chiar la limita cu timpul! strigă bunicuţul Joe. N-ai nici un moment de pierdut. Trebuie să începi imediat să te pregăteşti! Spală-te pe faţă, piaptănă-te, spală-te pe mâini, pe dinţi, suflă-ţi nasul, taie-ţi unghiile, lustruieşte-ţi încălţările, calcă-ţi cămaşa şi, pentru numele lui Dumnezeu, scapă de noroiul ăla de pe pantaloni! Trebuie să te pregăteşti, dragă băiete! Trebuie să fii gata pentru cea mai măreaţă zi din viaţa ta!

— Acum, nu te pierde cu firea, bunicuţule Joe, spuse doamna Bucket. Şi nu-l zăpăci pe bietul Charlie. Trebuie să încercăm să ne păstrăm cu toţii calmul. Acum, primul lucru pe care trebuie să-l hotărâm e cine o să se ducă cu Charlie la fabrică.

— Eu mă duc! strigă bunicuţul Joe, sărind iarăşi din pat. Eu îl duc! Eu o să am grijă de el! Lăsaţi-l în grija mea!

Doamna Bucket surâse spre bătrân, apoi se întoarse către soţul ei şi spuse:

— Tu ce zici, dragă? Nu crezi că ar trebui să te duci tu?

— Păi... domnul Bucket făcu o pauză de gândire. Nu... nu sunt aşa sigur că ar trebui.

— Dar trebuie.

— Nu trebuie să fac nimic, dragă, zise cu blândeţe domnul Bucket. Te asigur că mi-ar face plăcere să mă duc. Ar fi extrem de frumos. Dar, pe de altă parte... cred că persoana care merită cu adevărat să meargă, dintre noi toţi, e bunicuţul Joe. Se pare că ştie mai multe despre afacerea asta decât noi. Asta, fireşte, doar dacă se simte în stare...

— Iu-huuuuu! strigă bunicuţul Joe, apucându-l pe Charlie de mâini şi dansând cu el prin casă.

— Văd că pare să se simtă destul de bine, râse doamna Bucket. Da... poate că, la urma urmelor, ai dreptate. Bunicuţul Joe ar trebui să îl însoţească. Eu sigur nu pot să merg şi să îi las pe ceilalţi trei bătrâni singuri-singurei în pat, ziulica întreagă.

— Aleluia! ţipă bunicuţul Joe. Lăudat fie Domnul!

Chiar atunci, se auzi un ciocănit puternic în uşă. Domnul Bucket se duse să deschidă şi, în clipa următoare, o droaie de ziarişti şi de fotografi năvăleau în casă. Îi luaseră urma găsitorului celui de-al cincilea Bilet Auriu, iar acum doreau cu toţii să afle povestea completă pentru prima pagină a ziarelor de dimineaţă. Pentru câteva ore, în căsuţă fu un tărăboi de nedescris şi, abia pe la miezul nopţii, reuşi domnul Bucket să se descotorosească de toţi, ca să poată şi Charlie să se culce.

13
A sosit ziua cea mare

Soarele strălucea cu putere în dimineaţa zilei mult aşteptate, însă pământul era tot albit de omăt, iar aerul — foarte rece.

La porţile Fabricii Wonka se adunaseră gloate imense de oameni veniţi să îi vadă intrând pe cei cinci norocoşi. Emoţiile erau imense. Mai era puţin şi se făcea ora zece. Gloatele se împingeau şi strigau, iar poliţiştii se străduiau să îi ţină departe de porţi.

Chiar lângă porţi, într-un grupuleţ apărat cu grijă împotriva mulţimii de către poliţişti, stăteau cei cinci copii celebri, împreună cu adulţii care îi însoţiseră.

Silueta înaltă şi osoasă a bunicuţului Joe se vedea aşteptând liniştită între ceilalţi şi, lângă el, ţinându-l strâns de mână, se afla chiar micuţul Charlie Bucket.

Toţi ceilalţi copii, cu excepţia lui Charlie, erau cu mamele şi taţii lor, ceea ce era un lucru foarte bun, pentru că, altfel, situaţia ar fi scăpat de sub control. Erau atât de nerăbdători să intre, încât părinţii erau nevoiţi să îi ţină cu forţa, să nu se urce pe porţi.

— Aveţi răbdare! strigau taţii. Fiţi cuminţi! Nu a sosit vremea! Nu e ora zece!

În spatele lui, Charlie Bucket auzea strigătele oamenilor din mulţime, care se îngrămădeau să-i vadă pe copiii faimoşi.

— Uite-o pe Violet Beauregarde! auzi cum strigă cineva. Chiar ea e! Îmi aduc aminte figura ei din ziare!

— Şi ştii ceva? se auzi un altul strigând drept răspuns. Tot mai meste-că afurisita aia de gumă veche, pe care o molfăie de trei luni! Ia uite-i fălcile! Tot rumegă la ea!

— Cine-i băiatul ăla gras?

— E Augustus Gloop!

— Da! Da!

— E enorm, nu-i aşa?

—Fantastic!

— Cine-i puştiul cu poza Călăreţului Singuratic imprimată pe peleri-nă?

— Ăla-i Mike Teavee! E spaima televizorului!

— Trebuie să fie ţicnit! Ia uitaţi-vă la toate pistoalele alea de nebun pe care le are atârnate peste tot!

— Eu vreau s-o văd pe Veruca Salt! strigă o altă voce din mulţime. E fata căreia tatăl i-a cumpărat o jumătate de milion de ciocolate şi le-a pus pe lucrătoarele de la fabrica lui de arahide să le desfacă, până au găsit un Bilet Auriu! îi dă tot ce-i pofteşte inima! Absolut orice! Nu trebuie decât să se-apuce să zbiere, şi primeşte ce doreşte!

— Groaznic, nu-i aşa?

— Şocant, zic eu!

— Care crezi că e ea?

— Aia? Uite-acolo, pe stânga! Fetiţa în blana de nurcă aurie!

— Care e Charlie Bucket?

— Charlie Bucket? Trebuie să fie prichindelul ala plăpând de lângă moşneagul care arată ca un schelet. Chiar lângă noi. Acolo! îl vezi?

— De ce n-are haină pe vremea asta geroasă?

— Nu mă-ntreba pe mine. Poate că nu-şi permite una.

— Dumnezeule! Probabil o sa facă ţurţuri!

Charlie, aflat la doar câţiva paşi de cel care vorbea, îl strânse de mână pe bunicuţul Joe, iar acesta se uita la el şi zâmbi.

Undeva, în depărtare, orologiul unei biserici începu să bată ora zece.

Foarte încet, cu un scârţâit asurzitor de balamale ruginite, giganticele porţi de fier ale fabricii începură să se dea la o parte.

Mulţimea tăcu dintr-odată. Copiii se opriră din ţopăit. Toate privirile erau acum aţintite asupra porţilor.

— Iată-l! strigă cineva. El e!

Şi aşa şi era!

14
Domnul Willy Wonka

Domnul Wonka stătea singur-singurel lângă porţile deschise ale fabricii.

Şi ce mărunţel putea să fie!

Avea un joben negru pe cap.

Purta un frac făcut dintr-o catifea minunată, de culoarea prunei.

Pantalonii îi erau verzi, de culoarea sticlei.

Mănuşile lui erau de un gri-perlat.

Într-o mână, ţinea un baston splendid, cu vârful din aur.

Bărbia îi era acoperită de o bărbiţă neagră, îngrijit tunsă — un cioc. Iar ochii —ochii lui erau însufleţiţi de o strălucire miraculoasă. Îţi dădeau impresia că lucesc. Şi aveai tot timpul senzaţia că-ţi face cu ochiul. De fapt, întregul chip al domnului Wonka, era luminat de veselie şi de zâmbete.

Şi, oh, cât de deştept părea! Cât de iute, de isteţ şi de plin de viaţă! Făcea tot timpul mişcări bruşte din cap, înălţându-l să se uite când în direcţia asta, când în cealaltă, şi luând aminte la tot ce-l înconjura cu ochii aceia strălucitori, care clipeau tot timpul. Dacă te luai după iuţeala mişcărilor lui, ai fi zis că-i o veveriţă din acelea bătrâne şi înţelepte pe care le întâlneşti în parc.

Deodată, domnul Wonka execută un dans ţopăit în zăpadă, îşi desfăcu braţele şi le zâmbi celor cinci copii înghesuiţi lingă porţi, după care strigă:

— Bun venit, micuţii mei prieteni! Bine aţi venit la fabrică!

Vocea-i era afectată şi melodioasă ca sunetul unui flaut.

— Vă rog să înaintaţi unul câte unul, strigă el, şi să vă aduceţi şi părinţii. Apoi, să-mi arătaţi Biletul Auriu şi să-mi spuneţi cum vă cheamă. Cine-i primul?

Băieţelul cel gras făcu un pas înainte.

— Eu sunt Augustus Gloop, anunţă el.

—Augustus! exclamă domnul Wonka, apucându-l de mână şi scuturându-i-o în sus şi-n jos cu o forţă teribilă. Dragul meu băiat, ce bine-mi pare să te cunosc! încântat! Fermecat! Peste poate de bucuros să te avem în mijlocul nostru! Şi aceştia sunt părinţii tăi? Ce drăguţ! Intraţi! Intraţi! Aşa! Veniţi pe poartă!

Era limpede că domnul Wonka era la fel de emoţionat ca toţi ceilalţi.

— Numele meu, zise următorul copil, e Veruca Salt.

— Draga mea Veruca! Ce mai faci? Ce plăcere! Ai un nume interesant, nu? Am crezut întotdeauna că o verucă e un fel de neg pe care-l faci în talpă! Trebuie că m-am înşelat, nu-i aşa? Ce drăguţă eşti în haina asta minunată de nurcă! Mă bucur atât de mult că ai reuşit să vii! Draga mea, o să avem o zi atât de interesantă! Sper din tot sufletul să îţi placă! Sunt sigur c-o să-ţi placă! Ştiu c-o să-ţi placă! Tatăl tău? Ce mai faceţi, domnule Salt? Şi doamna Salt? Superîncântat să vă cunosc! Da, biletul e în regulă! Vă rog să intraţi!

Următorii doi copii, Violet Beauregarde şi Mike Teavee, înaintară să prezinte biletele şi, după asta, să rişte să fie zguduiţi de energicul domn Wonka.

Şi, la sfârşit de tot, un glăscior neliniştit şopti: „Charlie Bucket".

— Charlie! exclamă domnul Wonka. Măi, măi, măi! Carevasăzică, aici îmi eşti! Eşti cel care a găsit biletul de-abia ieri, nu? Da, da. Am citit toată povestea în ziarul de dimineaţă! Exact la ţanc, băiete! Mă bucur aşa de tare! Atâta noroc mă face fericit! Şi acesta? E bunicul tău? Încântat să vă cunosc, domnule! Superbucuros! Extaziat! Entuziasmat! În regulă! Excelent! A intrat toată lumea? Cinci copii? Da! Bine! Acum, vă rog să mă urmaţi! Turul nostru e pe cale să înceapă! Dar staţi

împreună! Vă rog să nu vă plimbaţi de unii singuri! N-aş vrea să pierd pe cineva în acest stadiu al operaţiunii! Vai, Doamne, nici nu vreau să mă gândesc!

Charlie aruncă o privire peste umăr şi văzu cum uriaşele porţi de fier se închid fără grabă în urma lui. Puhoaiele de oameni de afară încă se împingeau şi strigau. Charlie se uita la ei pentru ultima oară. După asta, porţile se închiseră cu zgomot şi lumea de afară dispăru cu totul.

— Şi-acuma să începem aventura! strigă domnul Wonka, păşind mărunţel în fruntea grupului. Pe uşa aceasta mare şi roşie, vă rog! Aşa! E cald şi bine înăuntru! Trebuie să fie cald în fabrică, datorită muncitorilor! Muncitorii mei sunt obişnuiţi cu o climă extrem de caldă! Nu pot să sufere frigul! Ar muri, dacă ar ieşi pe vremea asta! Ar îngheţa de tot!

— Dar cine sunt aceşti muncitori? vru să afle Augustus Gloop.

— Toate la vremea lor, dragul meu! îi răspunse domnul Wonka, zâm-bind spre Augustus. Aveţi răbdare! O să vedeţi totul, pe parcurs! Sunteţi toţi înăuntru? Bine! Vreţi să închideţi uşa, vă rog? Mulţumesc.

Charlie Bucket se pomeni într-un coridor lung, care se întindea dina-intea lui cât vedea cu ochii. Coridorul era atât de larg, că puteai foarte bine să mergi cu maşina prin el. Pereţii erau zugrăviţi într-un roz-pal, iar lumi-na era delicată şi plăcută.

— Ce plăcut şi cald e! şopti Charlie.

— Ştiu. Şi ce miros încântător! răspunse bunicuţul Joe, trăgând adânc aer în piept.

Părea că aromele cele mai minunate din lume erau amestecate în aerul ce îi înconjura — miros de cafea prăjită şi de zahăr ars, de ciocolată topită şi de mentă, de violete şi de alune pisate, de flori de măr, şi de caramel, şi de coajă de portocală...

Şi, de departe, de la distanţă, din inima imensei fabrici, venea un vuiet înăbuşit de energie, ca şi cum o maşinărie gigantică, monstruoasă şi-ar fi învârtit roţile cu o viteză halucinantă.

— Acesta, dragii mei copii, zise domnul Wonka, ridicând glasul, ca să acopere hărmălaia, acesta este coridorul principal. Vă rog să vă agăţaţi hainele şi pălăriile în cuierul de acolo şi să

mă urmaţi. Aşa, bravo! Bine! Toată lumea-i gata? Haideţi, atunci! Am pornit!

Şi porni la trap pe coridor, cu cozile fracului de culoarea prunei fluturând în urma sa, iar vizitatorii se grăbiră cu toţii să îi calce pe urme. Era un grup destul de mare de oameni, dacă stăm să ne gândim. Erau nouă adulţi şi cinci copii, adică paisprezece cu totul. Aşa că vă puteţi închipui că se cam împingeau şi se îmboldeau pe coridor, încercând să ţină pasul cu silueta mărunţică şi iute ca o zvârlugă din fruntea lor.

— Haideţi! strigă domnul Wonka. Mergeţi mai repede, vă rog! N-o să terminăm azi, dacă vă mocăiţi aşa!

În curând, făcu la dreapta, într-un alt hol, ceva mai îngust.

Apoi o luă la stânga.

Apoi iar la stânga.

După care la dreapta.

Şi apoi la stânga.

Apoi la dreapta.

Şi iar la dreapta.

Şi după asta la stânga.

Locul acela arăta ca o vizuină gigantică de iepure, cu coridoare care dădeau în toate direcţiile posibile.

— Să nu-mi dai drumul la mână, Charlie, îi şopti bunicuţul Joe.

— Observaţi că toate coridoarele sunt înclinate în jos! strigă domnul Wonka. Acum ne ducem la subsol! Cele mai importante încăperi din fabrica mea sunt sub pământ!

— Dar de ce? întrebă cineva.

— Pentru că nu ar avea nici pe departe destul spaţiu la suprafaţă! răspunse domnul Wonka. Încăperile pe care urmează să le vedem sunt enorme! Sunt mai mari decât terenurile de fotbal! Nici o clădire din lume nu ar fi destul de mare pentru ele! Dar aici, jos, sub pământ, am tot spaţiul pe care îl doresc. Nu am nici o limită — atâta timp cât îmi fac loc.

Şi domnul Wonka o luă la dreapta.

Apoi făcu stânga.

Şi se întoarse iar spre dreapta.

Pasajele se înclinau din ce în ce mai abrupt acum.

Apoi, dintr-odată, domnul Wonka se opri. În faţa lui se vedea o uşă din metal strălucitor. Grupul se înghesui în jurul lui. Pe uşă scria cu litere de-o şchioapă:

„CAMERA DE CIOCOLATĂ"

15
Camera de Ciocolată

— Aceasta este o cameră importantă! exclamă domnul Wonka, scoţând din buzunar un mănunchi de chei şi vârând una în broască. Aici e centrul întregii fabrici, inima întregii afaceri! Şi e atât de frumoasă! Ţin ca încăperile mele să fie frumoase! Nu pot să suport urâţenia într-o fabrică! Să mergem înăuntru, aşadar! Însă fiţi cu băgare de seamă, dragi copii! Rămâneţi cu capul pe umeri! Nu vă pierdeţi cu firea! Păstraţi-vă calmul!

Domnul Wonka deschise uşa. Cinci copii şi nouă oameni mari se înghesuiră înăuntru — şi, oh, ce privelişte minunată li se desfăşura acum dinaintea ochilor!

Aveau în faţa lor o vale minunată. Pajişti verzi erau de o parte şi de alta a văii, iar pe fundul ei curgea un râu mare, cafeniu.

Mai mult, pe la mijlocul râului, se afla o cascadă uluitoare — o stâncă abruptă, peste care apa se încreţea şi se rostogolea într-o fâşie solidă, după care se prăbuşea într-un vârtej clocotitor de spumă şi stropi.

Sub cascadă (şi aceasta era priveliştea cea mai uimitoare dintre toate), o întreagă masă de ţevi enorme, din sticlă, se balansau în râu, coborând de undeva din tavanul înalt! Erau într-adevăr enorme, ţevile acelea. Cu siguranţă erau cel puţin o duzină, şi sugeau apa cafenie, mocirloasă, din râu, şi o duceau Dumnezeu ştie unde. Şi, din cauză că erau făcute din sticlă, se vedea cum lichidul curge şi bolboroseşte înăuntrul lor, şi, dincolo de zgomotul cascadei, se auzea nesfârşitul sunet de sorb-sorb-sorbire făcut de ţevi.

Copaci graţioşi şi tufe creşteau pe maluri — sălcii plângătoare şi anini, şi pilcuri înalte de rododendroni, cu bobocii lor roz, mov şi roşii. Pajiştile erau smălţuite cu mii de flori de piciorul-cocoşului.

— Uitaţi-vă acolo! exclamă domnul Wonka, ţopăind şi indicând cu bastonul său cu vârf de aur spre marele râu cafeniu. E făcut numai din ciocolată! Fiecare picătură din acel râu e ciocolată topită, fierbinte, de cea mai bună calitate. Chiar este

de cea mai bună calitate. Acolo e destulă ciocolată ca să umple fiecare cadă din toată ţara! Şi toate piscinele! Nu e grozav? Şi uitaţi-vă la ţevi! Sorb ciocolata şi o transportă în celelalte încăperi ale fabricii, unde e nevoie de ea! Mii de litri pe oră, dragii mei copii! Mii şi mii de litri!

Copiii şi părinţii lor erau prea uluiţi ca să mai scoată vreun sunet. Erau şocaţi. Rămăseseră cu gurile căscate. Erau nedumeriţi şi ameţiţi. Complet năuciţi de imensitatea acelui lucru. Stăteau pur şi simplu şi se holbau.

— Cascada e foarte importantă! continuă domnul Wonka. Ea amestecă ciocolata! O bate! O pisează şi o bate! O face uşoară şi spumoasă! Nici o altă fabrică din lume nu amestecă ciocolata cu cascada! Dar e singura metodă de a face treaba cum trebuie! Singura modalitate! Şi ce ziceţi de copaci? strigă el, arătând cu bastonul. Sau de tufele mele încântătoare? Nu credeţi că sunt foarte frumoase? V-am spus că detest urâţenia! Şi, fireşte, toate sunt comestibile! Fiecare e făcut din altceva, dar toate sunt delicioase! Dar ce ziceţi de pajiştile mele? Vă plac iarba şi piciorul-cocoşului? Iarba pe care staţi, dragii mei micuţi, e făcută dintr-un fel nou de zahăr, e moale şi mentolată! îi spun iarbă-dulce! încercaţi un firicel! Vă rog! E delicios!

Ca la comandă, toată lumea se apleca şi rupse un fir de iarbă — vreau să zic, toată lumea în afară de Augustus Gloop, care smulse o mână întreagă.

Cât despre Violet Beauregarde, înainte să guste şi ea, îşi scoase din gură bucăţica de gumă cu care stabilise recordul mondial şi şi-o lipi cu grijă după ureche.

— Nu-i aşa că-i minunat? şopti Charlie. N-are un gust minunat, bunicuţule?

— Aş putea să mănânc tot câmpul! spuse bunicuţul Joe, zâmbind de încântare. Aş putea să mă aşez în patru labe, ca o vacă, şi să pasc toată iarba de pe imaş!

— Încercaţi piciorul-cocoşului! îi îndemnă domnul Wonka. Sunt chiar mai plăcute la gust!

Deodată, se auziră strigăte de încântare. Strigătele veneau de la Veruca Salt, care arăta înnebunită spre malul celălalt al râului.

— Uitaţi! Uitaţi-vă acolo! ţipa ea. Ce e acela? Se mişcă! Merge! E o persoană micuţă! E un om micuţ! Uitaţi, acolo, sub cascadă!

Cu toţii uitară de piciorul-cocoşului şi încercară să zărească ceva dincolo de râu.

— Are dreptate, bunicuţule! strigă Charlie. Chiar e un omuleţ! Îl vezi?

— Îl văd, Charlie, confirmă încântat bunicuţul Joe.

Acum, urlau cu toţii în acelaşi timp.

— Sunt doi!

— Dumnezeule, aşa e!

— Sunt mai mult de doi! Sunt unu, doi, trei, patru, cinci!

— Dar ce fac?

— De unde vin?

— Cine sunt?

Copiii şi părinţii se năpustiseră pe malul râului, să vadă mai bine.

— Sunt fantastici!

— Îmi ajung până la genunchi!

— Ia uite ce păr lung şi caraghios au!

Omuleţii — nu depăşeau în înălţime păpuşile de mărime medie — se opriseră din ceea ce făceau şi acum se holbau şi ei la vizitatori. Unul dintre ei arătă cu degetul spre copii, după care le şopti ceva celorlalţi patru, şi toţi cinci izbucniră în hohote de râs.

— Dar nu pot fi oameni adevăraţi, se îndoi Charlie.

— Fireşte că sunt oameni adevăraţi, confirmă domnul Wonka. Sunt Umpa-Lumpa.

16
Umpa-Lumpa

— Umpa-Lumpa! strigară toţi în cor. Umpa-Lumpa!

— Aduşi direct din Lumpania, precizǎ cu mândrie domnul Wonka.

— Nu există aşa ceva, îl contrazise doamna Salt.

— Va rog să mă scuzaţi, scumpă doamnă, însă...

— Domnule Wonka, zbieră doamna Salt, sunt profesoară de geografie...

— Atunci o să aflaţi totul despre acest loc! hotărî domnul Wonka. Şi, vai, ce ţară teribilă este! Nu există nimic, în afară de jungla deasă, infestată cu cele mai periculoase fiare din lume —

cornitorii şi zăprozaurii, şi acei îngrozitori, diabolici găgăuţoşi. Un găgăuţos poate să mănânce zece Umpa-Lumpa la micul dejun, şi se întoarce la galop pentru felul doi. Când am fost acolo, i-am găsit pe Umpa-Lumpa cocoţaţi în copaci, aşa trăiau. Erau nevoiţi să locuiască în copaci, ca să scape de cornitori, zăprozauri şi găgăuţoşi. Şi, practic, mureau de foame acolo. Se hrăneau cu omizi verzi, şi ştiţi ce gust oribil au omizile. Umpa-Lumpa îşi petreceau toată ziulica urcând până în vârful copacilor, în căutare de alte chestii pe care să le amestece cu omizile, ca să aibă un gust ceva mai bun — gândaci roşii, bunăoară, şi frunze de eucalipt, scoarţă de bong-bong, toate groaznice, dar nu la fel de groaznice ca omizile. Bieţii micuţi de Lumpa-Umpa! Lucrul după care tânjeau cel mai tare era boaba de cacao. Numai că nu reuşeau s-o ia. Un Umpa-Lumpa se considera norocos dacă găsea trei sau patru boabe de cacao pe an. Şi, vai, ce mult jinduiau la ele! Le visau toată noaptea, iar ziua numai despre asta vorbeau. Nu era nevoie decât să rosteşti cuvântul „cacao" în faţa unui Umpa-Lumpa, şi îl şi vedeai cum îi plouă-n gură. Boaba de cacao, continuă domnul Wonka, ce creşte în arborele de cacao, este lucrul din care se face ciocolata. Nu poţi să faci ciocolata dacă n-ai boabe de cacao. Boaba de cacao înseamnă ciocolată. Numai eu folosesc miliarde de boabe de cacao pe săptămână, în fabrica mea. Şi aşa, dragii mei copii, de cum am descoperit că Umpa-Lumpa sunt înnebuniţi după acest aliment aparte, m-am suit până în satul lor, din vârful copacului, şi mi-am vârât capul pe uşa casei şefului de trib. Bietul mititel, slab şi sfârşit de foame, şedea acolo, sforţându-se să mănânce un castron cu piure de omizi verzi, fără să i se facă rău. „Ascultă aici, i-am spus (nu vorbeam englezeşte cu el, ci umpa-lumpeză), uite ce-ţi propun: dacă tu şi toţi oamenii tăi veniţi la mine în ţară, să locuiţi în fabrica mea, vă dau câte boabe de cacao vă pofteşte inima! Am munţi întregi în depozit! Puteţi să mâncaţi boabe de cacao la fiecare masă! Puteţi să vă îmbuibaţi cu ele până nu mai puteţi! Dacă doriţi, vă şi plătesc în boabe de cacao!" „Vorbiţi serios?" m-a întrebat căpetenia, sărind de pe scaun. „Bineînţeles că vorbesc serios", am răspuns eu. „Şi puteţi să mâncaţi şi ciocolată. Ciocolata are un gust chiar mai bun decât boabele de cacao, fiindcă are în plus lapte şi zahăr." Mititelul a sărit până la tavan de bucurie şi a azvârlit castronul cu piure de omizi pe fereastra casei din copac.

„Batem palma!", a strigat. „Haideţi! Să plecăm!" Aşa că i-am transportat pe toţi aici, pe toţi bărbaţii, femeile şi copiii din tribul Umpa-Lumpa. A fost uşor. I-am băgat în valize mari, găurite, şi au ajuns cu toţii teferi până aici. Sunt nişte lucrători minunaţi. Acum vorbesc englezeşte cu toţii. Le place să cânte şi să danseze. Inventează întruna cântecele. Presupun că o să auziţi o groază de cântecele astăzi. Dar trebuie să vă previn că sunt niţeluş cam răutăcioase. Le plac glumele. Încă mai poartă acelaşi gen de haine pe care le aveau în junglă. Au insistat să le permit asta. Bărbaţii, după cum puteţi vedea pe malul celălalt, poartă numai piei de căprioară. Femeile se acoperă cu frunze, iar copiii se plimbă goi-goluţi. Femeile au în fiecare zi frunze proaspete...

— Tăticule! zbiera Veruca Salt (fetiţa care primea orice îşi dorea). Tăticule! Vreau un Umpa-Lumpa! Vreau să-mi iei un Umpa-Lumpa! Vreau un Umpa-Lumpa în momentul ăsta! Vreau să-l iau acasă cu mine! Hai, tăticule! Fă-mi cadou un Umpa-Lumpa!

— Linişteşte-te, iubito! îi spuse tatăl, nu trebuie să-l întrerupem pe domnul Wonka.

— Da' vreau un Umpa-Lumpa! zbieră Veruca.

— Bine, Veruca, am auzit. Dar nu pot să ţi-l cumpăr chiar în clipa asta. Ai răbdare, te rog. O să văd cum îţi iau unul până la sfârşitul zilei.

— Augustus! striga doamna Gloop. Augustus, sufleţel, nu cred că-i bine să faci asta. După cum, probabil, aţi ghicit deja, Augustus Gloop se furişase până pe malul râului, unde stătea acum în genunchi şi culegea cu căuşul palmei ciocolată topită, pe care o înghiţea cât de repede putea.

17
Augustus Gloop se duce pe ţeavă

Când domnul Wonka se întoarse şi văzu ce făcea Augustus Gloop, strigă:

— Oh, nu! Te rog, Augustus, te rog! Te implor, nu face asta! Ciocolata mea nu trebuie atinsă de mâna vreunui om!

— Augustus! strigă doamna Gloop. N-ai auzit ce ţi-a spus? Pleacă imediat de pe malul râului!

— Chestia asta e minunată! remarcă Augustus, fără să-i bage în seamă pe mama lui şi pe domnul Wonka. Măiculiţă, am nevoie de-o găleată ca să beau cum trebuie!

— Augustus! strigă domnul Wonka, ţopăind în sus şi-n jos şi învârtindu-şi bastonul în aer, trebuie să pleci de-acolo. Îmi murdăreşti ciocolata!

— Augustus! ţipă şi doamna Gloop.

— Augustus! i se alătură domnul Gloop.

Numai că Augustus era surd la orice, în afară de chemarea enormului său stomac. Se întinsese deja pe pământ, cu capul în jos, spre râu, şi hăpăia ciocolata, asemenea unui câine.

— Augustus! urlă doamna Gloop. Un milion de oameni din ţara asta o să ia răceala ta păcătoasă!

— Ai grijă, Augustus! îi strigă domnul Gloop. Te apleci prea mult!

Domnul Gloop avea perfectă dreptate. Dintr-odată, se auzi un ţipăt, apoi un plescăit, şi Augustus Gloop căzu în râu, dispărând sub suprafaţa cafenie a apei într-o clipită.

— Salvează-l! zbieră doamna Gloop, albă la faţă ca varul, agitându-şi umbrela frenetic. Se îneacă! Nu poate să înoate nici un metru! Salvează-l! Salvează-l!

— Doamne sfinte, femeie, se apără domnul Gloop. Doar nu vrei să m-arunc aici! Ăsta-i cel mai bun costum al meu!

Căpăţâna lui Augustus Gloop reapăru la suprafaţă, maronie toata de la ciocolata.

— Ajutor! Ajutor! Ajutor! zbiera el. Pescuiţi-mă de-aici!

— Nu mai sta ca o momâie! se stropşi doamna Gloop la domnul Gloop. Fă ceva!

— Da' fac ceva! o asigură acesta, care, acum, îşi scotea tacticos haina şi se pregătea să plonjeze în râul de ciocolată.

Însă, pe când făcea el asta, nefericitul băiat era sorbit cu putere din ce în ce mai mare de gura uneia dintre ţevile uriaşe care se balansau în râu. Atunci, dintr-odată, fu absorbit cu totul, şi băiatul se trezi tras dedesubt şi de acolo în gura ţevii.

Toţi cei aflaţi pe malul râului aşteptau cu sufletul la gură să vadă unde o să ajungă.

— Uitaţi-l acolo! strigă careva, arătând în sus.

Şi, cum ţeava era făcută din sticlă, Augustus Gloop putea fi văzut foarte bine, ţâşnind cu capul înainte, asemenea unei rachete.

— Ajutor! E o crimă! Poliţia! urlă doamna Gloop. Augustus, vino-napoi imediat! Unde te duci?
— Eu mă întreb, comentă domnul Gloop, dacă ţeava aia e destul de mare, ca să îl ţină.
— Nu e destul de mare! zise Charlie Bucket. Vai de mine, ia priviţi! Încetineşte!
— Aşa e! confirmă bunicuţul Joe.
— O să rămână înţepenit acolo! spuse Charlie.
— Cred că da! aprobă bunicuţul Joe.
— Măiculiţă, chiar s-a înţepenit! observă Charlie.
— E din cauza burţii! remarca domnul Gloop.
— A blocat toată ţeava! exclamă bunicuţul Joe.
— Spargeţi ţeava! zbieră doamna Gloop, agitându-şi în continuare umbrela. Augustus, ieşi imediat de-acolo!
Spectatorii de jos vedeau cum ciocolata clipoceşte pe lângă băiatul blocat în ţeavă şi cum se tot adună în urma lui, într-o masă compactă, împingând de să spargă blocajul. Presiunea era teribilă. Ceva trebuia să cedeze. Şi ceva cedă, iar acela fu Augustus. BUM! Se lansă ca un glonţ din încărcătorul puştii.
— A dispărut! exclamă disperată doamna Gloop. Unde duce ţeava aia? Iute! Chemaţi pompierii!
— Calmaţi-vă! strigă domnul Wonka. Calmaţi-vă, scumpă doamnă, nu vă pierdeţi cu firea. Nu-l paşte nici un pericol! Dar absolut nici un pericol! Augustus a pornit într-o mică aventură, atât. O mică aventură din cele mai interesante. Dar totul se va sfârşi cu bine, o să vedeţi.
— Cum să se sfârşească totul cu bine, domnule? îl repezi doamna Gloop. O să-l facă bezea în cinci secunde!
— Imposibil! exclamă domnul Wonka. Nici să nu vă gândiţi! De neconceput! Absurd! N-ar putea să fie transformat niciodată în bezea!
— Şi de ce nu, mă rog? ţipă doamna Gloop.
— Pentru că ţeava aceea nu duce la Camera Bezelelor! răspunse domnul Wonka. Nici măcar nu trece prin apropierea ei! Ţeava aceea — pe care a urcat Augustus — duce, din întâmplare, chiar în camera unde fabric eu un fondant extrem de delicios, cu aromă de căpşune, şi acoperit cu ciocolată ...
— Şi-atunci o să fie transformat într-un fondant cu aromă de căpşune, acoperit în ciocolată! se revoltă doamna Gloop. Bietul

meu Augustus! O să-l vândă la kilogram peste tot mâine-dimineaţă!

— Chiar aşa, îi ţinu isonul domnul Gloop.

— Ştiu că am dreptate, insistă doamna Gloop.

— Nu mai e de glumă, se alarmă domnul Gloop.

— Domnul Wonka îşi închipuie că e! Îşi ieşi din pepeni doamna Gloop. Uită-te la el! Se tăvăleşte pe jos de râs! Cum îndrăzneşti să râzi, când băieţelul meu s-a dus pe ţeavă! Monstrule! zbieră ea, îndreptând umbrela spre domnul Wonka, ca şi când ar fi vrut să-l străpungă cu ea. Ţi se pare că-i o glumă, nu? Crezi că, dacă l-ai tras pe băiatul meu în Camera Fondantelor, ai făcut o glumă nemaipomenită, nu?

— Va fi în perfectă siguranţă, zise domnul Wonka, chicotind uşurel.

— Va fi fondant de ciocolată! zbieră doamna Gloop.

— Niciodată! strigă domnul Wonka.

— Ba fireşte ca aşa se va-ntâmpla! zbieră doamna Gloop.

— N-am să permit aşa ceva! exclamă domnul Wonka.

— Şi de ce nu, mă rog? ţipă doamna Gloop.

— Pentru că ar avea un gust înfiorător, explică domnul Wonka. Ia închipuiţi-vă ce-ar fi! Un Gloop cu aromă de Augustus, învelit în ciocolată! N-ar cumpăra nimeni aşa ceva.

— Ba sigur c-ar cumpăra! strigă indignat domnul Gloop.

— Nici nu vreau să mă gândesc la aşa ceva! zbieră doamna Gloop.

— Nici eu, i se alătură domnul Wonka. Şi va asigur, doamnă, scumpul dumneavoastră băiat e în perfectă siguranţă.

— Dacă e în perfectă siguranţă, unde e? se răsti doamna Gloop. Vreau să mă duceţi la el imediat!

Domnul Wonka se întoarse şi pocni de trei ori din degete, clic, clic, clic. Pe dată, un Umpa-Lumpa aparu parcă din pământ lângă el.

Umpa-Lumpa făcu o plecăciune şi zâmbi, arătându-şi dinţii frumoşi şi albi. Pielea îi era rozalie, parul lung, castaniu-gălbui, şi creştetul îi venea exact deasupra genunchiului domnului Wonka. Purta obişnuita piele de căprioară agăţată de umăr.

— Acum ascultă aici! i se adresă domnul Wonka, uitându-se în jos, la omuleţ, vreau să îi duci pe domnul şi doamna Gloop în Camera Fondantelor şi să-i ajuţi să-şi găsească fiul, Augustus. Tocmai s-a dus pe ţeavă.

Umpa-Lumpa îi aruncă o privire doamnei Gloop şi explodă în hohote de râs.

— Of, taci odată! zise domnul Wonka. Controlează-te! Păstrează-ţi cumpătul! Doamnei Gloop nu i se pare deloc amuzant!

— Fii sigur că nu! spuse doamna Gloop.

— Du-te imediat la Camera Fondantelor, îl instrui domnul Wonka pe Umpa-Lumpa, şi, când ajungi acolo, ia un băţ lung şi apucă-te să cauţi în butoiul în care se amestecă ciocolata. Aproape sigur e acolo. Dar trebuie să te grăbeşti! Dă-i bătaie! Dacă-l laşi prea mult acolo, riscă să se scurgă în cazanul cu fondant, şi asta chiar că ar fi un dezastru, nu crezi? Fondantul meu ar deveni necomestibil!

Doamna Gloop lăsă să-i scape un ţipăt de furie.

— Glumesc, spuse domnul Wonka, amuzându-se teribil. N-am vrut. Mă scuzaţi. Îmi pare aşa de rău. La revedere, doamnă Gloop! Şi domnule Gloop! La revedere! La revedere! Ne vedem mai încolo...

Domnul şi doamna Gloop, însoţiţi de mititelul lor ghid, se zoriră să plece, în vreme ce toţi cei cinci Umpa-Lumpa de pe malul celălalt al râului se porniră brusc să ţopăie, să danseze şi să bată nebuneşte în tobiţele lor.

— Augustus Gloop! rosteau ei ca o incantaţie. Augustus Gloop! Augustus Gloop!

— Bunicuţule! strigă Charlie. Ascultă şi tu, bunicuţule! Ce fac?

— Şşş! şopti bunicuţul Joe. Cred că vor să ne cânte ceva!

„Augustus Gloop!,
Augustus Gloop! Augustus Gloop!
Grăsanul mâncăcios din grup!
Cât să lăsăm aşa o fiară
Să se-mbuibe iar şi iară
Cu ce intră-n bietu-i trup?
Doamne sfinte! Am spus: atât!
Că în viaţa-i de purcel
Ştim, nimeni nu va avea de la el
Nici cea mai mică bucurie
În toată vremea ce-o să vie.
Aşa că, în aceste cazuri,

Fără s-aducem mari necazuri,
Luăm plodul binişor
Şi-l prefacem repejor
În „ceva" folositor —
Păpuşă, poate, soldăţel,
Căluţ de lemn sau un inel,
Dar aşa ţânc revoltător
Ce se poartă-ngrozitor,
Lacom, scârbos şi infantil,
Ne-a lăsat un gust oribil
Şi făr-a sta şi-a cugeta
L-am prefăcut noi în ceva
Ce gustu-amar l-ar alunga;
Haide-am strigat, acum, la treabă
E vremea să-l plimbăm pe ţeavă!
Să meargă, deci! Acum, degrabă,
La drum porni-va, ca să vadă
În încăperea-n care merge
Ciudate lucruri s-or petrece.
Copii dragi, nu v-alarmaţi,
Cu sufletul la gură staţi,
Augustus Gloop nu va păţi
Nimic serios, deşi va fi
Într-o măsură transformat.
Va fi astfel preschimbat
În maşina de fondant:
Lent, rotiţele-i dau roată,
Zimţii îl prind ca să îl bată;
Mii de lame-l taie, taie;
Punem frişca, zahăr în ploaie,
Îl mai fierbem un minut
Până ştim că absolut
Lăcomia, ca şi fierea
S-au topit cu fierberea.
Şi-acum iese! Dar ce spune?
A avut loc o minune!
Un băiat ce mai-nainte
Detestat era, ţii minte,
Acea fiară, acel netot
E iubit azi peste tot!

Cine-ar putea purta pică
Pe-o fondantă aşa dulcică?"

— V-am spus că le place să cânte! exclamă domnul Wonka. Nu sunt încântători? Nu-i aşa că sunt fermecători? Dar nu trebuie să credeţi nici un cuvinţel din ce spun. Sunt numai prostii, va asigur!

— Umpa-Lumpa chiar glumesc, bunicuţule? întreba Charlie.

— Bineînţeles că glumesc, îl linişti bunicuţul Joe. Probabil că glumesc. Cel puţin, aşa sper. Tu, nu?

18
Călătorie pe Râul de Ciocolată

— Şi-am pornit! strigă domnul Wonka. Grăbiţi-vă! Veniţi după mine în încăperea următoare! Şi, vă rog, nu vă faceţi griji din cauza lui Augustus Gloop. O să iasă odată cu aluviunile în mlaştină. Aşa se-ntâmplă întotdeauna. Va trebui să parcurgem următoarea etapă a călătoriei cu barca! Uitaţi-o că vine! Priviţi!

O ceaţă de aburi se ridica, în acest moment, din imensul râu de ciocolată caldă, şi din neguri îşi făcu brusc apariţia o barcă fantastică, de culoare roz. Era o corabie încăpătoare, deschisă, cu vâsle şi înalta în ambele capete (cum erau corăbiile vechilor vikingi), şi era vopsită într-un roz atât de luminos, sclipitor, orbitor, încât întregul vas părea făcut din sticlă lucioasă, de culoare roz. De-o parte şi de alta se aflau numeroase vâsle şi, pe măsură ce ambarcaţiunea se apropia, privitorii de pe mal începeau să distingă o mulţime de Umpa-Lumpa care trăgeau la vâsle — cel puţin câte zece la fiecare.

— Acesta e iahtul meu personal! exclamă domnul Wonka, radiind de plăcere. L-am creat dintr-o acadea enormă?! Nu-i aşa că-i minunată? Ia uitaţi cum taie apa râului!

Corabia dulce, de un roz-strălucitor, pluti până la mal. Cei o sută de Umpa-Lumpa se sprijiniră de vâsle şi îşi ridicară ochişorii scrutători spre vizitatori. Apoi, brusc, dintr-un motiv pe care îl cunoşteau numai ei, izbucniră cu toţii în râs.

— Ce-i aşa de amuzant? întrebă Violet Beauregarde.

— Oh, nu-ţi pune mintea cu ei! îi strigă domnul Wonka. Ei râd tot timpul! Cred că totul e o glumă colosală! Sus în barcă, haideţi! Urcaţi cu toţii! Grăbiţi-vă!

După ce toată lumea se urcă la bord, Umpa-Lumpa împinseră ambarcaţiunea de lângă mal şi porniră să vâslească iute în josul râului.

— Hei, ce faci acolo? Mike Teavee, cu tine vorbesc! strigă domnul Wonka. Te rog să nu pui limba pe barcă! O să devină lipicioasă!

— Tăticule, începu Veruca Salt, vreau o barcă exact ca asta! Vreau să-mi cumperi o barcă mare, din acadea roz, exact ca a domnului Wonka! Şi vreau mulţi Umpa-Lumpa care să mă plimbe peste tot, şi vreau un râu de ciocolată, şi vreau... şi vreau...

— Vrea o bătaie bună la fund, murmură bunicuţul Joe către Charlie.

Bătrânul stătea în partea din spate a bărcii, chiar lângă micuţul Charlie Bucket, care se ţinea strâns de mâna osoasă a bunicului său. Era peste poate de entuziasmat. Tot ce văzuse până atunci — măreţul Râu de Ciocolată, cascada, uriaşele ţevi sorbitoare, pajiştile de zahăr, Umpa-Lumpa, minunata corabie roz şi, mai presus de toate, pe domnul Willy Wonka în persoană — fuseseră atât de uimitoare, încât începuse să se întrebe dacă mai existau lucruri uluitoare pe care nu le văzuse încă. Încotro se îndreptau acum? Ce aveau să vadă? Şi, pentru numele lui Dumnezeu, ce urma să se întâmple în camera următoare?

— Nu-i aşa că-i minunată! zâmbi bunicuţul Joe spre Charlie.

Charlie aprobă cu o clătinare din cap şi un surâs.

Pe neaşteptate, domnul Wonka, aşezat de partea cealaltă a lui Charlie, întinse mâna spre fundul bărcii, de unde luă o cană mare, pe care o cufundă în râu, o umplu cu ciocolată şi i-o întinse lui Charlie.

— Bea asta! îl încurajă. O să-ţi facă bine! Parc-ai fi mort de foame!

După asta, domnul Wonka umplu o a doua cană, pe care i-o dădu bunicuţului Joe.

— Beţi şi dumneavoastră! îl îmbie. Semănaţi cu un schelet! Ce se-ntâmplă? N-aţi mai avut ce mânca în ultimul timp?

— Nu prea, recunoscu bunicuţul Joe.

Charlie puse cana la buze şi ciocolata delicioasă şi caldă i se scurse pe gât direct în stomăcelul gol; tot trupul, din cap până în vârful picioarelor, începu să i se înfioreze de plăcere, inundat de o senzaţie de fericire intensă.

— Îţi place? se interesă domnul Wonka.

— Oh, e minunată! mărturisi Charlie.

— Cea mai cremoasă şi mai delicioasă ciocolată pe care am gustat-o vreodată! i se alătură bunicuţul Joe, plescăind din buze.

— Asta din cauză că e amestecată de cascadă, îi spuse domnul Wonka.

Barca prindea viteză în josul râului. Râul se îngusta din ce în ce mai tare. În faţă se zarea un fel de tunel întunecat — un imens tunel rotund, care aducea cu o ţeava enormă —, iar râul se vărsa direct în acest tunel. Şi barca odată cu el!

— Vâsliţi! striga domnul Wonka, ţopăind şi agitându-şi bastonul în aer. Cu toată viteza înainte!

Şi, cum Umpa-Lumpa trăgeau la vâsle mai vârtos ca niciodată, barca ţâşni drept în tunelul negru ca smoala, făcându-i pe pasageri să ţipe de încântare amestecată cu teamă.

— Cum văd pe unde merg? zbieră Violet Beauregarde în beznă.

— N-au cum să vadă pe unde merg! strigă domnul Wonka, prăpădindu-se de râs.

„N-avem de unde s-aflăm
Încotro ne îndreptăm!
Nu ştim unde-o să vâslească
Ori unde râul se varsă!
De lumină nici o rază
Nu se vede, sa ne-arate
Vreo primejdie de moarte;
Şi vâslaşii-i dau-nainte
Fără sa le dea prin minte
La vârtej să ia aminte..."

— E dus cu pluta! răcni unul din taţi, îngrozit, iar ceilalţi părinţi i se alăturară într-un cor de zbierete înfricoşate.

— E nebun! strigau.

— E sărit!

— E ţicnit!

— Îi lipseşte-o doagă!
— E dus cu sorcova!
— E lovit cu leuca!
— E smintit!
— E scrântit!
— E sonat!
— E bătut în cap!
— E idiot!
— E tâmpit!
— E zănatic!
— Ba nu, nu e! îi contrazise bunicuţul Joe.
— Aprindeţi luminile! strigă domnul Wonka.
Şi, dintr-odată, se aprinseră luminile şi Charlie putu să vadă că erau, într-adevăr, într-o ţeavă gigantică şi că pereţii curbaţi în sus ai ţevii erau albi ca laptele şi extrem de curaţi. Râul de ciocolată se revărsa cu mare repeziciune în interiorul canalului, Umpa-Lumpa vâsleau ca nişte apucaţi şi barca înainta cu o viteză ameţitoare. Domnul Wonka ţopăia fără încetare în spate, în barcă, îndemnând vâslaşii să tragă din ce în ce mai iute. Părea să-i placă să treacă în viteză printr-un tunel alb, într-o barcă roz, pe un râu de ciocolată, şi bătea din palme, râdea şi se uita tot timpul la pasagerii săi, să vadă dacă şi ei se distrează la fel de mult ca el.
— Uite, bunicuţule! exclamă Charlie. E o uşă în perete!
Era o uşă verde, băgată în peretele tunelului, chiar deasupra nivelului apei. Cum trecură fulgerător pe lângă ea, de-abia dacă avură destul timp să citească ce scria pe uşă:

„DEPOZITUL NUMĂRUL 54.
TOATE CREMELE — CREMĂ DE IAURT, CREMĂ DE FRIŞCĂ, CREMĂ DE VIOLETE, CREMĂ DE CAFEA, CREMĂ DE ANANAS, CREMĂ DE VANILIE ŞI CREMĂ DE PĂR".
— Cremă de păr? strigă Mike Teavee. Doar nu folosiţi crema de păr?
— Şi tu eşti una! replică domnul Wonka.
După doar cinci secunde, când în faţă le păru dintr-odată o uşă colorată în roşu-aprins, domnul Wonka îşi flutură brusc bastonul cu vârf aurit în aer şi strigă:

— Vâsliţi mai departe! îi îndemnă domnul Wonka pe Umpa-Lumpa. Nu-i timp de discuţii! Daţi-i bătaie înainte! N-avem timp de întrebări prosteşti!

Trecură în goană pe lângă o uşă neagră:

„DEPOZITUL NUMĂRUL 71", scria pe ea. „BEŢE — TOATE FORMELE ŞI DIMENSIUNILE".

— Beţe! exclamă Veruca Salt. La ce, Doamne sfinte, folosiţi beţele?

— Ca să batem frişca, fireşte, o lămuri domnul Wonka. Cum poţi să baţi frişca fără beţe? Frişca bătută nu e frişcă bătută până nu e bătută cu beţele. Aşa cum ochiurile în apă nu sunt ochiuri în apă până nu spargi oul să facă ochi! Vâsliţi mai departe, vă rog!

Trecură apoi pe lângă o uşă galbenă, pe care scria:

„DEPOZITUL NUMĂRUL 77 — TOATE BOABELE, BOABE DE CACAO, BOABE DE CAFEA, BOABE DE JELEU ŞI CĂZĂTURI".

— Căzături? se revoltă Violet Beauregarde.

— Opriţi barca!

19

Camera Invenţiilor – Gobstoppers[7] şi Hair Toffe[8]

Când domnul Wonka strigă: „Opriţi barca!", Umpa-Lumpa împinseră vâslele în râu şi vâsliră frenetic în sens invers. Barca se opri.

Umpa-Lumpa dirijară barca astfel încât aceasta să ajungă lângă uşa roşie. Pe uşă scria:

„CAMERA INVENŢIILOR —SECRET — ACCESUL INTERZIS". Domnul Wonka scoase o cheie din buzunar, se aplecă peste marginea bărcii şi băgă cheia în broască.

— Aceasta e cea mai importantă cameră din întreaga fabrică! anunţă el. Invenţiile mele cele mai tainice se prepară şi se fierb aici! Bătrânul Fickelgruber şi-ar da o mână să poată sta trei minute în camera asta! La fel ar face şi Prodnose, şi Slugworth, şi toţi ceilalţi fabricanţi prăpădiţi de ciocolată! Dar acum, ascultaţi-mă cu atenţie! După ce intraţi, nu vreau să vă

[7] Leacul mâncăului
[8] Trufe cu păr

băgaţi nasul nicăieri! Nu atingeţi, nu amestecaţi, nu gustaţi nimic! Ne-am înţeles?

— Da, da! strigară copiii. N-o să atingem nimic!

— Până acum, spuse domnul Wonka, nimeni altcineva, nici măcar un Umpa-Lumpa, n-a avut voie să intre aici!

Deschise uşa şi păşi din barcă în cameră. Cei patru copiii, împreună cu părinţii lor, se căţărară după el.

— Nu atingeţi nimic! strigă domnul Wonka. Şi să nu răsturnaţi nimic!

Charlie Bucket porni să facă turul giganticei camere în care intrase. Locul semăna cu bucătăria unei vrăjitoare! De jur împrejurul lui, oale negre, de metal, dădeau în clocot şi bolboroseau pe sobele uriaşe, ibrice şuierau şi tigăi sfârâiau, maşinării ciudate, de fier, zăngăneau şi pârâiau şi ţevile umpleau tavanul şi pereţii, iar încăperea toată era plină de fum, aburi şi arome bogate şi delicioase.

Domnul Wonka devenise chiar şi mai agitat decât de obicei, şi era limpede pentru toată lumea că aceasta era camera pe care o iubea cel mai mult dintre toate. Ţopăia printre cratiţe şi maşini ca un copil printre cadourile primite de Crăciun, fără să ştie la ce să se uite mai întâi. Ridică un capac de pe o oală uriaşă şi adulmecă aroma plăcută; apoi, se duse grăbit la un butoi plin cu o substanţă galbenă şi lipicioasă, unde îşi băgă degetul să guste niţeluş; după asta, sări în colţul celălalt al încăperii, la una dintre maşinării, şi învârti de vreo douăsprezece ori dintr-o direcţie în alta; se uită cu atenţie şi nerăbdare pe uşa de sticlă a unui cuptor gigantic, frecându-şi mâinile şi chicotind, încântat de ceea ce zărea înăuntru. Mai încolo, fugi la o altă maşinărie, un aparat micuţ şi lucios, care făcea tot timpul poc-poc-poc-poc-poc-poc, şi, de fiecare dată când făcea poc, câte o bucată mare de marmură verde cădea într-un coş aşezat pe podea. Cel puţin semăna cu marmura.

— Gobstoppers care durează la nesfârşit! exclamă mândru domnul Wonka. Sunt complet noi! Le inventez pentru copiii care primesc foarte puţini bani de buzunar. Puneţi un Gobstopper în gură şi puteţi să-l sugeţi cât vreţi, ca nu se micşorează niciodată!

— E ca guma! striga Violet Beauregarde.

— Nu e ca guma, o corectă domnul Wonka. Guma se mestecă şi, dacă ai încerca să mesteci vreunul dintre aceste

Gobstoppers, ţi-ai sparge dinţii în ele. Dar au un gust teribil! Şi îşi schimbă culoarea în fiecare săptămână! Şi nu se micşorează niciodată! Nu dispar niciodată! NICIODATĂ! Cel puţin, nu cred s-o facă. Testăm una dintre ele chiar acum, în Camera de Testare, care se află alături. Un Umpa-Lumpa suge acadeaua. O are de aproape un an deja şi, cu toate că nu s-a oprit din supt, acadeaua e la fel de bună ca la început! Acum, în partea asta, continuă domnul Wonka, ţopăind emoţionat prin încăpere, până la peretele opus, în partea asta inventez o linie complet nouă de trufe! Se opri lângă o cratiţă plină cu melasă purpurie şi cleioasă, care fierbea să dea în clocot.

Ridicându-se în vârful picioarelor, Charlie reuşi să-i vadă conţinutul.

— E Hair Toffee! strigă domnul Wonka. Mănânci doar o bucăţică din aşa ceva şi, în exact o jumătate de oră, o claie nou-nouţă de păr mătăsos, cu fir gros şi lucios o să înceapă să-ţi crească în vârful capului! Şi mustaţă! Şi barba!

— Barbă! se îngrozi Veruca Salt. Cine-şi doreşte barbă, pentru numele lui Dumnezeu?

— Ţi s-ar potrivi de minune, îşi dădu cu părerea domnul Wonka, dar, din păcate, compoziţia nu e gata încă. E prea puternică. Funcţionează prea bine. Am încercat-o pe un Umpa-Lumpa ieri, în Camera de Testare, şi, imediat, o barbă imensă s-a pornit să ţâşnească din bărbia lui, şi creştea atât de rapid, încât pe dată s-a apucat să se întindă pe podea, de parcă ar fi fost un covor miţos. Creştea mai repede decât reuşeam s-o tăiem! Până la urmă, a trebuit să apelăm la o maşină de tuns iarba, ca s-o ţinem în frâu! Dar o să-i vin eu de hac! Şi, când o să găsesc formula potrivită, n-o să mai existe nici o scuză pentru băieţeii şi fetiţele care umblă cu capul chel!

— Dar, domnule Wonka, se împotrivi Mike Teavee, băieţeii şi fetiţele nu umblă niciodată cu capul...

— Nu mă contrazice, scumpul meu copil, te rog, nu mă contrazice! exclamă domnul Wonka. Pierdem timp aşa de preţios! Acuma, aici, dacă vreţi sa mă urmaţi, o să vă arăt ceva de care sunt îngrozitor de mândru. Da, dar fiţi cu băgare de seamă! Nu răsturnaţi nimic! Păstraţi distanţa!

Minunata maşină de făcut gumă de mestecat

Domnul Wonka conduse grupul la o maşina gigantică, aflată chiar în mijlocul Camerei Invenţiilor. Era un munte de metal sclipitor, ce se înălţa cu mult deasupra copiilor şi părinţilor acestora. Chiar din vârful ei răsăreau sute şi sute de tuburi subţiri de sticlă, şi aceste tuburi de sticlă se aplecau şi se uneau într-un buchet care stătea suspendat deasupra unui cazan rotund, enorm, de dimensiunile unei căzi de baie.

— Să-i dăm drumul! strigă domnul Wonka, apăsând trei butoane diferite din partea laterală a maşinii.

O clipă mai târziu, dinăuntrul ei se auzi un zgomot puternic şi hodorogit, şi maşinăria începu să se zgâlţâie înfricoşător de tare şi să scoată aburi peste tot, să şuiere, când, dintr-odată, privitorii observară că o substanţă lichidă aluneca în interiorul celor câteva sute de tubuleţe din sticlă şi ţâşneşte în cazanul cel mare de dedesubt. Şi, în fiecare tub, substanţa lichidă avea o altă culoare, astfel încât toate culorile curcubeului (dar şi multe altele) se vărsau cu un plescăit în cazan. Era o privelişte încântătoare. Şi, când cazanul se umplu aproape de tot, domnul Wonka apăsă pe un alt buton şi, imediat, substanţa îşi opri curgerea din tubuleţe, zgomotul hodorogit dispăru, înlocuit de un şuierat învârtejit; şi apoi, un malaxor gigantic se apucă să se învârtă în interiorul cazanului imens, amestecând toate lichidele de culori diferite, ca pe-o îngheţată cu sifon. Treptat, amestecul începu să facă spumă. Era din ce în ce mai spumoasă, şi din albastră deveni albă, verde, maro, galbenă şi iarăşi albastră.

— Priviţi! îi îndemnă domnul Wonka.

Maşina făcu un „clic!” şi malaxorul se opri din amestecat. Acum se auzi un fel de sorbitură şi, foarte rapid, toată mixtura albastră şi spumoasă din bazinul uriaş fu reînghiţită de stomacul maşinii. Urmă un moment de linişte. Apoi, se auziră câteva ghiorţăituri bizare. Şi iarăşi linişte. Brusc, maşina scoase un muget monstruos şi, în aceeaşi clipă, un sertăraş (nu mai mare decât sertarul de la un aparat de jocuri electronice) ieşi în partea laterală a maşinii, purtând în el ceva cenuşiu atât de mic şi de subţire, că toată lumea îşi închipui că se produsese vreo greşeala pe undeva. Obiectul semăna cu o bucăţică de carton gri.

Copiii şi părinţii lor rămaseră cu ochii aţintiţi asupra fâşiei cenuşii din sertar.

— Vreţi să spuneţi că asta-i tot? spuse Mike Teavee, dezgustat.

— Asta-i tot, răspunse domnul Wonka, sorbind rezultatul din ochi. Nu ştii ce e?

Urmă o pauză. Apoi, Violet Beauregarde, fetiţa înnebunită după guma, scoase un ţipăt de încântare.

— Pe guma mea, e gumă! zbieră ea. E o lamă de gumă de mestecat!

— Răspuns corect! exclamă domnul Wonka, bătând-o pe umeri pe Violet. E o lamă de gumă! E cea mai uimitoare, fabuloasă, senzaţională lamă de gumă de mestecat din lume!

21
La revedere, Violet!

— Guma aceasta, continuă domnul Wonka, este cea mai recentă, mai măreaţă, mai fascinantă invenţie de-a mea! E o masă întreagă într-o gumă de mestecat! E... e... e... lama aceea de gumă e o masă cu trei feluri de mâncare în ea!

— Ce fel de prostie mai e şi asta? întrebă unul dintre taţi.

— Scumpul meu domn, începu domnul Wonka, atunci când o să mă apuc să vând această gumă, totul se va schimba! Bucătăriile vor deveni demodate, nu se va mai găti nicăieri! Nici măcar la piaţă nu va mai trebui să mergeţi! Gata cu cumpărăturile, cu carnea şi zarzavaturile! Cuţitele şi furculiţele n-o să-şi mai aibă rostul! Fără farfurii! Jos cu spălatul vaselor! Uitaţi de gunoi! Gata cu harababura! Luaţi o lamă de gumă magică Wonka — şi doar de asta veţi avea nevoie la micul dejun, prânz şi cină! Această bucăţică de gumă pe care tocmai am făcut-o conţine supă de roşii, friptură de vită şi plăcintă cu afine, dar puteţi să încercaţi aproape tot ce vă pofteşte inima!

— Cum adică, supă de roşii, friptură de vită şi plăcintă cu afine? vru să se lămurească Violet Beauregarde.

— Dacă te-apuci s-o mesteci, explică domnul Wonka, atunci exact asta o să ai în meniu. E absolut uluitor! Poţi să simţi chiar cum mâncarea îţi alunecă pe gât şi ajunge în burtică! Şi are un

gust nemaipomenit! E foarte săţioasă! Îţi astâmpără foamea! E teribil!

— E absolut imposibil, îşi dădu cu părerea Veruca Salt.

— Atâta timp cât e gumă, strigă Violet Beauregarde, atâta timp cât pot s-o mestec, atunci asta e de mine! Şi, iute, îşi scoase din gură guma cu care bătuse recordul mondial şi şi-o lipi după urechea stângă. Haideţi, domnule Wonka, zise ea, daţi încoace guma aia magică a dumneavoastră şi-o să vedem cum stau lucrurile.

— Potoleşte-te, Violet, încercă să o domolească doamna Beauregarde, mama ei, să nu faci vreo prostie, Violet.

— Vreau guma aia! insistă cu încăpăţânare Violet. Ce-i aşa o prostie?

— Aş prefera să n-o iei, o sfătui cu blândeţe domnul Wonka. Vezi tu, n-am pus chiar toate lucrurile la punct, încă. Mai sunt vreo două-trei amănunte...

— Oh, la naiba cu ele! zise Violet şi, brusc, până ca domnul Wonka să o poată opri, întinse o mână durdulie şi înşfăcă lama de gumă din sertăraş şi o băgă în gură. Pe data, fălcile ei uriaşe, bine antrenate, se porniră să mestece ca doi cleşti.

— Opreşte-te! îi strigă domnul Wonka.

— Fabulos! urlă Violet. E supă de roşii. E fierbinte, cremoasă şi delicioasă! Simt cum îmi alunecă pe gât!

— Stai! strigă domnul Wonka. Guma nu e gata încă! Nu e terminată!

— Ba fireşte că e terminată! zise Violet. E absolut minunată! Oh, Doamne, ce supă delicioasă!

—Scuip-o imediat! strigă domnul Wonka.

— Îşi schimbă gustul! răcni Violet, mestecând şi rânjind cu gura până la urechi, în acelaşi timp. Vine al doilea fel! E friptură de vită! E fragedă şi suculentă! Măiculiţă, ce aromă! Şi cartoful copt e minunat! Are o coajă crocantă şi e umplut cu unt!

— Dar ce interesant, Violet, o lăudă doamna Beauregarde. Eşti o fată tare deşteaptă.

— Mestecă în continuare, puştoaico! o încurajă domnul Beauregarde. Aşa, mestecă, scumpo! E o zi mare pentru familia Beauregarde! Fetiţa noastră e prima persoană din lume care mestecă o astfel de gumă!

Toată lumea era cu ochii aţintiţi asupra lui Violet Beauregarde, care molfăia acea gumă extraordinară. Micuţul

Charlie Bucket se uita lung la ea, complet fermecat, urmărind cum buzele uriaşe, ca de cauciuc, ale fetei se unesc şi se despart în ritmul mestecatului; bunicuţul Joe, care stătea lângă el, era şi el cu gura căscată de uimire. Domnul Wonka îşi frângea mâinile, zicând:

— Nu, nu, nu, nu, nu! Nu e gata să fie mâncată! Nu-i terminată! Trebuie să încetezi!

— Plăcintă de afine, cu cremă! exclamă Violet. Vine acuma! Măiculiţă, e perfectă! E delicioasă! E... e ca şi când aş înghiţi-o! Parc-aş mesteca şi aş înghiţi linguri mari din cea mai minunată plăcintă cu afine din lume!

— Doamne apără-ne, fato! zbieră doamna Beauregarde dintr-odată, holbându-se la Violet. Ce se-ntâmpla cu nasul tău?

— Taci, mamă, lasă-mă să termin! o repezi Violet.

— Se face albastru! ţipă doamna Beauregarde. Nasul ţi se face albastru ca o afină!

— Mama ta are dreptate! răcni domnul Beauregarde. Tot nasul ţi s-a făcut vineţiu!

— Ce vrei să spui? sări Violet, fără să se oprească din mestecat.

— Obrajii tăi! exclamă doamna Beauregarde. Se albăstresc şi ei! La fel şi bărbia! Toată faţa ţi se face albastră!

— Scuipă imediat guma aia! îi ordonă domnul Beauregarde.

— Aveţi milă! Salvaţi-ne! zbieră doamna Beauregarde. Fata mea se face albastră şi vineţie peste tot! Până şi părul îşi schimba culoarea! Violet, te faci violet, Violet! Ce se petrece cu tine?

— N-am spus că n-am terminat-o încă, oftă domnul Wonka, clătinând trist din cap.

— Văd şi eu că nu-i terminată! se răsti doamna Beauregarde. Ia uitaţi-vă acum la fată!

Cu toţii o priveau pe Violet. Şi ce privelişte teribil de bizară le oferea! Faţa şi mâinile, picioarele şi gâtul, ce să mai, pielea de pe tot corpul, precum şi moţul imens de păr creţ din vârful capului se coloraseră într-o nuanţă sclipitoare de vânăt-albăstrui, exact ca sucul de afine!

— Întotdeauna se întâmplă ceva când ajungem la desert, suspină domnul Wonka. E din cauza plăcintei cu afine. O s-o pun la punct într-o bună zi, staţi să vedeţi.

— Violet, ţipă doamna Beauregarde, te umfli!

— Mi-e rău, spuse Violet.

— Te umfli! ţipă iarăşi doamna Beauregarde.

— Mă simt foarte ciudat! reuşi să îngâne Violet.

— Nici nu mă mir! zise domnul Beauregarde.

— Dumnezeule, fato! chiţăi doamna Beauregarde. Te umfli ca un balon!

— Ca o afină, o corectă domnul Wonka.

— Chemaţi un doctor! tună domnul Beauregarde.

— Înţepaţi-o cu un ac! interveni unul dintre ceilalţi taţi.

— Salvaţi-o! urla doamna Beauregarde, frângându-şi mâinile.

Numai că era cam târziu să mai poată fi salvată. Trupul fetiţei se umfla şi îşi schimba forma cu aşa o repeziciune, încât se transformase, într-un minut, în ce altceva dacă nu o minge enormă, albastră — o afină gigantică, de fapt —, şi tot ce mai rămăsese din Violet Beauregarde erau o pereche de picioruşe şi o pereche de mânuţe care ieşeau din imensul fruct rotund, dar şi un căpşor în vârf.

— Aşa se întâmplă tot timpul, oftă domnul Wonka. Am încercat de douăzeci de ori în Camera de Testare, pe douăzeci de Umpa-Lumpa, şi absolut toţi s-au transformat în afine. E extrem de supărător. Nu reuşesc să-mi dau seama ce se-ntâmplă.

— Dar nu vreau ca fetiţa mea să rămână afină! ţipă doamna Beauregarde. S-o prefaceţi imediat la loc!

Domnul Wonka pocni din degete şi zece Umpa-Lumpa îşi făcură apariţia.

— Rostogoliţi-o pe domnişoara Beauregarde la barcă, îi instrui el, şi duceţi-o la Camera de Făcut Sucuri imediat.

— Camera de Făcut Sucuri? strigă doamna Beauregarde. Da' ce-o să-i facă acolo?

— S-o stoarcă, replică domnul Wonka. Trebuie să stoarcem imediat sucul din ea. După aia, o să trebuiască să vedem ce-a ieşit. Dar nu vă faceţi griji, dragă doamnă Beauregarde. O s-o reparăm noi, chiar de-ar fi ultimul lucru pe care-o să-l facem. Îmi pare rău că v-am cauzat neplăceri, să ştiţi că-mi pare tare rău...

Cei zece Umpa-Lumpa rostogoleau deja uriaşa afină pe podeaua Camerei Invenţiilor, înspre uşa care dădea în Râul de Ciocolată, unde îi aştepta barca. Doamna şi domnul Beauregarde se grăbiră să îi urmeze. Ceilalţi din grup, inclusiv

Charlie şi bunicuţul Joe, nu se clintiră din loc, urmărindu-i cu privirea.

— Ascultă! şopti Charlie. Ascultă, bunicuţule! Umpa-Lumpa din barcă au început să cânte!

O sută de voci cântând în cor se auzeau tare şi limpede în încăpere:

„Dragi amici, ştim toţi prea bine
Că nu-i lucru rău pe lume
Ca un plod neobrăzat
Cu gumă de mestecat.
(Aproape la fel de rău
Ca scobitul în nas, zău.)
Aşadar, vă rog, ne credeţi,
Şi-adevărul o să-l vedeţi;
Obiceiul cel scârbos
Vă va da cu capu-n jos.
O ştiţi, oare, careva
Pe domnişoara Oana?
Acea fiinţă-ngrozitoare
Cât era ziua de mare
Rumega fără-ncetare.
Mesteca mereu în cadă,
Mesteca la dans, la coadă,
La biserică şi-n autobuz;
Făcea un adevărat abuz!
Şi, când guma s-a sfârşit,
A mestecat tot ce-a găsit —
Nişte botine, o ureche,
Şi-o lenjerie mai veche,
Şi, când nimic nu mâncase,
Nasul iubitului îl roase.
Şi rumegă fără-ncetare,
Până bărbia-i crescu tare,
Cât o vioară era de mare!
Ani şi ani tot ronţăi
Zeci de pachete pe zi.
Dar, vai, într-o seară, vara,
I se strică socoteala.
Oana noastră-n pat se duse

Şi să citească se puse,
Cam din oră jumătate,
Fără guma a o scoate,
Molfăind în ritm titanic,
Ca un crocodil mecanic.
Când sfârşi, îşi puse guma,
După cum ghiciţi de-acuma,
La păstrare, pe tăviţă
Cât face un pic năniţă —
(Chestia îi reuşea
Numai oi de număra.)
Acum însă ce ciudat,
Chiar şi când dormea, în pat,
Fălcile-i cele masive
Clănţăneau ca obsesive:
Mestecau şi flencăneau,
Chiar dacă gumă n-aveau;
Erau, pesemne, apucate,
Doreau gumă peste poate.
Şi s-auzi era mortal
Aşa, în beznă, foarte clar,
Cum, ca o mare capcană,
Gura femeii cere hrană —
Deschide, închide, haţ-haţ-haţ!
Repede, repede, cranţ-cranţ-cranţ!
Zgomotul n-avea sfârşit.
Până ce fălcile au obosit
Şi-ntr-un final, au hotărât
Să se caşte cam atât.
Şi cu un haţ! Nemaivăzut
Limba în două s-a făcut.
Aşa că, de la atâta gumă,
Oana a ajuns legumă,
Şi tot restul vieţii-a stat
Într-un spital, la „reparat".
De-aceea, vom încerca
Pe Violet a o salva
De-aşa o soartă-ngrozitoare.
E tânără şi şanse are
Să scape de mestecat.

Aşa sperăm. Nu-i garantat."

22
Pe coridor

— Măi, măi, măi, oftă domnul Willy Wonka, am scăpat de doi copii neastâmpăraţi. Au rămas trei copii cuminţi. Cred c-ar fi bine să ieşim de-aici, până nu mai pierdem pe cineva!

— Dar, domnule Wonka, întrebă neliniştit Charlie Bucket, va mai fi Violet Beauregarde vreodată normală sau va rămâne afină pentru totdeauna?

— O să-i scoată sucul în doi timpi şi trei mişcări! declară domnul Wonka. O s-o rostogolească în storcătorul de fructe şi, de-acolo, o s-o scoată slabă ca o scoabă!

— Dar va rămâne albastră peste tot? se interesă Charlie.

— Va fi vineţie! strigă domnul Wonka. Un vineţiu frumos şi delicat, din creştet până-n tălpi! Asta se-ntâmplă când mesteci gumă scârboasă toată ziua!

— Dacă ziceţi că guma e aşa de scârboasă, se băgă în vorbă Mike Teavee, de ce-o mai produceţi la dumneavoastră în fabrică?

— Ce mi-aş dori să nu mai mormăi, spuse domnul Wonka. N-aud nimic din ce bolboroseşti. Haideţi! Să pornim! Grăbiţi-vă! După mine! Intrăm din nou pe coridoare!

Şi, zicând aceste cuvinte, domnul Wonka o zbughi în capătul celălalt al Camerei Invenţiilor şi ieşi pe o uşiţă secretă, ascunsă în spatele multor ţevi şi sobe. Cei trei copii rămaşi — Veruca Salt, Mike Teavee şi Charlie Bucket — împreună cu cei cinci adulţi însoţitori, îl urmară.

Charlie Bucket văzu că erau din nou într-unul dintre coridoarele lungi şi roz, care dădeau în alte coridoare roz. Domnul Wonka se zorea în frunte, făcând la stânga, la dreapta, la dreapta iar şi iar la stânga.

— Ţine-mă strâns de mână, Charlie. Ar fi groaznic să te pierzi pe-aici.

— N-avem timp să tândălim! N-o s-ajungem nicăieri, în ritmu-n care mergem acum! Şi iuţi şi mai tare pasul, pe nesfârşitele coridoare roz, cu jobenul negru cocoţat în vârful

capului şi cu cozile de catifea de culoarea prunei ale fracului fâlfâind în urma lui, ca o flamură în bătaia vântului.

Trecură de încă o uşă, apoi de alta şi de o alta. Erau uşi la fiecare douăzeci de paşi acum, pe coridor, şi pe toate scria câte ceva, iar dindărătul unora dintre ele veneau zgomote ciudate, ca nişte zăngănituri, şi arome delicioase răzbăteau pe găurile cheilor şi, câteodată, jeturi minuscule de abur colorat ţâşneau pe sub uşi.

Bunicuţul Joe şi cu Charlie pe jumătate mergeau, pe jumătate alergau, ca să ţină pasul cu domnul Wonka, însă izbuteau să citească ce scria pe unele din uşile pe lângă care treceau. Pe una scria: „PERNE COMESTIBILE DIN BEZEA".

— Pernele din bezea sunt excelente! le strigă domnul Wonka, trecând ca vântul pe lângă uşă. Va fi o nebunie când o să le pun în vânzare! N-avem timp să intrăm, din păcate! Nu-i timp!

Pe următoarea scria:

„TAPET DE LINS PENTRU CAMERA COPIILOR".

— O chestie delicioasă, tapetul de lins! exclamă domnul Wonka, trecând în goană pe lângă ea. Are desene de fructe pe el —banane, mere, portocale, struguri, ananas, căpşune, zmurici...

— Zmurici? ridică din sprâncene Mike Teavee.

— Nu mă întrerupe! spuse domnul Wonka. Tapetul are pozele tuturor acestor fructe pe el şi, când lingi poza unei banane, simţi gust de banană. Când lingi o căpşună, parcă ai mânca o căpşună. Şi când lingi o zmurică, simţi gustul inconfundabil al unei zmurici...

— Dar ce gust are o zmurică?

— Iar mormăi, zise domnul Wonka. Data viitoare, vorbeşte mai tare. Ţineţi pasul! Grăbiţi-vă!

„ÎNGHEŢATE FIERBINŢI PENTRU ZILE FRIGUROASE", scria pe următoarea uşă.

— Extrem de bine-venite iarna, comentă domnul Wonka, trecând rapid şi de această uşă. Îngheţata fierbinte te încălzeşte la nesfârşit pe vreme geroasă. Mai fac şi cuburi de gheaţă fierbinţi, de pus în băuturi fierbinţi. Cuburile fierbinţi de gheaţă fac băutura fierbinte să clocotească.

„VACI CARE DAU CIOCOLATĂ CU LAPTE", scria pe următoarea uşă.

— Ah, drăguţele mele văcuţe! exclamă domnul Wonka. Cât de dragi îmi sunt văcuţele astea!

— Dar noi de ce nu putem să le vedem? vru să ştie Veruca Salt. De ce doar trecem pe lângă încăperile astea încântătoare?

— O să ne oprim la timpul potrivit! strigă domnul Wonka. Nu mai fi aşa nerăbdătoare, că mă-nnebuneşti!

„BĂUTURI ACIDULATE ÎNĂLŢĂTOARE", scria pe următoarea uşa.

— Oh, acestea sunt fabuloase! se entuziasmă domnul Wonka. Te umplu cu bule, iar bulele conţin un gaz special, care e atât de înălţător, că te ridică de la pământ ca pe un balon, şi te tot duci în sus, până te dai cu capul de tavan — şi rămâi acolo.

— Dar cum ajungi iar jos? se interesă Charlie.

— Râgâi, fireşte, răspunse domnul Wonka. Scoţi un râgâit puternic şi nepoliticos şi gazul se duce în sus, iar tu — în jos! Dar să nu bei afară! Nu se ştie cât de sus te duci, dacă faci una ca asta. I-am dat puţin suc, odată, unui Umpa-Lumpa bătrân, în curtea din spate, şi s-a dus sus, tot mai sus, până când nu l-am mai văzut. A fost o întâmplare foarte tristă. Nu l-am mai văzut niciodată.

— Trebuia să râgâie, îşi dădu cu părerea Charlie.

— Fireşte că trebuia să râgâie, întări domnul Wonka. Am stat acolo şi i-am strigat: „Râgâie, prostovane, râgâie, că altfel nu te mai întorci pe pământ!", dar el n-a făcut asta — sau n-a putut, sau n-a vrut, nu ştiu care-i motivul. Poate că era prea manierat. Trebuie să fi ajuns pe lună până acum.

Pe uşa următoare scria: „BOMBOANE PĂTRATE, CARE PRIVESC ROTUND".

— Aşteptaţi! strigă domnul Wonka, punând brusc frână. Sunt foarte mândru de bomboanele mele pătrate care privesc rotund. Haideţi să aruncăm o privire.

23
Bomboane pătrate, care privesc rotund

Toţi se opriră şi se buluciră în dreptul uşii. Jumătatea de sus a acesteia era făcută din sticlă. Bunicuţul Joe îl ridică pe nepoţel, ca să vadă mai bine, şi, privind înăuntru, Charlie observă o masă

lungă, pe care se găseau şiruri peste şiruri de bombonele albe, pătrate. Bomboanele semănau foarte bine cu nişte cuburi de gheaţă — doar că fiecare avea pe o latură câte o feţişoară simpatică, de culoare roz. În capătul mesei, câţiva Umpa-Lumpa desenau de zor pe bomboane.

— Aici îmi sunteţi! exclamă domnul Wonka. Bomboanele mele pătrate, care privesc rotund!

— Nu mi se par deloc rotunde, zise Mike Teavee.

— Par pătrate, i se alătură Veruca Salt. Arată în întregime pătrate.

— Dar sunt pătrate, confirmă domnul Wonka, N-am spus că n-ar fi.

— Aţi spus că sunt rotunde! strigă Veruca Salt.

— N-am spus nici pe departe aşa ceva, negă domnul Wonka. Am spus că privesc rotund!

— Dar nu privesc rotund! zise Veruca Salt. Privesc pătrat!

— Privesc rotund, insistă domnul Wonka.

— Nici vorbă să privească rotund! zbieră Veruca Salt.

— Veruca, draga mea, interveni doamna Salt, nu-l băga în seamă pe domnul Wonka. Te minte!

— Scumpa mea cotoroanţă, replică domnul Wonka, du-te şi bagă-ţi capul în apă clocotită!

— Da' cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti aşa? urlă doamna Salt.

— Of, mai închide gura aia odată, i-o reteză domnul Wonka. Acuma, ia priviţi aici!

Scoase o cheie din buzunar, descuie uşa şi o deschise larg... şi deodată... la auzul zgomotului, toate şirurile de bombonele pătrate îşi îndreptară pe dată privirile să vadă cine vine. Mutrişoarele se întoarseră, pur şi simplu, spre uşă, cu ochişorii aţintiţi asupra domnului Wonka.

— Ei, vedeţi? exclamă el triumfător. Se uită în jur cu ochişorii lor rotunzi! Nu mai exista nici o îndoială! Sunt bomboane pătrate, care privesc rotund!

— Măi, să fie, are dreptate, spuse bunicuţul Joe.

— Haideţi! zise domnul Wonka, reluându-şi cursa de-a lungul coridorului. Să mergem mai departe! Nu putem să pierdem vremea!

„BUTTERSCOTCH[9] ŞI BUTTERGIN[10]", scria pe următoarea uşă pe lângă care trecură.

— Ei, da, asta sună ceva mai interesant, comentă domnul Salt, tatăl Verucăi.

— E o chestie fenomenală! le spuse domnul Wonka. Toţi Umpa-Lumpa o adoră. Îi face să se ameţească. Ia ascultaţi! Îi auziţi cum chefuiesc înăuntru.

Hohote de râs şi frânturi de cântece puteau fi auzite dincolo de uşa închisă.

— Sunt morţi de beţi, spuse domnul Wonka. Beau cremă de scotch cu sifon. Asta le place cel mai mult. Şi crema de gin cu tonic e foarte căutată. Urmaţi-mă, vă rog! Chiar nu mai trebuie să ne oprim aşa.

Şi o luă la stânga. Coti la dreapta. Ajunseră la un şir lung de trepte. Domnul Wonka se lăsă să alunece pe balustradă. Cei trei copii îi urmară exemplul. Doamna Salt şi doamna Teavee, singurele femei rămase în grup, de-abia reuşeau să respire. Doamna Salt era o fiinţă masivă şi grasă, cu picioare scurte, şi răsufla asemenea unui rinocer.

— Pe-aici! strigă domnul Wonka, făcând la stânga, în capătul scărilor.

— Mai încet! gâfâi doamna Salt.

— Imposibil, spuse domnul Wonka. N-o să ajungem niciodată la timp dacă încetinim.

— S-ajungem unde? vru să ştie Veruca Salt.

— Nu-ţi bate tu capul, o linişti domnul Wonka. Aşteaptă şi-ai să vezi.

24
Veruca în Camera Alunelor

Domnul Wonka mergea de zor pe coridor. Pe următoarea uşă la care se opriră scria:

„CAMERA ALUNELOR".

— Aşa, spuse domnul Wonka, opriţi-vă puţin aici, ţineţi-vă răsuflarea şi aruncaţi o privire prin geamul acestei uşi. Dar să nu

[9] Cremă de scotch
[10] Crema de gin

intraţi! Indiferent ce-aţi face, să nu intraţi în CAMERA ALUNELOR! Dacă intraţi, deranjaţi veveriţele.

Toată lumea se strânse în jurul uşii.

— Oh, ia uite, bunicuţule, uite! strigă Charlie.

— Veveriţe! răcni Veruca Salt.

— Mii de bombe! exclamă Mike Teavee.

Era o privelişte uluitoare. O sută de veveriţe şedeau frumos pe nişte tabureţi înalţi, în jurul unei mese încăpătoare. Pe masă se aflau grămăjoare peste grămăjoare de alune, iar veveriţele munceau nebuneşte să le descojească, cu o viteză fantastică.

— Aceste veveriţe sunt dresate special să scoată alunele din cojile de lemn, explică domnul Wonka.

— Dar de ce folosiţi veveriţe? se miră Mike Teavee. De ce nu-i puneţi pe Umpa-Lumpa să facă asta?

— Pentru că, începu domnul Wonka, Umpa-Lumpa nu reuşesc să scoată alunele din coji într-o singură bucată. Întotdeauna le rup în două. Nimeni, în afară de veveriţe, nu reuşeşte să scoată întregi alunele din coajă, absolut de fiecare dată. E extrem de dificil. Însă, în fabrica mea, insist să se folosească numai alune întregi. De aceea, a trebuit să apelez la veveriţe ca să ducă treaba la bun sfârşit. Nu-i aşa că-i minunat cum scot alunele? Şi, observaţi, mai întâi ciocănesc fiecare nucă cu gheruţele, să se asigure că nu-i stricată! Dacă-i stricată, scoate un sunet sec, şi atunci nici nu se mai obosesc să le deschidă. Le aruncă direct pe toboganul de gunoi. Uitaţi acolo! Fiţi atenţi! Observaţi veveriţa aceea, foarte aproape de noi! Cred că a dat de una stricată!

Urmăriră cu toţii cum micuţa veveriţă ciocăni în coaja alunei. Îşi înclină capul să asculte cu atenţie, după care, cu o mişcare bruscă, azvârli aluna peste umăr, într-o groapă mare din podea.

— Hei, mămico! strigă Veruca Salt pe neaşteptate. M-am hotărât, vreau o veveriţă! Ia-mi una din veveriţele alea!

— Nu te prosti, scumpete, spuse doamna Salt. Toate cele de aici sunt ale domnului Wonka.

— Ce-mi pasă mie? ţipă Veruca. Eu vreau una. N-am acasă decât doi câini, patru pisici şi şase iepuraşi, doi peruşi, trei canari şi un papagal verde, o broască ţestoasă, un acvariu cu peşti, şi o cuşcă cu şoricei albi, şi un hamster bătrân şi prost! Vreau o veveriţă!

— Bine, odorul meu, zise împăciuitor doamna Salt. Mămica o să-ţi ia o veveriţă cu prima ocazie.

— Dar nu vreau orice veveriţă bătrână! ţipă Veruca. Vreau o veveriţă dresată!

În acest punct al discuţiei, domnul Salt, tatăl Verucăi, făcu un pas înainte.

— Prea bine, domnule Wonka, rosti el, plin de sine, scoţând un portofel plin cu bani, cât ceri pe o veveriţă din asta scrântită? Zi-mi un preţ.

— Nu sunt de vânzare, răspunse domnul Wonka. Nu poate să ia nici una.

— Cine zice că nu pot să iau? strigă Veruca. O să-nhaţ chiar în clipa asta o veveriţă doar pentru mine!

— Nu! Încercă să o oprească domnul Wonka, cât putu de repede, însă era prea târziu. Fetiţa trântise deja uşa de perete şi năvălise înăuntru.

În clipa în care îşi făcu apariţia în încăpere, o sută de veveriţe se opriră din activitatea lor şi o fixară cu ochişorii lor mici şi negri, ca nişte mărgeluşe.

Veruca Salt se opri şi ea, întorcându-le privirea. Apoi, ochii îi căzură asupra unei veveriţe mărunţele, care stătea în capătul mesei, foarte aproape de ea. Veveriţa ţinea în lăbuţe o alună.

— Bine, spuse Veruca, te iau pe tine!

Întinse braţele să înhaţe veveriţa... Însă când făcu asta... În prima fracţiune de secundă în care mâinile începură să i se mişte, o străfulgerare, asemenea unui trăsnet cafeniu, scânteie în încăpere, şi toate veveriţele, până la una, făcură un salt uriaş şi aterizară pe corpul fetiţei.

Douăzeci şi cinci puseră stăpânire pe braţul ei stâng şi i-l ţintuiră lângă corp.

Alte douăzeci şi cinci puseră stăpânire pe braţul drept şi i-l ţintuiră şi pe acesta.

Douăzeci şi cinci îi prinseră piciorul drept şi i-l ancorară la sol.

Douăzeci şi patru o prinseră de piciorul stâng.

Veveriţa rămasă (evident, şefa tuturor celorlalte) se sui pe umărul ei şi se apucă să cioc-cioc-ciocănească cu gheruţele capul sărmanei fetiţe.

— Salvaţi-o! ţipă doamna Salt. Veruca! Întoarce-te! Ce-i fac?

— O testează, să vadă dacă e o alună stricată, explică domnul Wonka. Priviţi!

Veruca se zbătea cu furie, însă veveriţele o ţineau strâns, şi fetiţa nu se putea mişca. Veveriţa de pe umărul ei continua să o cioc-cioc-ciocănească în cap.

Atunci, ca la un semn, toate veveriţele o trântiră pe Veruca la pământ şi începură să o târască pe podea.

— Doamne sfinte, dar chiar e o alună stricată, până la urmă, spuse domnul Wonka.

Capul trebuie să-i fi sunat gol de tot.

Veruca dădea din picioare şi zbiera cât o ţinea gura, dar fără folos. Lăbuţele puternice o ţineau strâns şi nu-i dădeau nici o şansă să scape.

— Unde o duc? chiţăi doamna Salt.

— Acolo unde se duc şi celelalte alune stricate, spuse domnul Willy Wonka. Pe toboganul de la gunoi.

— Măiculiţă, chiar se duce pe tobogan! exclamă domnul Salt, cu ochii pironiţi la fiica sa.

— Atunci, salveaz-o! strigă doamna Salt.

— Prea târziu, îi anunţă domnul Wonka. S-a dus!

Şi aşa se şi întâmplase.

— Dar unde? ţipă ascuţit doamna Salt, fluturându-şi braţele. Ce se-ntâmplă cu alunele stricate? Unde duce toboganul?

— Acel tobogan special, o lămuri domnul Wonka, duce direct la marea conductă de colectare a gunoiului din toate părţile fabricii — tot ce s-a măturat de pe jos, cojile de cartofi, varza putrezită, capetele de peşte şi alte asemenea lucruri.

— Şi cine mănâncă peşte, varză şi cartofi în fabrica asta, aş vrea să ştiu şi eu? întrebă Mike Teavee.

— Eu, bineînţeles, răspunse domnul Wonka. Doar nu crezi că eu trăiesc cu boabe de cacao, nu?

— Dar... dar... dar... zbieră doamna Salt, unde duce conducta aia mare, până la urmă?

— Cum, păi la cuptor, fireşte, spuse calm domnul Wonka. La crematoriul pentru gunoaie.

Doamna Salt îşi deschise gura uriaşa şi roşie şi începu să urle.

— Nu vă faceţi griji, spuse domnul Wonka, există întotdeauna o şansă — poate au hotărât să nu-l aprindă astăzi.

— O şansă! se tângui doamna Salt. Scumpa mea Veruca! Va fi... va fi... va fi prăjită ca un cârnat!

— Chiar aşa, draga mea, i se alătură domnul Salt. Fii atent la mine acum, Wonka, adăugă el, cred că ai mers un pic prea departe de data asta, da, da. O fi fiică-mea cam arţăgoasă — nu mă feresc s-o recunosc —, dar asta nu înseamnă că poţi s-o prăjeşti ca pe-o alună. Trebuie să-ţi aduc la cunoştinţă că sunt extrem de supărat pe chestia asta, să ştii!

— Vai, dar nu fiţi supărat, scumpul meu domn! îl rugă domnul Wonka. Mă aştept să apară dintr-o clipă-n alta. S-ar putea să nici nu fi alunecat pe tobogan. Poate că e prinsă chiar sub gaura de la intrare şi, dacă-i aşa, tot ce trebuie să faceţi e să intraţi şi să o trageţi de-acolo.

Auzind una ca asta, domnul şi doamna Salt năvăliră amândoi în Camera Alunelor şi se repeziră să se uite în gaura din podea.

— Veruca! urlă doamna Salt. Eşti acolo?

Nu primi nici un răspuns.

Doamna Salt se aplecă şi mai tare, să se uite mai bine. Îngenunchease chiar pe marginea gropii, cu capul în jos şi cu imensul posterior ridicat în aer, asemenea unei ciuperci gigantice. Era o poziţie tare periculoasă. Avea nevoie doar de puţin ajutor... un brânci delicat în locul potrivit... şi exact asta i-au dat şi veveriţele!

Femeia căzu în groapă cu capul înainte, scoţând un ţipăt strident, de papagal.

— Doamne sfinte! exclamă domnul Salt, urmărind rostogolirea trupeşei sale soţii pe tobogan, ce de gunoi o să mai fie astăzi! O văzu cum e înghiţită de beznă. Cum e acolo jos, Angina? strigă spre ea, aplecându-se ceva mai mult.

Veveriţele se grăbiră să se strângă în spatele lui...

— Ajutor! strigă el.

Însă era deja în cădere, şi aşa că se duse pe tobogan, exact aşa cum făcuseră şi nevasta şi fiica lui ceva mai devreme.

— Oh, Doamne! strigă Charlie, care privea spectacolul pe gemuleţ, împreună cu ceilalţi, ce-o să se întâmple cu ei acum?

— Presupun că o să-i prindă cineva, la gura cealaltă a toboganului, îşi dădu cu presupusul domnul Wonka.

— Dar cum rămâne cu crematoriul încins? vru să afle Charlie.

— Îl aprind din două în două zile, zise domnul Wonka. Poate că azi e una dintre acele zile când nu funcţionează. Nu se ştie niciodată... s-ar putea să aibă noroc...

— Şşşşt! zise bunicuţul Joe. Ascultaţi! Se mai aude un cântecel!

De undeva, de pe coridor, se auzeau bătăi ritmate de tobe. Apoi, începu şi cântecelul:

„Veruca Salt!
Veruca Salt, pe-un tobogan,
La gunoi s-a dus, morman,
(Şi corect noi ne-am gândit
C-ar fi foarte nimerit
S-avem grijă de părinţi
Să fie şi ei cuminţi.)
Jos cu Veruca! Pe tobogan,
Şi-aici, poate, ar fi normal
Să spunem ca, în cădere,
Diverşi prieteni îi vor cere
Să uite ce-a lăsat în spate
Ei rafinaţi n-or fi, se poate.
Un cap de peşte retezat
Astăzi în zori, de un bărbat.
„Buna ziua! Ce mai faci?
Mersi, bine, tu ce faci?"
Un pic mai jos, pe tobogan,
Alte resturi au un clan
Şuncă, untură, osânză râncedă
Pâine tare şi mucedă,
Friptură de nemestecat,
Un homar ce-a eşuat,
Un crenvurst aşa de gri
De la o poştă vârsta-i ştii.
O nucă putredă, o pară amară,
Ce-a lăsat pisica pe scară,
Şi-alte lucruri de-acest fel
Ce-ţi mută nasul de fel.
Aceştia-s prietenii cei noi,
Ce-i întâlneşte la gunoi.
Şi-ăsta-i preţul ce-l plăteşte

Singură că rătăceşte.
Acum însă v-aţi gândit
Că nu-i foarte nimerit
Să-ncărcăm cu toată vina,
Cu mustrarea şi ruşinea
Pe fetiţă doar — e clar,
N-ar putea Veruca doar
Să fie aşa ciudată,
Dacă n-ar fi răsfăţată.
Şi cine-o răsfaţă, oare?
Ştie careva sub soare?
Cine-i face orice moft?
Cine-a învăţat-o prost?
Cine sunt cei vinovaţi?
Cine? Mai şi întrebaţi?
Vai! Dar nu priviţi departe
Vinovaţii să se-arate;
Ei sunt (şi ne scot din minţi)
Iubitorii ei părinţi.
De-asta suntem veseli noi
Că şi ei sunt în gunoi."

25
Marele Lift de Sticlă

— N-am văzut aşa ceva în viaţa mea! exclamă domnul Wonka. Dispar copiii ca iepurii în jobenul magicianului! Dar nu trebuie să vă îngrijoraţi! O să apară ei la ieşire!

Domnul Wonka se uită la grupul restrâns care rămăsese cu el, pe coridor. Mai erau doar doi copii — Mike Teavee şi Charlie Bucket. Şi nu erau decât trei adulţi, domnul şi doamna Teavee şi bunicuţul Joe.

— Mergem mai departe? întrebă domnul Wonka.

— Oh, da! strigară într-un glas Charlie şi bunicuţul Joe.

— Mă dor picioarele, se plânse Mike Teavee. Vreau să mă uit la televizor.

— Dacă te dor picioarele, atunci ar fi mai bine să luăm liftul, propuse domnul Wonka. E-n direcţia asta. Haideţi! Să urcăm!

Şi ţopăi pe hol către două uşi duble, care se deschiseră. Cei doi copii şi adulţii rămaşi se suiră în lift. Charlie Bucket căscă ochii de jur împrejurul lui, uluit. Era cel mai neobişnuit lift pe care-l văzuse vreodată. Erau butoane peste tot! Pereţii, până şi tavanul, erau acoperiţi în întregime de şiruri-şiruri de butonaşe negre! Se prea poate să fi fost câte o mie de butoane pe fiecare perete, ca să nu mai vorbim de cele o mie de pe plafon! Atunci, Charlie băgă de seamă că fiecare buton avea lipită lângă el câte o etichetă mititică, pe care scria în ce încăpere ajungi dacă apeşi pe respectivul buton.

— Acesta nu este un simplu lift care merge în sus şi-n jos, anunţă cu mândrie domnul Wonka. Acest lift poate să meargă în lateral, în lungime, sau pieziş, sau în orice altă direcţie vă trece prin cap! Poate să vă ducă în orice încăpere din fabrică, indiferent unde s-ar afla ea! Doar apăsaţi pe buton... şi „zang!...” aţi şi pornit!

— Fantastic! murmură bunicuţul Joe, căruia îi sclipeau ochii de entuziasm, la vederea şirurilor nesfârşite de butoane.

— Liftul e fabricat în întregime din sticlă groasă, transparentă! declară domnul Wonka. Pereţii, uşa, plafonul, podeaua, totul e făcut din sticlă, să se poată vedea în afara lui!

— Da' nici n-ai ce să vezi! se pronunţă indignat Mike Teavee.

— Alege un buton! îl îndemnă domnul Wonka. Cei doi copii pot să apese, fiecare, pe câte un buton. Aşa că alegeţi-vă câte un buton! Grăbiţi-vă! În fiecare încăpere se pregăteşte ceva delicios şi minunat.

Charlie începu cu repeziciune să citească unele dintre etichetele înşirate lângă butoane.

„MINĂ DE EXTRAGERE A BOMBOANELOR-ROCĂ — 400 DE METRI ADÎNCIME", scria pe una.

„PATINOARE DE ÎNGHEŢATĂ CU NUCĂ DE cocos", scria pe alta.

Apoi... „PISTOALE CU SUC DE CĂPŞUNI". „POMI CU TRUFE DE MERE, DE PLANTAT ÎN GRĂDINĂ — TOATE MĂRIMILE".

„BOMBOANĂ EXPLOZIVĂ PENTRU INAMICI".

„JELEURI LUMINOASE, DE MÂNCAT SEARA, ÎN PAT'.

„TABLETE MENTOLATE PENTRU BĂIEŢELUL DIN VECINI — ÎI VOR ÎNVERZI DINŢII VREME DE O LUNĂ".

„CARAMELE-PLOMBĂ — NU MAI AVEŢI NEVOIE DE DENTIST".

„BATON CLEIOS PENTRU PĂRINŢI GURALIVI".

„BOMBOANE-SĂLTĂREŢE, CARE ŢOPĂIE ÎNCÂNTĂTOR ÎN BURTICI DUPĂ ÎNGHIŢIRE".

„BATOANE INVIZIBILE DE CIOCOLATĂ, DE RONŢĂIT ÎN TIMPUL OREI".

„CREIOANE ACOPERITE ÎN ACADEA, PENTRU SUPT".

„PISCINE CU LIMONADĂ ACIDULATĂ".

„FONDANTĂ MAGICĂ MANUALĂ — CÂND O ŢII ÎN MÂNĂ, ÎI SIMŢI GUSTUL ÎN GURĂ".

„PICĂTURI DE CURCUBEU — DUPĂ CE LE SUGEŢI, PUTEŢI SCUIPA ÎN ŞASE CULORI".

— Haideţi, haideţi, strigă domnul Wonka. Nu putem zăbovi toată ziua!

— Nu există şi o Cameră cu Televizor între toate astea? vru să ştie Mike Teavee.

— Fireşte că există şi o cameră cu televizor, spuse domnul Wonka. Apeşi pe butonul de-acolo — indică el cu degetul. Pe eticheta de lângă buton scria „TELEVIZOR DE CIOCOLATĂ".

— Iu-huu! se entuziasmă Mike Teavee. Asta-i de mine!

Întinse degetul mare şi apăsă pe buton. De îndată, se auzi un huruit nemaipomenit. Uşile se închiseră cu zgomot şi liftul ţâşni ca înţepat de o viespe. Numai că ţâşni pieziş! Toţi pasagerii (cu excepţia domnului Wonka, care se ţinea de o cureluşă agăţată de tavan) se dezechilibrară şi căzură pe podea.

— Hopa sus, hopa sus! le strigă domnul Wonka, prăpădindu-se de râs.

Numai ca, tocmai când se străduiau ei să se ridice, liftul îşi schimbă direcţia şi coti brusc la o curbă, aşa că se treziră din nou pe jos.

— Ajutor! strigă doamna Teavee.

— Luaţi-mă de mână, doamnă, se oferi domnul Wonka, galant. Aşa! Acum, ţine-ţi-vă de cureluşă! Toată lumea să se ţină de curele! Călătoria nu s-a sfârşit încă!

Bătrânul bunicuţ Joe se opinti să se ridice şi să apuce o cureluşă. Micuţul Charlie, care nu avea nici o şansă să ajungă atât de sus, îşi încolăci braţele în jurul picioarelor bunicuţului Joe şi se ţinu strâns de ele.

Liftul zbura cu viteza unei rachete, începea să urce. Mergea din ce în ce mai sus, pe o rută piezişă şi abruptă, de parcă ar fi urcat o colină foarte abruptă. Apoi, pe neaşteptate, ca şi când ar

fi ajuns în vârful acesteia şi ar fi trecut peste o prăpastie, se prăbuşi ca un bolovan, şi Charlie simţi cum stomăcelul i se ridică în gât, în vreme ce bunicuţul Joe striga:

— Iu-huuu! Am plecat! Şi doamna Teavee urlă:

— S-a rupt funia! O să ne prăbuşim!

Iar domnul Wonka spuse:

— Calmaţi-vă, scumpă doamnă, şi o bătu prieteneşte pe umăr, să o calmeze.

Atunci, bunicuţul Joe se uită în jos, la Charlie, care îl strângea de picioare, şi întrebă:

— Te simţi bine, Charlie?

Şi Charlie strigă:

— Îmi place la nebunie! Parcă ne-am da în montagnes russes!

Şi, prin pereţii de sticlă ai liftului, prinseră, în viteză, câteva frânturi de lucruri ciudate şi minunate ce aveau loc în alte încăperi...

Un burlan enorm, din care ţâşnea o chestie maro, lipicioasă, ce se revărsa pe podea...

Un munte imens, încreţit, făcut în întregime din fondant, cu Umpa-Lumpa (prinşi cu sfori, pentru siguranţă) smulgând bucăţi mari de fondant de pe laturi...

O maşină care împrăştia o pudră albă, ca o furtună de zăpadă...

Un lac de caramel fierbinte, din care ieşeau aburi...

Un sat de Umpa-Lumpa, cu căsuţe şi străduţe şi sute de copii Umpa-Lumpa, nu mai mari de cincisprezece centimetri, care se jucau pe stradă...

Acum, liftul părea să meargă din nou la orizontală, numai că gonea mai iute ca niciodată, şi Charlie auzea şuieratul vântului, în timp ce vehiculul se avânta înainte... şi se răsucea... şi se întorcea... şi se ducea în sus... şi o lua în jos... şi...

— O să vomit! zbieră doamna Teavee, verde la faţă.

— Vă rog să nu vomitaţi, comentă domnul Wonka.

— Încercaţi să mă opriţi! îl provocă doamna Teavee.

— Bine, atunci ţineţi asta, spuse domnul Wonka, scoţându-şi magnificul joben negru de pe cap şi răsturnându-l cu fundul în sus, ţinându-l în faţa gurii doamnei Teavee.

— Opriţi grozăvia asta! comandă domnul Teavee.

— Nu pot să fac asta, îi răspunse domnul Wonka. Nu se opreşte decât atunci când ajunge la destinaţie. Pot doar să sper că nu foloseşte nimeni celălalt lift în acest moment.

— Care celălalt lift? urlă doamna Teavee.

— Cel care merge în direcţia opusă acestuia, pe aceeaşi linie, explică domnul Wonka.

— Să fiu al naibii! strigă domnul Teavee. Adică, s-ar putea să ne ciocnim?

— Până acum, am avut noroc, mărturisi domnul Wonka.

— Acum chiar că vomit! zbieră doamna Teavee.

— Nu, nu! o rugă domnul Wonka. Nu acum! Aproape am ajuns! Nu-mi stricaţi bunătate de joben!

În secunda următoare, cu un scrâşnit de frâne, liftul începu să încetinească, după care se opri de tot.

— Ce mai cursă! exclamă domnul Teavee, ştergându-şi faţa mare şi asudată cu batista.

— Nu mai merg în aşa ceva! gâfâi doamna Teavee.

Uşile se deschiseră larg.

— O clipă, doar! spuse domnul Wonka. Ascultaţi-mă cu atenţie! Vreau ca toată lumea să umble cu grijă în această cameră. Pe-aici sunt lucruri periculoase, cu care nu trebuie să vă jucaţi.

26
Camera cu Televizorul de Ciocolată

Familia Teavee, împreună cu Charlie şi cu bunicuţul Joe, păşiră din lift într-o cameră ameţitor de luminoasă şi orbitor de albă, încât se frecară la ochi de durere şi se opriră din mers. Domnul Wonka îi dădu fiecăruia câte o pereche de ochelari întunecaţi, zicând:

— Puneţi-vă ăştia repede! Şi nu vi-i scoateţi, indiferent de faceţi! Lumina asta poate să vă orbească!

De cum îşi puse ochelarii întunecaţi, Charlie izbuti să privească în jurul său. Văzu că era într-o încăpere lungă şi îngustă, zugrăvită complet în alb. Până şi podeaua era albă, şi nu se zărea nici un fir de praf pe nicăieri. Din tavan, lămpi uriaşe atârnau şi scăldau camera într-o lumină puternică, alb-albastră. În afara extremităţilor încăperii, aceasta era complet goală. La

un capăt, se afla o uriaşă cameră de luat vederi pe roţi, în jurul căreia se înghesuiau o armată de Umpa-Lumpa, care îi ungeau încheieturile, îi potriveau butoanele şi îi lustruiau lentila imensă, de sticlă. Umpa-Lumpa erau îmbrăcaţi într-un mod extrem de ciudat. Purtau costume de astronauţi, de un roşu-aprins, cu măşti şi glugi — arătau exact ca nişte costume de astronauţi, chiar dacă poate nu erau — şi lucrau într-o linişte desăvârşită. Privindu-i, pe Charlie îl încercă un sentiment bizar, de pericol. Era ceva primejdios în toată această afacere, şi Umpa-Lumpa erau conştienţi de acest lucru. Nu mai sporovăiau şi nici nu cântau, ci se mişcau încet şi cu mare băgare de seamă în jurul uriaşului aparat negru, în costumele lor stacojii.

În capătul celălalt al încăperii, la vreo cincizeci de paşi depărtare de aparat, un singur Umpa-Lumpa (care purta şi el un costum de astronaut) stătea la o masă neagră, zgâindu-se la ecranul unui televizor imens.

— Iată c-am ajuns! exclamă domnul Wonka, ţopăind încoace şi-ncolo de bucurie. Aceasta este Camera de Testare a celei mai recente şi mai mari invenţii ale mele — Televizorul de Ciocolată!

— Dar ce este Televizorul de Ciocolată? întrebă Mike Teavee.

— Dumnezeule, copile, nu mă mai întrerupe! îl apostrofă domnul Wonka. Funcţionează cu ajutorul televizorului. Mie, personal, nu-mi place televizorul. Presupun că nu-i o problemă, în doze mici, însă copiii nu par capabili să ia doar doze mici de emisiuni. Ei vor să stea în faţa lui cât e ziulica de lungă şi să se holbeze la nesfârşit la ecran…

— Da, ăsta-s eu! confirmă Mike Teavee.

— Taci din gură! spuse domnul Teavee.

— Mulţumesc, şopti domnul Wonka. Acum, am să vă spun cum funcţionează acest uluitor televizor. Numai că, mai întâi, ştiţi cum funcţionează televizoarele obişnuite? E foarte simplu. În primul rând, când se înregistrează o imagine, avem un aparat imens, cu care se fotografiază ceva. Aceste fotografii sunt apoi împărţite în milioane de bucăţele infime, care sunt trimise în aer prin intermediul electricităţii, în aer, ele tot zbârnâie peste tot, până dau de antena de pe acoperişul casei cuiva. Atunci, coboară fulgerător pe firul care duce în spatele televizorului, şi acolo se tot scutură şi tremură, până când, în cele din urmă, fiecare bucăţică din cele câteva milioane ajunge la locul ei

(exact ca într-un joc de puzzle), şi presto! — imaginea apare pe ecran...

— Asta nu e exact ce se întâmplă, comentă Mike Teavee.

— Sunt un pic cam tare de urechea stângă, spuse domnul Wonka. Trebuie să mă scuzi dacă nu aud tot ce spui.

— Am spus că asta nu e exact ce se întâmplă! răcni Mike Teavee.

— Eşti un băiat drăguţ, aprecie domnul Wonka, numai că vorbeşti prea mult. Să revenim! Când am văzut, pentru prima dată, cum funcţionează televizoarele obişnuite, mi-a venit o idee fantastică. „Ia să vedem, am strigat eu, dacă oamenii ăştia pot să împartă o imagine în milioane de bucăţele, pe care să le trimită zbârnâind în aer, şi să le pună la loc în capătul celalalt, de ce n-aş putea eu să fac acelaşi lucru cu un baton de ciocolată? De ce n-aş putea eu trimite un baton adevărat de ciocolată să zbârnâie în bucăţele infime prin aer, şi-apoi să reunesc bucăţelele în capătul celălalt, gata să fie mâncate?"

— E imposibil! sări Mike Teavee.

— Crezi? strigă domnul Wonka. Ei bine, ia urmăreşte-mă! O să trimit un baton din cea mai bună ciocolată de-a mea dintr-un capăt al încăperii în celălalt — cu ajutorul televizorului! Pregătiţi-vă, voi, de-acolo! Aduceţi ciocolata!

Pe dată, şase Umpa-Lumpa mărşăluiră în faţă, cărând pe umeri cel mai mare baton de ciocolată pe care-l văzuse Charlie în viaţa lui. Era cam cât salteaua pe care dormea el acasă.

— Trebuie să fie mare, explică domnul Wonka, pentru că, atunci când trimiţi ceva cu televizorul, întotdeauna ajunge cu mult mai mic decât atunci când a intrat. Chiar şi în cazul televiziunii obişnuite, când se imprimă imaginea unui om masiv, pe ecran el nu apare mai mare decât un creion, nu? Hai să vedem, atunci! Pregătiţi-vă! Nu, nu! Stop! Opriţi totul! Tu de-acolo! Mike Teavee! Du-te mai în spate! Eşti prea aproape de cameră! Din chestia aia ies nişte raze periculoase! Te-ar putea împărţi într-un milion de bucăţele într-o secundă! De-asta poartă Umpa-Lumpa costume de astronauţi! Ca să-i protejeze! Aşa! Acum e mai bine! Şi-acum... porniţi!

Un Umpa-Lumpa puse mâna pe un întrerupător mare şi îl dădu în jos.

Un fulger orbitor străbătu încăperea.

— A dispărut ciocolata! strigă bunicuţul Joe, agitându-şi braţele.

Şi avea dreptate! Enorma bucată de ciocolată se evaporase de-a dreptul!

— E pe drum! exclamă domnul Wonka. Goneşte acum în aerul de deasupra capetelor noastre, împărţită într-un milion de fărâmiţe. Iute! Veniţi aici! Şi o zbughi în capătul celălalt al camerei, unde se afla ecranul uriaş, urmat de toţi ceilalţi. Priviţi ecranul! strigă el. Vine acuma! Ia uitaţi!

Ecranul pâlpâi şi se aprinse. Apoi, deodată, un mic baton de ciocolată apăru chiar în mijlocul lui.

— Ia-o! strigă domnul Wonka, din ce în ce mai entuziasmat.

— Da' cum s-o iau? întrebă Mike Teavee, râzând. E doar o imagine pe un ecran de televizor!

— Charlie Bucket! strigă domnul Wonka. Ia-o tu! Întinde mâna şi ia-o!

Charlie întinse mâna şi atinse ecranul şi, brusc, batonul de ciocolată îi apăru între degete. Rămase atât de surprins, că era cât pe ce să îl scape.

— Mănâncă ciocolata! strigă domnul Wonka. Haide, mănânc-o! O să fie delicioasă! E aceeaşi bucată! S-a făcut mai mică în timpul călătorie, asta-i tot!

— E absolut fantastic! suspină bunicuţul Joe. E… e… e un miracol!

— Închipuiţi-vă, strigă domnul Wonka, ce-o să fie când o să încep să folosesc metoda în toată ţara… o să staţi acasă şi-o să vă uitaţi la televizor, când, deodată, o să apară un semnal publicitar şi o voce o să spună: „MÂNCAŢI CIOCOLATA WONKA! E CEA MAI BUNĂ DIN LUME! DACĂ NU NE CREDEŢI, ÎNCERCAŢI UNA — ACUM!” Şi doar o să întindeţi mâna şi o să luaţi una! Ce ziceţi de asta, ei?

— Grozav! exclamă bunicuţul Joe. O să schimbe lumea!

27
Mike Teavee e trimis cu televizorul

Mike Teavee era chiar mai entuziasmat decât bunicuţul Joe la vederea batonului de ciocolată trimis cu televizorul.

— Dar, domnule Wonka, zbieră el, puteţi trimite şi alte lucruri prin aer, în acelaşi fel? Cereale pentru micul dejun, să zicem?

— Oh, să mă ferească sfântul! Nu pomeni de chestia aia dezgustătoare de faţă cu mine! Ştii din ce sunt făcute cerealele pentru micul dejun? Din bucăţelele alea creţe de lemn care rămân în ascuţitori!

— Dar aţi putea să le trimiteţi cu televizorul, dacă aţi vrea, aşa cum faceţi cu ciocolata? întrebă Mike Teavee.

— Bineînţeles că aş putea!

— Dar oameni? se interesă Mike Teavee. Aţi putea să trimiteţi o persoană dintr-un loc în altul, în acelaşi mod?

— O persoană! striga domnul Wonka. Nu eşti întreg la minte?

— Dar s-ar putea face?

— Dumnezeule, copile, chiar nu ştiu... presupun că da... da, sunt aproape sigur... fireşte că aş putea... n-aş vrea să-mi asum riscul, totuşi... s-ar putea să aibă nişte rezultate foarte urâte...

Însă Mike Teavee plecase deja şi era în plină goană. În momentul în care îl auzise pe domnul Wonka spunând: „Sunt aproape sigur... fireşte că aş putea...”, se răsuci pe călcâie şi o zbughise la fugă, spre capătul celălalt al încăperii, unde se afla imensa cameră de luat vederi.

— Uitaţi-vă la mine! strigă el. O să fiu prima persoană din lume trimisă cu televizorul!

— Nu, nu, nu, nu! se opuse domnul Wonka.

— Mike! urlă după el doamna Teavee. Stai! întoarce-te! O să te împarţi într-un milion de bucăţele!

Numai că Mike Teavee era de neoprit. Smintitul băiat se avânta mai departe şi, când ajunse la imensul aparat, sări direct la întrerupător, făcându-şi loc printre Umpa-Lumpa.

— Ne vedem mai încolo! strigă el, trăgând de manetă.

De îndată ce făcu acest lucru, sări direct în lumina orbitoare a puternicei lentile.

Urmă un fulger extraordinar.

Şi imediat se lăsă tăcerea.

Apoi, doamna Teavee o luă şi ea la fugă... dar se opri înmărmurită în mijlocul camerei... Rămase acolo împietrită... cu ochii la locul unde stătuse fiul ei... şi gura cea mare şi roşie i se căscă şi începu să zbiere:

— A dispărut! A dispărut!

— Dumnezeule, a dispărut! urlă şi domnul Teavee.

Domnul Wonka veni în grabă şi puse cu blândeţe mâna pe umărul doamnei Teavee.

— Va trebui să sperăm că va fi bine, spuse el. Trebuie să ne rugăm ca băieţelul dumneavoastră să apară nevătămat în partea cealaltă.

— Mike! ţipă doamna Teavee, ţinându-se cu mâinile de cap. Unde eşti?

— Îţi spun eu unde e, zise domnul Teavee, zumzăie pe deasupra capetelor noastre, într-un milion de bucăţele!

— Nu vreau să mai aud despre asta! Se tângui doamna Teavee.

— Trebuie să urmărim televizorul, spuse domnul Wonka. Poate să apară dintr-o clipă în alta.

Domnul şi doamna Teavee, bunicuţul Joe şi Charlie, însoţiţi de domnul Wonka, se strânseră cu toţii în jurul televizorului, concentrându-şi atenţia asupra ecranului. Ecranul rămânea tot gol.

— Îi ia al naibii de mult să apară, observă domnul Teavee, ştergându-se pe frunte.

— Oh, Doamne! Oh, Doamne! repetă domnul Wonka. Sper din tot sufletul că nu rămâne nici o parte din el în urmă.

— Ce naiba vreţi să spuneţi cu asta? întrebă pe un ton tăios domnul Teavee.

— Nu vreau să vă alarmez, explică domnul Wonka, dar se mai întâmplă uneori ca doar jumătate din bucăţele să găsească drumul până la televizor. Aşa am păţit săptămâna trecută. Nu ştiu de ce, dar rezultatul a fost doar o jumătate de baton de ciocolată.

Doamna Teavee lăsă să-i scape un urlet de groază.

— Vreţi să spuneţi că doar jumătate din Mike o să se întoarcă la noi? ţipă ea.

— Să sperăm că e jumătatea superioară, se pronunţă domnul Teavee.

— Opriţi orice activitate! ceru domnul Wonka. Priviţi ecranul! Se întâmplă ceva!

Ecranul începuse să pâlpâie dintr-odată.

Apoi, apărură câteva linii.

Domnul Wonka învârti de un buton şi liniile vălurite dispărură.

Acum, foarte lent, ecranul începu să devină din ce în ce mai luminos.

— Vine! strigă domnul Wonka. Da, el e!

— E întreg? întrebă plângând doamna Teavee.

— Nu sunt sigur, răspunse domnul Wonka. E prea devreme să ne pronunţăm.

Ştearsă la început, apoi cu fiecare secundă din ce în ce mai clară, imaginea lui Mike Teavee apăru pe ecran. Băiatul stătea în picioare, făcea cu mâna la public şi un rânjet i se lăbărţa pe faţă, de la o ureche la alta.

— Dar e pitic! exclamă domnul Teavee.

— Mike, ţipă doamna Teavee, te simţi bine? Îţi lipseşte vreo parte a corpului?

— N-o să mai crească? urlă domnul Teavee.

— Vorbeşte cu mine, Mike! ţipă doamna Teavee. Spune ceva! Spune-mi că eşti bine!

Un glăscior pierit, nu mai tare decât un chiţăit de şoricel, se auzi dinspre televizor:

— Bună, mami! Bună, tati! Ia uitaţi-vă la mine! Sunt prima persoană trimisă vreodată cu televizorul!

— Luaţi-l de-acolo! ordonă domnul Wonka. Repede!

Doamna Teavee întinse iute mâna şi culese silueta minusculă a lui Mike Teavee de pe ecran.

— Uraaa! strigă domnul Wonka. E întreg! E întreg şi nevătămat!

— Numiţi chestia asta nevătămat? îl repezi doamna Teavee, fixând cu privirea grăuntele de băiat care, acum, alerga încoace şi-ncolo în palma ei, agitându-şi pistoalele în aer.

N-avea, cu siguranţă, mai mult de doi centimetri.

— S-a micşorat! spuse domnul Teavee.

— Fireşte că s-a micşorat, confirmă domnul Wonka. Dar la ce vă aşteptaţi?

— Dar asta e groaznic! se jeli doamna Teavee. Ce-o să ne facem acum?

— Nu putem să-l trimitem la şcoală în halul ăsta, spuse şi domnul Teavee. O să calce colegii pe el! O să-l zdrobească!

— Nu va fi în stare să facă nimic! ţipă doamna Teavee.

— Ba da, o să fac ceva! chiţăi glăsciorul lui Mike Teavee. O să pot să mă uit la televizor!
— Niciodată! bubui domnul Teavee. O să arunc televizorul pe fereastră, cum ajungem acasă. M-am săturat de televizor!
Auzind aceste cuvinte, Mike Teavee intră într-o criză teribilă. Începu să ţopăie în palma mamei sale, ţipând şi zbierând şi încercând să o muşte de degete:
— Vreau să mă uit la televizor! Vreau să mă uit la televizor! Vreau să mă uit la televizor!
— Poftim! Dă-mi-l mie! ceru domnul Teavee, care îl şi luă pe băieţel şi îl vârî în buzunarul de la piept al hainei, peste care îndesă o batistă.
Scâncete şi ţipete se auzeau din buzunarul care tremura, semn că furiosul prizonier se lupta să iasă.
— Vai, domnule Wonka, se văită doamna Teavee, cum o să-l facem să crească?
— Ei bine, spuse domnul Wonka, mângâindu-şi barba şi aţintindu-şi privirea în tavan, trebuie să mărturisesc că e o chestiune foarte delicată. Numai că băieţeii sunt extrem de săritori şi de elastici. Se întind nebuneşte. Aşa că, iată ce zic eu să facem: îl băgăm într-o maşină specială, pe care testez capacitatea de alungire a gumei de mestecat. Poate că o să-l aducă la dimensiunile pe care le-a avut.
— Vai, vă mulţumesc din suflet! exclamă doamna Teavee.
— Pentru puţin, stimată doamnă.
— Cât de mult credeţi că se va întinde? vru să afle domnul Teavee.
— Poate câţiva kilometri, îşi dădu cu părerea domnul Wonka. Cine ştie? Numai că o să fie îngrozitor de subţire. Toate lucrurile se subţiază, când le întinzi.
— Adică, aşa, ca guma? întrebă domnul Teavee.
— Exact.
— Cât de subţire o să fie? întrebă neliniştită doamna Teavee.
— N-am nici cea mai vagă idee, recunoscu domnul Wonka. Şi, oricum, nu prea contează, pentru că o să-l îngrăşăm noi repede la loc. Tot ce trebuie să facem e să-i dăm o supradoză triplă din minunata mea Bomboană Supervitamină. Această bomboană conţine cantităţi imense de vitaminele A şi B, precum şi vitamina C, vitamina E, vitamina F, vitamina G, vitamina I,

vitamina J, vitamina K, vitamina L, vitamina M, vitamina N, vitamina O, vitamina P, vitamina Q, vitamina R, vitamina U, vitamina V, vitamina W, vitamina X, vitamina Y şi, mă credeţi sau nu, vitamina Z! Singurele vitamine pe care nu le are sunt vitamina S, care îl face stupid, şi vitamina H, pentru ca îl face să hohotească toată ziua, ca o hienă. Dar are, într-o cantitate foarte mică, cea mai rară şi mai magică vitamina dintre toate — vitamina Wonka.

— Şi ce îi face acea vitamină? întrebă neliniştit domnul Teavee.

— Îi face degetele de la picioare să crească la fel de lungi ca acelea de la mâini...

— Oh, nu! strigă doamna Teavee.

— Nu vă pripiţi, spuse domnul Wonka. E ceva foarte folositor. Va putea să cânte la pian cu picioarele.

— Dar, domnule Wonka...

— Nu mă contraziceţi, vă rog! zise domnul Wonka, care se întoarse şi pocni de trei ori din degete. Imediat apăru un Umpa-Lumpa chiar lângă el. Astea sunt ordinele, îl înştiinţă domnul Wonka, înmânându-i lui Umpa-Lumpa o bucăţică de hârtie pe care erau scrise instrucţiunile pe larg. Şi găseşti băiatul în buzunarul tatălui său. La drum! La revedere, domnule Teavee! La revedere, doamnă Teavee! Şi, vă rog, să nu vă îngrijoraţi prea tare! Totul o să se termine cu bine, ştiţi — absolut totul...

În capătul opus al camerei, Umpa-Lumpa aflaţi în jurul aparatului gigantic băteau deja în tobele lor micuţe, pornind să se zbânţuie în ritmul muzicii.

Micuţul Charlie îl apucă de mână pe bunicuţul Joe şi amândoi rămaseră lângă domnul Wonka, în mijlocul încăperii lungi şi luminoase, ascultându-i pe Umpa-Lumpa. Şi iată ce cântau:

„Lucrul cel mai important
Pe care l-am învăţat
E: copilul nu se lasă
La televizor, în casă —
Mai bine nu-l cumpăraţi
Şi-n priză nu îl băgaţi.
În toate casele în care-am fost
Se zgâiau toţi, fără rost,

Trândăvesc, se irosesc,
Şi ochii din cap le ies,
(Ieri pe seara, am zărit
Undeva, la asfinţit.
Cam doişpe ochişori căscaţi,
Pe-o duşumea aruncaţi.)
Stau aţintiţi şi se zgâiesc,
Şi ca hipnotizaţi trăiesc,
Şi porcăria idioată
Pe toţi ai zice că-i îmbată.
O, da, ştim c-aşa-s mai cuminţi,
Nu îşi mai scot vreo doi-trei dinţi,
Nu se mai caţără-n copaci,
Şi cina poţi şi tu s-o faci,
Şi chiar desert să pregăteşti —
Dar ai stat să te gândeşti,
Să te-ntrebi ce efect are
La o astfel de putoare?
SIMŢURILE-S AMORŢITE;
IMAGINAŢIA-I PE SFÂRŞITE,
MINTEA-N CAP S-A CAM TOPIT,
PLODUL AŞA S-A TÂMPIT,
CĂ ÎN STARE NU MAI ESTE
SĂ-NŢELEAGA VREO POVESTE!
CREIERU-I MOALE CA BRÂNZA,
I SE SCURGE CA OSÂNZA,
ŞI A GÎNDI NU MAI POATE,
DOAR VEDEREA-I ŢINE PARTE!
„Bine! veţi striga, Aşa e!
Dar, dacă obiectul nu e,
Cum să-i ţinem ocupaţi
Pe scumpii noştri? Explicaţi!"
Drept răspuns, vom întreba:
Ce făceau scumpii cândva,
Când stăteau cuminţi prin case,
Dar monstrul nu se inventase?
Aţi şi uitat? Nu ştiţi, măcar?
O spunem noi, tare şi rar:
CITEAU! CITEAU, CITEAU,
Şi, mai apoi, se apucau

Să citească iar. Ferească sfântul!
Din viaţă, jumate trecea ca vântul
Cu cărţile din bibliotecă!
La copii în cameră, potecă
Făceai printre cărţi — pe jos
Împrăştiate erau — frumos!
Pe rafturi, rânduri-rânduri stau,
Pe lângă pat se-ngrămădeau
Alte grămezi, să le citeşti!
Aşa fantastice poveşti
Cu ţigani şi cu balauri,
Regine şi piraţi mauri,
Cu comori, şi-ndepărtate
Ţinuturi la miazănoapte.
Caraghioşi cu pantaloni mov,
Elefanţi, şi chiar şi-un clovn,
Canibali lâng-un cazan
Unde fierbe un vlăjgan.
(Miroase bine, cine-i oare?
Doamne, e chiar nea Mardare!)
Mititeii se-amuzau
Cu Beatrix Potter dansau,
Cu Squirrel Nutkin, Pigling Bland,
Şi doamna Tiggy-Winkle — învăţând
Cum şi-a luat cămila cocoaşa,
De ce melcul îşi cară casa,
Cum furnica tot munceşte
Când greierele trândăveşte.
Oh, ce de cărţi mai citeau
Copiii când televizor n-aveau!
Vă spunem cu binişorul
S-aruncaţi televizorul
Şi, când acesta dispare,
O bibliotecă apare.
Umpleţi rafturile toate
Cu cărţile nenumărate
Apărute vreodată.
Ignoraţi acea ciudată
Privire fără cuvinte
Ce copilul o trimite.

Nu luaţi măcar în seamă
Zbieretele de alarmă,
Pe cei cu disperate feţe
Care vă lovesc cu beţe —
Nu vă temeţi — vă promitem,
Într-o săptămână, două,
Odrasla este ca nouă.
Sătui de-atâta lenevit,
Toţi s-or pune pe citit.
Când se-apucă, măi, să fie!
Observaţi ce bucurie
Inimile le inundă;
Şi, captaţi de-această undă,
Într-atât le va plăcea,
Încât se vor minuna
Ce-au văzut la acea maşină
Ridicolă şi cretină,
La acel îngreţoşător
Ecran de televizor!
Mai târziu, toţi copilaşii
Vă vor mulţumi, pungaşii,
Pentru gestul minunat.
P.S. Cu Mike Teavee nu am aflat
Cum trebuie procedat.
Vom aştepta să vedem
De putem să îl aducem
Să nu depăşească poarta.
De nu —îşi merită soarta.”

28
A rămas doar Charlie

— Ce cameră urmează? întrebă domnul Wonka, răsucindu-se pe călcâie şi îndreptându-se ca săgeata în lift. Haideţi! Grăbiţi-vă! Trebuie să pornim! Şi câţi copii au rămas?

Micuţul Charlie se uită la bunicuţul Joe, iar bunicuţul Joe se uită la micuţul Charlie.

— Dar, domnule Wonka, strigă bunicuţul Joe după acesta, n-a mai rămas... n-a mai rămas decât Charlie.

Domnul Wonka se răsuci şi îi aruncă o privire lungă lui Charlie.

Se făcu linişte. Charlie stătea acolo, ţinându-l strâns de mână pe bunicuţul Joe.

— Vrei să spui că doar tu ai rămas? zise domnul Wonka, prefăcându-se surprins.

— Păi, da, şopti Charlie. Da.

Domnul Wonka explodă de fericire.

— Dar, dragul meu băiat, exclamă el, asta înseamnă că ai câştigat! Ieşi val-vârtej din lift şi porni să scuture atât de riguros mâna lui Charlie, că era cât pe ce să i-o rupă. Oh, felicitările mele! strigă el. Cât mă bucur! Sunt absolut încântat! Nici că se putea mai bine! Ce minunat! Am avut eu o presimţire, să ştii, chiar de la început, că tu ai să fii acela! Bravo, Charlie, bravo! E grozav! Acum abia începe distracţia cea mare! Dar nu trebuie să zăbovim! Nu trebuie să tândălim! Acum avem chiar mai puţin timp decât înainte! Avem un număr enorm de treburi până la sfârşitul zilei! Gândeşte-te doar la câte aranjamente trebuie să facem! Şi câte persoane să aducem! Dar, din fericire pentru noi, avem Marele Lift de Sticlă, ca să grăbim lucrurile! Hopa sus, dragul meu Charlie, hopa sus! Şi dumneavoastră, bunicuţule Joe! Nu, nu, după dumneavoastră! Aşa! Acuma! De data asta, eu aleg butonul pe care să apăsam! Ochii strălucitori, albastru-deschis, se opriră pentru o clipă asupra feţei lui Charlie.

„Acum o să se întâmple ceva extraordinar”, îşi zise Charlie. Numai că nu îi era teamă. Nici măcar nu era neliniştit. Era doar teribil de emoţionat. Şi la fel era şi bunicuţul Joe. Chipul bătrânului strălucea de emoţie, urmărind fiecare mişcare pe care o făcea domnul Wonka. Acesta întinse mâna spre un buton aflat sus, pe plafonul de sticlă al liftului. Charlie şi bunicuţul Joe îşi lungiră amândoi gâturile să citească ce scrie pe mica etichetă de lângă buton.

Scria... „sus şi AFARĂ".

"Sus şi afară", se gândi Charlie. „Ce fel de cameră o fi şi asta?"

Domnul Wonka apăsă pe buton.

Uşile de sticlă se închiseră.

— Ţineţi-vă bine! strigă domnul Wonka. Apoi, VÂJ! Liftul ţâşni în sus, ca o rachetă!

— Iu-huuu! chiui bunicuţul Joe.

Charlie se ţinea strâns de picioarele bunicuţului Joe, iar domnul Wonka stătea agăţat de o cureluşă din tavan, şi mergeau tot în sus, sus, sus, drept de data aceasta, fără să schimbe direcţia sau să cotească, şi Charlie auzea şuieratul aerului de afară, pe măsură ce liftul prindea viteză din ce în ce mai mare.

— Iu-huu! chiui iar bunicuţul Joe. Iuhuuu! Am pornit!

— Mai iute! strigă domnul Wonka, lovind peretele liftului cu mâna. Mai iute! Mai iute! Dacă nu mergem mai iute de-atât, n-o să pătrundem niciodată!

— Să pătrundem prin ce? strigă bunicuţul Joe. Prin ce trebuie să pătrundem?

— A-ha! strigă domnul Wonka, aveţi răbdare şi-o să vedeţi! De ani de zile mi-am dorit să apăs pe butonul ăsta! Dar n-am făcut-o până acum! Am fost tentat s-o fac de-atâtea ori! Oh, da, am fost de multe ori tentat! Dar n-am putut suporta ideea că o să fac o gaură imensă în acoperişul fabricii! La drum, băieţi! Sus şi afară!

— Dar nu vreţi să spuneţi... strigă bunicuţul Joe... adică să spuneţi chiar că acest lift...

— Ba da, asta spun! răspunse domnul Wonka. Staţi să vedeţi! Sus şi afară!

— Dar... dar... dar... e făcut din sticlă! exclamă bunicuţul Joe. O să se spargă în milioane de cioburi!

— Presupun că aşa se va-ntâmpla, aprobă domnul Wonka, la fel de vesel ca de obicei, dar e totuşi o sticlă groasă.

Liftul gonea înainte, tot mai sus şi mai sus, mai repede, mai repede şi mai repede...

Apoi, deodată, „ZBANG!" — şi cel mai puternic zgomot de lemn rupt şi ţigle sparte se auzi chiar deasupra capetelor lor. Bunicuţul Joe strigă:

— Ajutor! S-a sfârşit! Ne-am dus pe copcă!

Domnul Wonka răspunse:

— Nu, nu ne-am dus! Am străbătut! Suntem afară!.

În mod sigur, liftul pătrunsese prin acoperişul fabricii, iar acum se înălţa în văzduh, ca o rachetă, iar prin plafon intrau razele soarelui, care îi inundau cu lumină pe cei trei pasageri. În cinci secunde, ajunseră la o mie de metri în văzduh.

— Liftul a luat-o razna! strigă bunicuţul Joe.

— Nu vă temeţi, scumpul meu domn, îi spuse calm domnul Wonka şi apăsă pe un alt buton.

Liftul se opri. Se opri şi rămase suspendat în aer, plutind ca un elicopter pe deasupra fabricii şi a oraşului, care se întindea dedesubt, asemenea unei cărţi poştale! Privind în jos, prin podeaua de sticlă pe care stătea, Charlie reuşi să zărească străduţele şi căsuţele îndepărtate şi zăpada care se aşezase în strat gros peste tot. Era un sentiment ciudat şi înspăimântător, să stai pe sticlă transparentă, suspendat în văzduh. Te făcea să te simţi ca şi când nu ai fi stat pe nimic.

— Suntem în siguranţă? vru să afle bunicuţul Joe. Cum reuşeşte să plutească?

— Cu ajutorul puterii dulciurilor! zise domnul Wonka. Un milion de dulciuri putere! Hei, priviţi, exclama el, arătând în jos, ceilalţi copii pleacă! Se întorc acasă!

— Înainte de orice altceva, trebuie să coborâm şi să aruncăm o privire mai de aproape către micuţii noştri prieteni, spuse domnul Wonka.

Apăsă pe un alt buton şi liftul începu să coboare, ajungând în curând să plutească exact deasupra porţilor de la intrarea în fabrică.

29
Ceilalţi copii se întorc acasă

Privind în jos, Charlie îi zări pe copii şi pe părinţii lor strânşi într-un grup micuţ chiar lângă porţi.

— Văd doar trei copii, spuse el. Cine lipseşte?

— Presupun că Mike Teavee, zise domnul Wonka. Dar o să apară şi el cât de curând. Vezi camioanele? indică domnul Wonka o coloană de camioane gigantice, parcate în apropiere.

— Da, confirmă Charlie. Pentru ce sunt acolo?

— Nu-ţi aminteşti ce scria pe Biletele Aurii? Fiecare copil pleacă acasă cu o provizie de dulciuri pentru toată viaţa. Fiecare are câte un camion încărcat să dea pe-afară. A-ha, continuă domnul Wonka, uite, pleacă prietenul nostru, Augustus Gloop. Îl vezi? Se suie cu părinţii în primul camion.

— Vreţi să spuneţi că n-a păţit nimic? întrebă Charlie, uimit. Chiar dacă a trecut prin conducta aceea îngrozitoare?

— E cum nu se poate mai bine, răspunse domnul Wonka.

— Dar s-a schimbat! observă bunicuţul Joe, privind prin sticla liftului. Era gras! Acum e slab ca un ţâr!

— Fireşte că s-a schimbat! spuse domnul Wonka, râzând. A fost strâns în ţeavă. Nu va aduceţi aminte? Şi, ia uitaţi! Vine domnişoara Violet Beauregarde, marea consumatoare de gumă! Se pare că au reuşit să stoarcă sucul din ea, până la urmă. Mă bucur nespus. Şi ce sănătoasă arată! Mult mai bine decât înainte!

— Dar e vineţie la faţă! strigă bunicuţul Joe.

— Aşa este, confirmă domnul Wonka. Ah, asta e, n-avem ce-i face.

— Doamne sfinte! strigă Charlie. Uitaţi-vă la biata Veruca Salt şi la domnul şi doamna Salt! Sunt pur şi simplu acoperiţi de gunoaie!

— Şi uite că vine şi Mike Teavee! completă lista bunicuţul Joe. Măiculiţă, ce i-au făcut? Are aproape trei metri şi e subţire ca un fir de aţă!

— L-au întins prea tare în maşina de întins gumă, spuse domnul Wonka. Câtă neglijenţă!

— Dar ce îngrozitor trebuie să fie pentru el! strigă Charlie.

— Prostii, zise domnul Wonka. E foarte norocos. Toate echipele de baschet din ţară o să se bată să îl obţină. Dar acum, adăugă el, e timpul să-i lăsăm pe aceşti patru copii. Am ceva foarte important de discutat cu tine, dragul meu Charlie.

Domnul Wonka apăsă un alt buton şi liftul se ridică iarăşi în văzduh.

30
Fabrica de Ciocolată a lui Charlie

Liftul cel minunat de sticlă plutea deasupra oraşului. În el se aflau domnul Wonka, bunicuţul Joe şi micuţul Charlie.

— Cât de mult îmi iubesc Fabrica de Ciocolată, rosti domnul Wonka, privind în jos. Apoi, făcu o pauză şi se întoarse să se uite la Charlie cu o expresie extrem de serioasă întipărită pe faţă. Dar tu o iubeşti, Charlie? întrebă el.

— Oh, da, exclamă Charlie, cred că e cel mai minunat loc din întreaga lume!

— Sunt foarte mulţumit să aud asta, declară domnul Wonka, părând mai serios ca niciodată şi continuând să îl privească pe Charlie. Da, zise, sunt, într-adevăr, foarte bucuros să te aud spunând asta. Iar acum o să-ţi spun de ce. Domnul Wonka îşi înălţă capul şi se uită în stânga şi-n dreapta şi, dintr-odată, când zâmbi, îi apărură în colţurile ochilor riduri delicate. Vezi tu, dragul meu băiat, zise el, am hotărât să îţi dau în dar fabrica. Atunci când o să fii destul de mare să o conduci, întreaga fabrică va fi a ta.

Charlie făcu ochii cât cepele la domnul Wonka. Bunicuţul Joe deschise gura să zică ceva, însă cuvintele nu voiau să iasă.

— E foarte adevărat, spuse domnul Wonka, rânjind cu gura până la urechi. Chiar îţi dau fabrica. Nu ai nimic împotrivă, nu?

— Să i-o daţi lui? se mira bunicuţul Joe. Probabil că-i o glumă.

— Nu-i nici o glumă, domnule. Vorbesc cât se poate de serios.

— Dar... dar... de ce aţi dori să-i daţi fabrica lui Charlie?

— Ascultaţi, începu domnul Wonka să explice, eu sunt bătrân. Sunt mult mai bătrân decât vă închipuiţi. Nu pot s-o ţin aşa la infinit. Nu am nici copii, nici familie. Prin urmare, cine o să conducă fabrica, atunci când eu o să fiu mult prea bătrân şi n-o să mai pot ţine totul sub control? Cineva trebuie să continue treaba — măcar de dragul celor din tribul Umpa-Lumpa. Aveţi grijă, sunt mii de oameni inteligenţi care ar da orice să aibă şansa să vină şi să îmi preia afacerea, dar eu nu vreau o astfel de persoană. Nu vreau un adult. Un adult nu m-ar asculta; nu ar vrea să înveţe. Ar încerca să facă lucrurile aşa cum le vede el, nu cum le văd eu. Aşa că am nevoie de un copil. Vreau un copil iubitor şi ascultător, căruia să îi pot dezvălui, cât mai sunt încă în viaţă, toate secretele mele nepreţuite despre fabricarea dulciurilor.

— De-asta aţi trimis Biletele Aurii! strigă Charlie.

— Exact! încuviinţă domnul Wonka. Am decis să invit cinci copii în fabrică, iar cel pe care îl plăceam cel mai mult la sfârşitul zilei avea să fie declarat învingător!

— Dar, domnule Wonka, bâigui bunicuţul Joe, intenţionaţi cu adevărat să-i daţi această fabrică enormă micuţului Charlie? La urma urmelor...

— N-avem timp de ceartă! spuse autoritar domnul Wonka. Trebuie să mergem pe dată şi să aducem şi restul familiei — pe tatăl şi mama lui Charlie, şi pe toată lumea care mai e în casă! Pot să locuiască în fabrică, de azi înainte! Pot să ajute cu toţii s-o conducă, până creşte Charlie destul de mare, ca să facă treaba singur! Unde locuieşti, Charlie?

De sus, de la înălţimea Liftului de Sticlă, Charlie cercetă casele acoperite de zăpadă.

— E acolo, o descoperi el, arătând cu degetul. E coliba aceea mititică de la marginea oraşului, cea mică de tot...

— Am văzut-o! zise cu încântare domnul Wonka şi, apăsând vreo câteva butoane, făcu liftul să pornească înspre casa lui Charlie.

— Mă tem că mama n-o să poată veni cu noi, mărturisi cu tristeţe Charlie.

— Şi de ce nu, mă rog?

— Fiindcă n-o să-i părăsească pe bunicuţa Josephine, şi pe bunicuţa Georgina, şi pe bunicuţul George.

— Dar trebuie să vină şi ei cu noi.

— Nu pot, zise Charlie. Sunt foarte bătrâni şi nu s-au dat jos din pat de douăzeci de ani.

— Atunci, o să luăm cu noi şi patul, cu ei cu tot, găsi domnul Wonka soluţia. Avem destul loc în lift şi pentru pat.

— N-o să puteţi scoate patul din casă, îşi exprimă temerile bunicuţul Joe. Nu încape pe uşă.

— Nu trebuie să disperaţi! strigă domnul Wonka. Nimic nu e imposibil! Priviţi aici!

Liftul plutea acum chiar deasupra acoperişului căsuţei familiei Bucket.

— Ce vreţi să faceţi? strigă Charlie.

— Intru să îi iau, răspunse domnul Wonka.

— Dar cum? vru să afle bunicuţul Joe.

— Prin acoperiş, le explică domnul Wonka, apăsând un alt buton.

— Nu! ţipă Charlie.

— Opriţi-vă!, strigă bunicuţul Joe.

ZDRANG! Liftul pătrunse, chiar prin acoperişul casei, în dormitorul bătrânilor. O ploaie de praf, ţigle sparte, bucăţi de lemn, gândaci, păianjeni, cărămizi şi ciment căzu peste cei trei bătrâni care zăceau în pat, şi absolut toţi crezură că a sosit

sfârşitul lumii. Bunicuţa Georgina leşină, bunicuţa Josephine îşi scăpă proteza din gură, bunicuţul George îşi ascunse capul sub pătură, iar domnul şi doamna Bucket se năpustiră în cameră.

— Salvaţi-ne! ţipă bunicuţa Josephine.

— Linişteşte-te, nevastă dragă, o rugă bunicuţul Joe, coborând din lift. Suntem noi.

— Mamă! strigă Charlie, aruncându-se în braţele doamnei Bucket. Mamă! Mamă! Ascultă ce s-a întâmplat! Ne ducem cu toţii să locuim în fabrica domnului Wonka, şi-o să-l ajutăm să o conducă, şi-o să mi-o dea mie pe toată şi... şi... şi...

— Ce tot spui tu acolo? încercă să se dumirească doamna Bucket.

— Uită-te la casa noastră! strigă sărmanul domn Bucket. E distrusă!

— Dragul meu domn, interveni domnul Wonka, sărind în faţă şi strângându-i călduros mâna domnului Bucket, sunt atât de fericit să vă cunosc. Nu trebuie să vă faceţi griji din cauza casei. De acum înainte, n-o să mai aveţi nevoie de ea.

— Cine e bărbatul ăsta smintit? zbieră bunicuţa Josephine. Putea să ne omoare pe toţi.

— Acesta, zise bunicuţul Joe, este domnul Wonka în persoană.

Le luă ceva timp lui Charlie şi bunicuţului Joe să le explice tuturor ce li se întâmplase în acea zi. Şi, chiar şi atunci, refuzară cu toţii să meargă cu liftul la fabrică.

— Mai degrabă mor în patul meu! strigă bunicuţa Josephine.

— Şi eu la fel! strigă bunicuţa Georgina.

— Eu refuz să merg! anunţă bunicuţul George.

Aşa că, fără să ţină seama de ţipetele lor, domnul Wonka, bunicuţul Joe şi Charlie împinseră patul în lift. Îi împinseră şi pe domnul şi doamna Bucket după el. Apoi, se urcară şi ei. Domnul Wonka apăsă pe un buton. Uşile se închiseră. Bunicuţa Georgina ţipă. Liftul se ridică de pe podea şi ţâşni prin gaura din acoperiş, drept în văzduh.

Charlie se sui pe pat şi încercă să îi calmeze pe cei trei bătrânei, care îngheţaseră de frică.

— Vă rog să nu vă temeţi, le spuse el. Sunteţi în siguranţă. Şi mergem în cel mai frumos loc de pe pământ!

— Charlie are dreptate, întări bunicuţul Joe spusele băieţelului.

— O să avem şi ceva de mâncare, când ajungem acolo? vru să afle bunicuţa Josephine. Mor de foame! Întreaga familie e lihnită de foame!

— Ceva de mâncare? se miră Charlie, râzând. Oh, staţi să vedeţi numai!

UN INTERVIU CU
Roald Dahl

Acest interviu, luat de un prieten de familie, Todd McCormack, a fost realizat în 1988, când Roald Dahl avea 71 de ani. După cum Dahl însuşi spunea: „Am muncit toată viaţa într-o colibă din livada noastră. E un loc liniştit şi privat, şi nimănui nu îi este permis să îşi bage nasul înăuntru”. Nu numai că l-a lăsat pe Todd McCormack în colibă, dar i-a şi oferit informaţii preţioase despre cum lucra, de unde îi veneau ideile şi cum le modela în poveşti de neuitat. Roald Dahl s-a stins din viaţă în 1990, la doi ani după interviu.

— CUM E SĂ SCRII O CARTE?

— Când scrii, e ca şi cum ai porni într-o plimbare foarte lungă, printre văi, munţi şi lucruri, şi capeţi o primă imagine a ceea ce vezi, pe care o descrii. Apoi, te plimbi ceva mai departe, poate până în vârful dealului, şi vezi altceva. Scrii şi acest lucru, şi continui tot aşa, zi după zi, obţinând, de fapt, privelişti diferite ale aceluiaşi peisaj. Cel mai înalt munte din drumul pe care te plimbi reprezintă, fireşte, şi sfârşitul cărţii, fiindcă trebuie să fie cea mai bună imagine dintre toate, când totul se împleteşte, şi poţi privi înapoi ca să vezi că tot ce ai făcut până atunci se leagă, însă e un proces foarte, foarte lung şi lent.

— DE UNDE ÎŢI IEI IDEILE PENTRU POVEŞTI?

— Întotdeauna începe cu o sămânţă minusculă, cu un germene mic, şi nici măcar asta nu vine uşor. Poţi să-ţi pierzi un an sau mai bine, până să capeţi o idee bună. Când îmi vine vreo idee bună, fiţi atenţi, o scriu repede, ca să n-o uit, fiindcă, altfel, dispare ca un vis trecător. Însă în acest moment, nu mă grăbesc să vin aici şi sa mă apuc de scris. Sunt foarte precaut. Mă plimb în jurul ei, îi dau târcoale, o miros şi de-abia apoi îmi dau seama

dacă o să aibă într-adevăr succes. Odată ce ai pornit, eşti pe un drum care o să te ţină ocupat un an de zile, aşa că ai de luat o decizie importantă.

— DE UNDE ŢI-A VENIT IDEEA CARE A STAT LA BAZA CĂRŢII JAMES ŞI PIERSICA URIAŞĂ?

— Mă fascinează un gând care mi-a încolţit în minte: ce s-ar întâmpla dacă un măr —şi pe aici cresc mulţi meri, dar şi alţi pomi fructiferi, şi poţi să-i urmăreşti vara cum cresc, un măr micuţ devenind din ce în ce mai mare, şi mi s-a părut un gând inevitabil — nu s-ar mai opri din crescut. De ce-ar trebui să se oprească la o anumită mărime? Şi ideea mi-a plăcut, mi s-a părut chiar drăguţă [după care a trebuit să mă gândesc] ce fruct ar fi bine să aleg pentru povestea mea. M-am gândit la mere, pere, prune, piersici. Piersica e un fruct plăcut, savuros. E mare, plăcută şi moale şi, dacă intri în ea, descoperi un miez tare, cu care poţi să te joci. Şi aşa a început povestea.

— CARE E PROGRAMUL TĂU DE LUCRU?

— Programul meu de lucru e acelaşi de 45 de ani. Cel mai important, desigur, e să nu lucrezi până la epuizare, pentru că eu, de exemplu, după două ore, nu mai ating maximum de concentrare, şi atunci trebuie să mă opresc. Unii scriitori aleg o anumită perioadă a zilei ca să scrie, alţii [aleg] o alta, iar pe mine, unul, mă avantajează să încep ceva mai târziu. Încep să lucrez pe la ora zece şi termin la doisprezece. Întotdeauna. Indiferent de cât de bine sau de prost merge treaba, stau acolo până la 12. Altfel, dacă începi să te obişnuieşti să pleci când te-ai împotmolit, nu mai termini niciodată.

— CUM ÎŢI PĂSTREZI AVÂNTUL, CÂND SCRII UN ROMAN?

— Unul dintre lucrurile vitale pentru un scriitor, când scrie o carte, care e un proiect amplu şi durează aproximativ un an, e să îşi păstreze impulsul iniţial. E aceeaşi situaţie cu cea în care un tânăr scrie un eseu de patru, cinci sau şase pagini. Numai că, atunci când scrii un an de zile, pleci, dar trebuie să te şi întorci. Eu nu mă întorc niciodată la o pagină goală; întotdeauna termin pagina undeva pe la jumătate. Să te confrunţi cu o pagină goală nu e un lucru plăcut. Însă Hemingway, marele scriitor american, m-a învăţat cel mai subtil truc la care trebuie să apelezi când scrii o carte lungă; spune aşa, şi astea sunt vorbele lui: „Când totul merge bine, opreşte-te din scris”. Asta înseamnă că, dacă totul merge bine şi ştii exact încotro duce sfârşitul capitolului şi

încotro se îndreaptă personajele, nu scrii până când ajungi la final, pentru că, atunci, o să spui: „bine, şi acum ce mai fac?” Şi te ridici şi pleci şi nu vrei să te mai întorci, fiindcă nu ştii încotro te îndrepţi. Însă, dacă te opreşti atunci când totul îţi merge bine, cum a spus Hemingway... atunci ştii ce ai să spui în continuare. Te forţezi să te opreşti, pui creionul jos şi laşi totul, şi pleci. Şi abia aştepţi să te întorci, pentru că ştii ce vrei să spui mai departe, şi e minunat, şi trebuie să încerci să faci acest lucru. De fiecare dată, în fiecare zi, pe parcursul întregului an. Dacă te opreşti când te-ai împotmolit, eşti terminat!

— CARE E SECRETUL PĂSTRĂRII INTERESULUI PUBLICULUI?

— Norocul meu e că râd de aceleaşi lucruri ca toţi copiii, şi acesta e unul dintre motivele pentru care reuşesc să fac asta. Nu stau să râd în hohote toată ziua, dar am tot timpul glumiţe minunate, şi cartea trebuie să fie interesantă, să meargă într-un ritm alert, să aibă o intrigă bună, însă trebuie să fie şi amuzantă. Trebuie să fie amuzantă. Şi fiecare carte a mea e diferită, la acest nivel. Oh, Vrăjitoarele e diferită de Uriaşul Cel Prietenos, sau de James [şi piersica uriaşă] sau de Danny [campionul lumii]. Graniţa dintre râsul în hohote şi plâns, pentru că-i un dezastru, e subţire cât un fir de aţă. Vezi un individ că alunecă pe o coajă de banană, pe stradă, şi râzi în hohote, când ajunge cu picioarele în sus. Dacă, pe când faci asta, vezi că şi-a rupt piciorul, te opreşti brusc din râs, iar gluma nu ţi se mai pare glumă. Nu ştiu, e o graniţă foarte fină, dar trebuie să te străduieşti să o găseşti.

— CUM CREEZI PERSONAJE INTERESANTE?

— Când scrii o carte, cu oameni, nu cu animale, ca personaje, nu e bine să îţi alegi personaje obişnuite, pentru că asta nu îi interesează deloc pe cititori. Fiecare scriitor din lumea asta trebuie să apeleze la personaje care au ceva interesant, cu atât mai mult când e vorba de o carte pentru copii. Găsesc că singura modalitate de a face personajele cu adevărat interesante pentru copii e să le exagerez calităţile sau defectele şi, dacă o persoană e rea sau crudă, sau nesuferită, să o fac foarte rea, foarte crudă, foarte nesuferită. Dacă sunt personaje urâte, le faci extrem de urâte. Asta, cred eu, e amuzant şi are un impact asupra publicului.

— CUM INCLUZI ÎNTÂMPLARI ORIBILE, FĂRĂ SĂ ÎŢI SPERII CITITORII?

— Nu descrii niciodată cum se întâmplă ororile, doar spui că se întâmplă. Copiii care se prind în Maşina de Ciocolată a lui Willy Wonka sunt duşi de acolo, şi cu asta se sfârşeşte totul. Când părinţii zbiară: „Unde s-a dus?” şi Wonka spune: „Ei, s-a dus să se prefacă în fondant”, lumea râde, pentru că nu vede lucrul acesta întâmplându-se, nu se aude vreun copil că urlă disperat, niciodată.

— CÂT DE MULT TE-A INFLUENŢAT VIAŢA LA ŢARĂ?

— Nu aş putea trăi altundeva, decât aici, la ţară. Şi, fireşte, dacă locuieşti la ţară, e firesc ca munca să îţi fie influenţată într-o groază de feluri, nu doar de pure fantezii — cum ar Charlie cu Fabricile de Ciocolată, vrăjitoarele, Uriaşul Cel Prietenos — ci şi de alte lucruri din jurul tău. Probabil cea mai strâns legată [carte] de peisajul rural de aici este Danny, campionul lumii, o carte pe care o iubesc. Şi, pe când mă gândeam la planul ei, întrebându-mă unde să îi pun să locuiască pe Danny şi pe tatăl său, tot ce aveam de făcut —şi nu îmi dădusem seama de asta — era să mă uit în jurul meu, în grădină, şi gata.

ROALD DAHL DESPRE CIOCOLATA

În... şapte ani din această decadă glorioasă, de aur (anii 1930), s-au inventat toate marile ciocolate clasice: Crunchie, Whole Nut, Mars, sortimentele Black Magic, Tiffin, Caramello, Aero, Malteser, Quality Street, Kit Kat, Rolo, Smarties. În muzică, am găsit un echivalent în perioada de aur a compozitorilor Mozart, Beethoven şi Bach. În pictură, ar fi echivalentul Renaşterii din arta italiană şi apariţiei impresioniştilor, spre sfârşitul secolului al nouăsprezecelea. În literatură, ar fi Tolstoi, Balzac şi Dickens. Credeţi-mă pe mine, nu a mai existat niciodată ceva asemănător în toată istoria ciocolatei şi nici nu va mai exista.